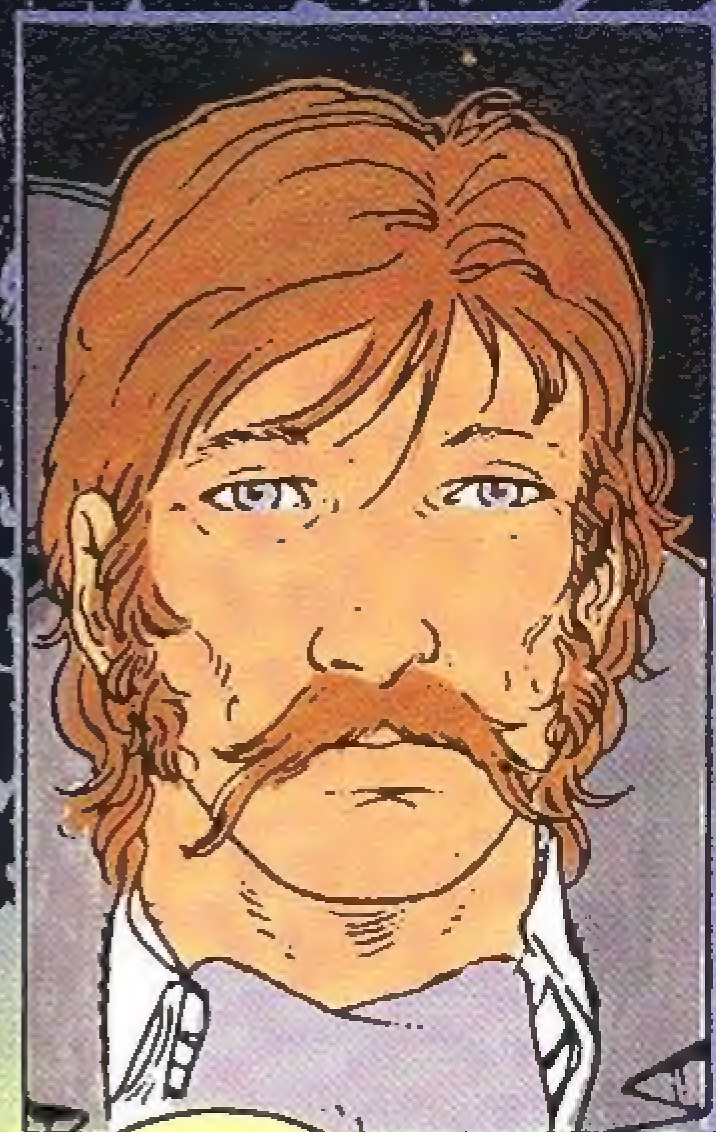
Nr 16
44e jaargang
11-4-89

kuifje

HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 77 JAAR

kunst en vliegwerk

IAN KALEDINE

De zwarte Samoeraï

40 F — NEDERLAND ƒ 2,75

**Wil je wat weten of zo maar een briefje schrijven voor onze rubriek brievenpost, stuur dat dan naar:
Voor Nederland: Redaktie Kuifje, Postbus 341, 2100 AH Heemstede.
Voor België: Redaktie Kuifje, P.H. Spaaklaan 11, 1070 Brussel.
Als je brief in de rubriek brievenpost wordt geplaatst, krijg je een gratis stripalbum van Dommel toegestuurd!**

Beste Dommel,
ik lees Kuifje nog maar een maand, maar ik heb al een pak om te schrijven. Ik vind Dommel wel een heel goeie strip, maar zijn figuur wordt iets te veel gebruikt: een compleet verhaal, een wekelijkse gag, als brievenbeantwoorder enz. De post werd oorspronkelijk toch beantwoord door Kuifje? Of mag zijn figuur niet meer gebruikt worden sinds de dood van Hergé?
Alvast mijn complimenten voor de strips Lowie de Wit en Fann de Leeuw. Zijn er al albums verschenen van Lowie de Wit, zo ja hoeveel? Is er al een derde album van Adler verschenen? Wanneer verschijnt er een nieuw verhaal van Hugo, van Robin Hoed, van Bruce J. Hawker, van Gord en van Sneeuw in het blad?

Steven Fox
Houthalen, België

Kijk, zo'n brief valt me rauw op m'n dak... heel rauw mag ik wel zeggen? Ik word "iets te veel gebruikt". Meneer Fox heeft liever Kuifje terug, die bleekneus met dat opgewonden keffertje. Het is maar goed dat je dank zij het plaatsen van je brief een Dommel-album krijgt toegestuurd, dan kun je eens op je gemak nalezen waartoe een hond in de kracht van zijn leven in staat is.
Potverdorie, ik laat me gaan, maar dat moet even. Niet dat ik lange tenen heb, maar soms wordt het me allemaal even te veel. Sloof je je uit voor je lezers, krijg je zoiets. Iets te veel gebruikt... zijn die nieuwe lezers nou helemaal een haartje betoeterd. Wacht maar tot ik laat zien waartoe ik werkelijk *in staat ben. Zullen ze zelfs bij Lombard nog van opkijken, als ik daar de directiekamer kom binnenstormen.*
Maar okay, ik ben een goede verliezer, dus ik geef antwoord op je vragen: - er is nog geen album van Lowie de Wit
- een derde album van Adler verschijnt dit najaar
- nieuw verhaal van Hugo heb je net gehad (album verschijnt binnenkort), Robin Hoed komt niet meer terug, Bruce J. Hawker is op reis en niemand bij Lombard weet wanneer hij terugkomt, Sneeuw en Gord kun je binnen afzienbare tijd verwachten, maar de definitieve datum van hun terugkeer staat nog niet vast.

Geachte redactie, Dommel en/of Semafoor,
ik ben een leesportefeuillelezer en ik koop Kuifje nu al ongeveer drie maanden. Eerst en vooral wil ik Marc-Renier feliciteren met zijn ijzersterke come-back met Jackson. Een prachtig verhaal. Ook de nieuwkomer Claudia Brücken begint veelbelovend. Ik kijk uit naar het vervolg. Ik heb erg genoten van De gezellen van de Taiga. Ook daar wacht ik op het vervolg. Maar Fann de Leeuw viel me erg tegen. Sorry hoor, Renée Rahir, maar Hermelijnwit vond ik ook niet zo goed. Die leeuwmensen vond ik nog vergezocht. Om maar niet te spreken van Mosquito. Ik vind Caymans tekeningen echt niet te pruimen. Eindelijk weer eens een goed verhaal van Bob Morane. Lowie de Wit valt mee, maar ik vind hem wat ouderwets.
Genoeg kritiek nu. Een paar vraagjes: 1 - Vanaf nummer 2 was Kuifje weer 2 bladzijden armer. Mag ik hiervan de reden weten? Trouwens, de bladzijden met reclame en filmnieuws zouden jullie toch kunnen vervangen door strips.
2 - Wanneer komt er nog een lang verhaal van Thorgal en hoe gaat het heten?
3 - Staan er nog verhalen van Jackson op het programma?
4 - Komt er een vervolg van De Olonner van Mérezette en Dewamme?
Verder nog een pluim voor Philippe Delaby voor zijn prachtige realistische verhalen en voor jullie goede interviews.
Zo, dat was het. Sorry voor de kritiek. Ik hoop dat deze brief gepubliceerd wordt en ik kijk al vol verlangen uit naar het Dommel-album.

Wouter Devynck
Knokke-Heist, België

Ze zullen bij Lombard opkijken als ze zien waartoe ik in staat ben. Ik neem m'n ladder mee, breekijzer, troffel, zak cement, pot grondverf, kwast, nog een kwast, nog een kwast. Die kale boel daar kan best een verfje gebruiken en dan kan ik meteen de kamer van de directeur verbouwen. Ha, een hond in de kracht van zijn jaren zouden ze eigenlijk elke week op de omslag van het blad moeten zetten, als ze daar weten wat goed voor ze is. Anders weten ze voor hun leven hoe het is om een troffel met cement tussen je ogen te krijgen. De omslag en iedere week, voor minder doe ik het niet! En opslag voor Dupa, dat zal-ie leuk vinden...
O ja, er wacht nog een lezer op antwoord (en op z'n onvolprezen Dommel-album). Komt-ie:
1 - Onze filosofie: iets dunner, véél beter.
2 - Is nog niet bekend, maar komt er aan.
3 - Ja, komt er ook aan.
4 - Is niet uitgesloten.
WAF!
Dommel

Het weekblad Kuifje is een uitgave van:
De Lombard Uitgaven
P.H. Spaaklaan 1-11
1070 Brussel
Telefoon: 02/5266811
Uitgever: Rob Harren
Fotogravure: De Schutter N.V.
Druk: Continental Printing
Grimbergen/België

Abonnementsopgave klachten voor België:
P.V.D. — Dienst Abonnementen
Klein Eilandstraat, 1
1070 Brussel
Telefoon: 02/525.14.03
Abonnementsprijzen:
Per half jaar (26 nrs): 900 BF,
Per jaar (52 nrs): 1700 FB,
door storting op rekening
210-0985103-23
van P.V.D. — Brussel.
Advertenties voor België:
de Lombard Uitgaven - Brussel
Nicole Geerlandt
tel. 02/5266811

Abonnementsopgave/ klachten voor Nederland:
P.V.O.-abonnementen services
Postbus 77, 5126 ZH Gilze
Telefoon 01615-7450
toestel 412
Abonnementsprijs: 6 maanden: fl. 65,-
Adreswijziging: 4 weken van te voren schriftelijke opgave via wikkel rond KUIFJE.
Annuleringen: opzegging 4 weken vóór het einde van de abonnementstermijn schriftelijk opgeven.

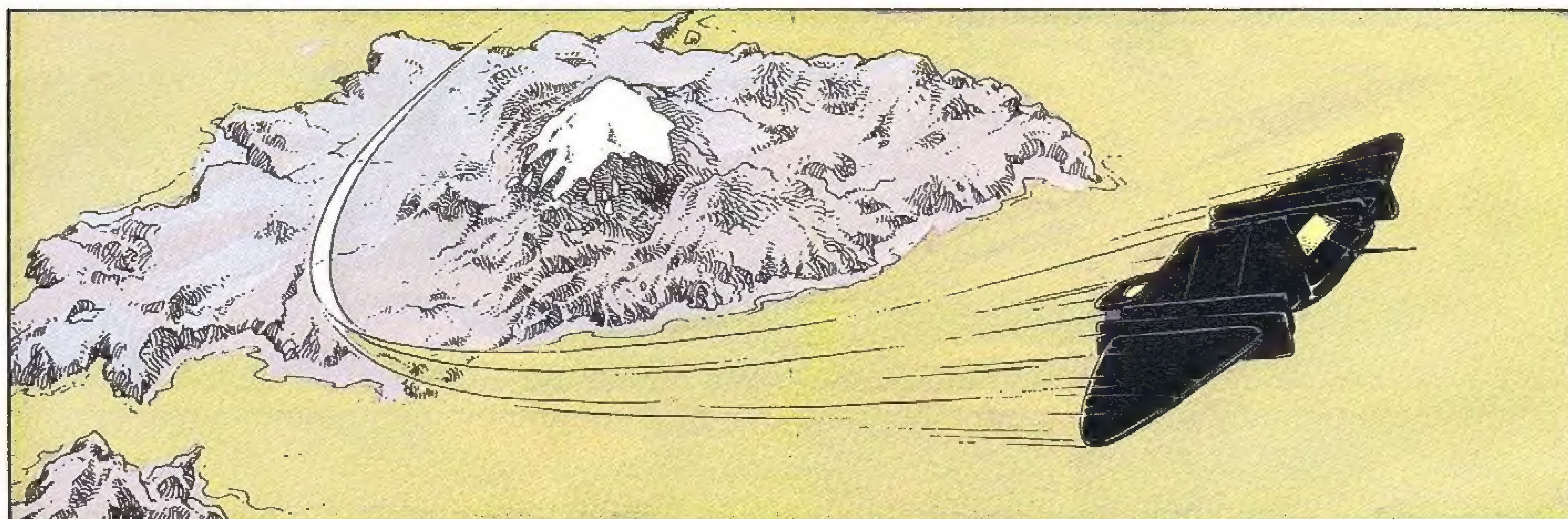
ADVERTENTIES NEDERLAND:
Lombard Nederland B.V.
Telefoon 023-280712
Telex 41497
Telefax 023-291762
REDACTIE
KUIFJE-NEDERLAND
Lombard Uitgaven
Nederland B.V.
Postbus 341
2100 AH Heemstede
Telefoon: 023-290190
Buitenlandse abonnementsprijs op aanvraag.

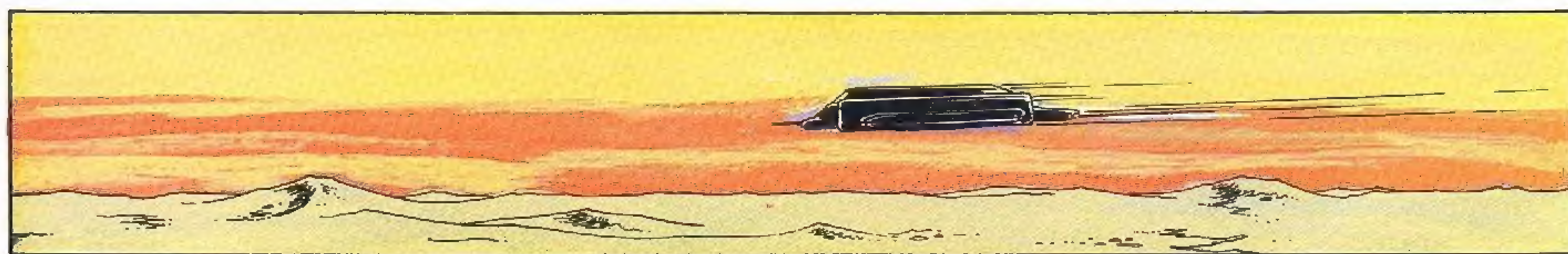
Ferry
J.-L. Vernal

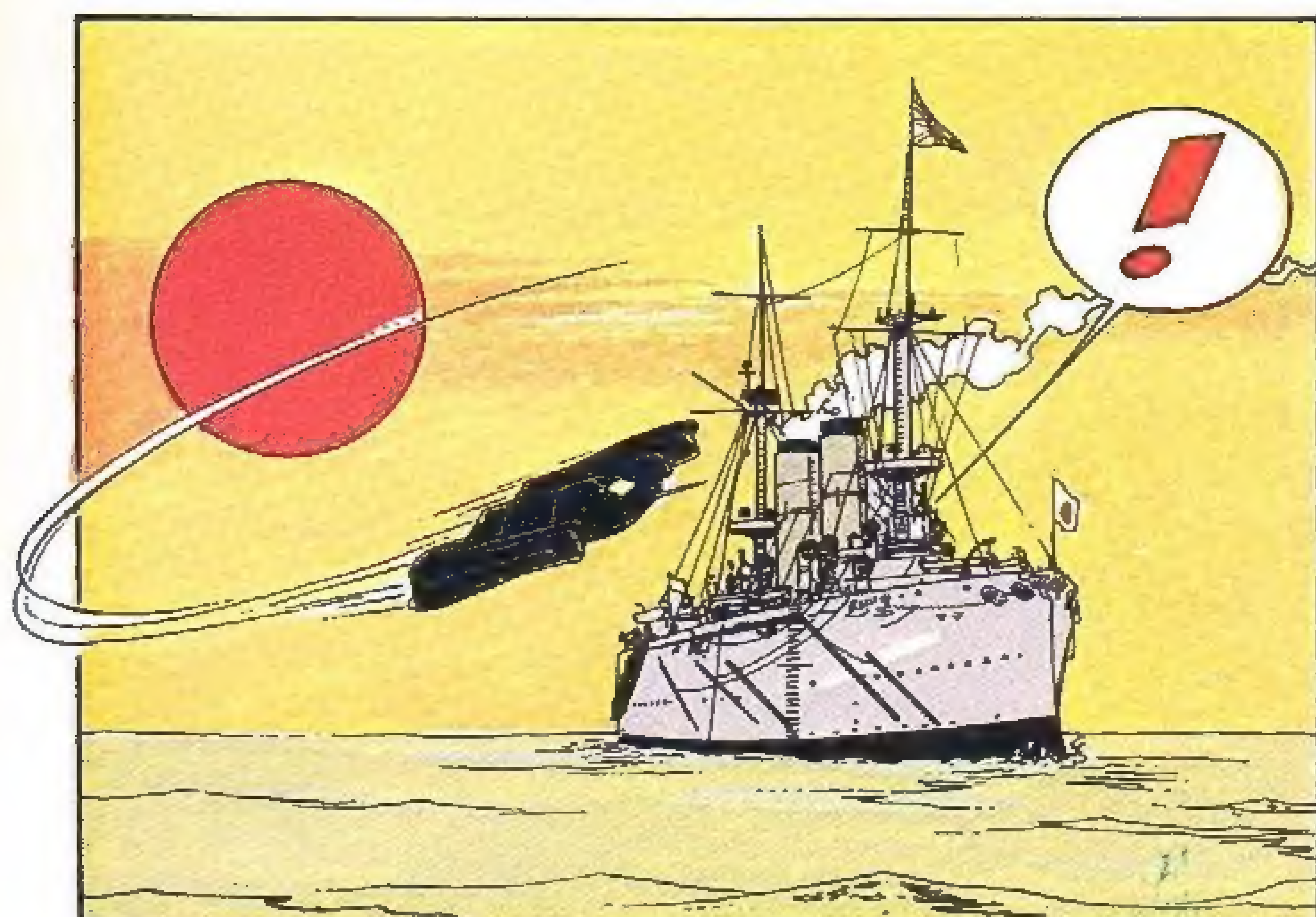
IAN KALEDINE

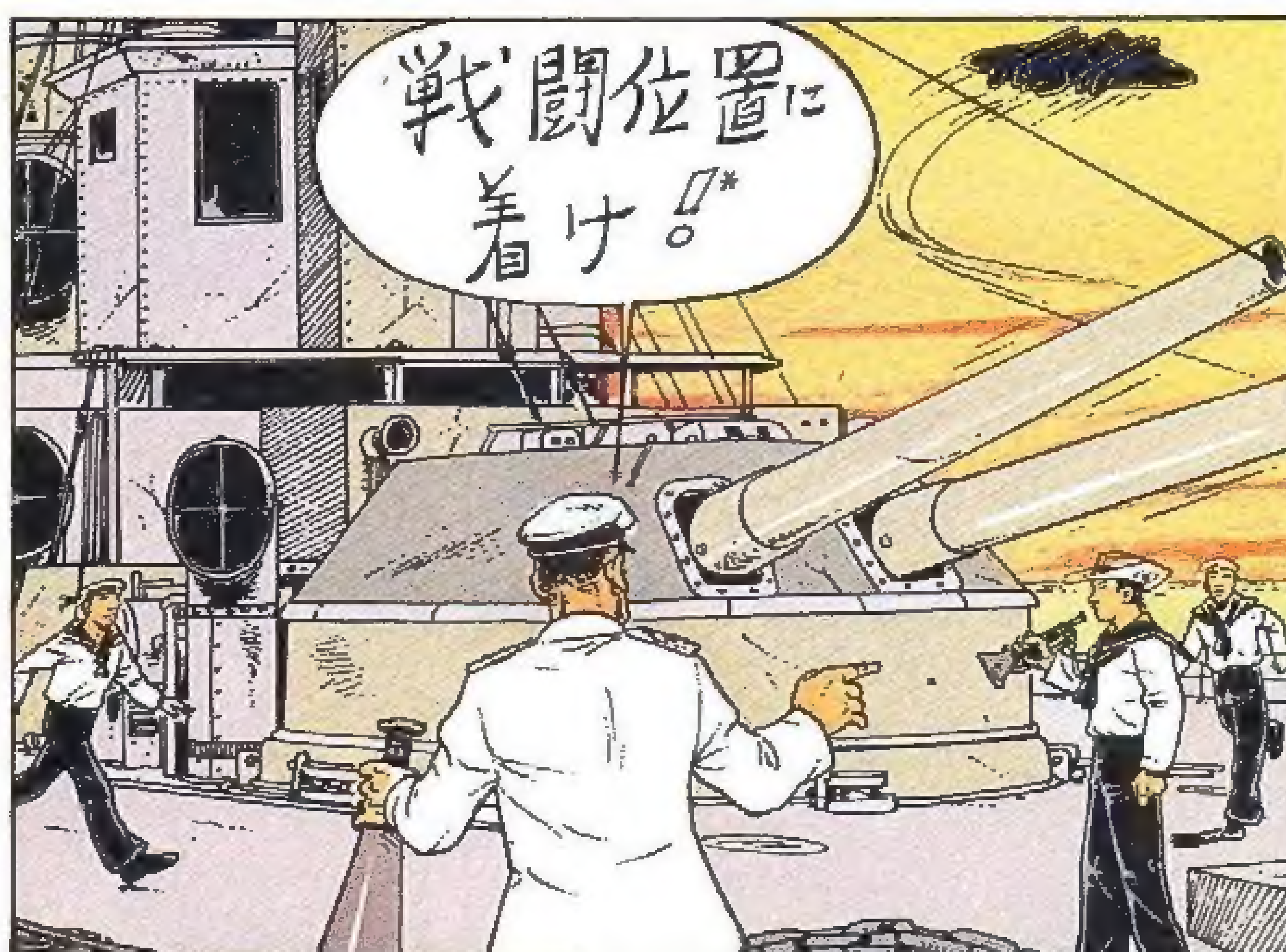

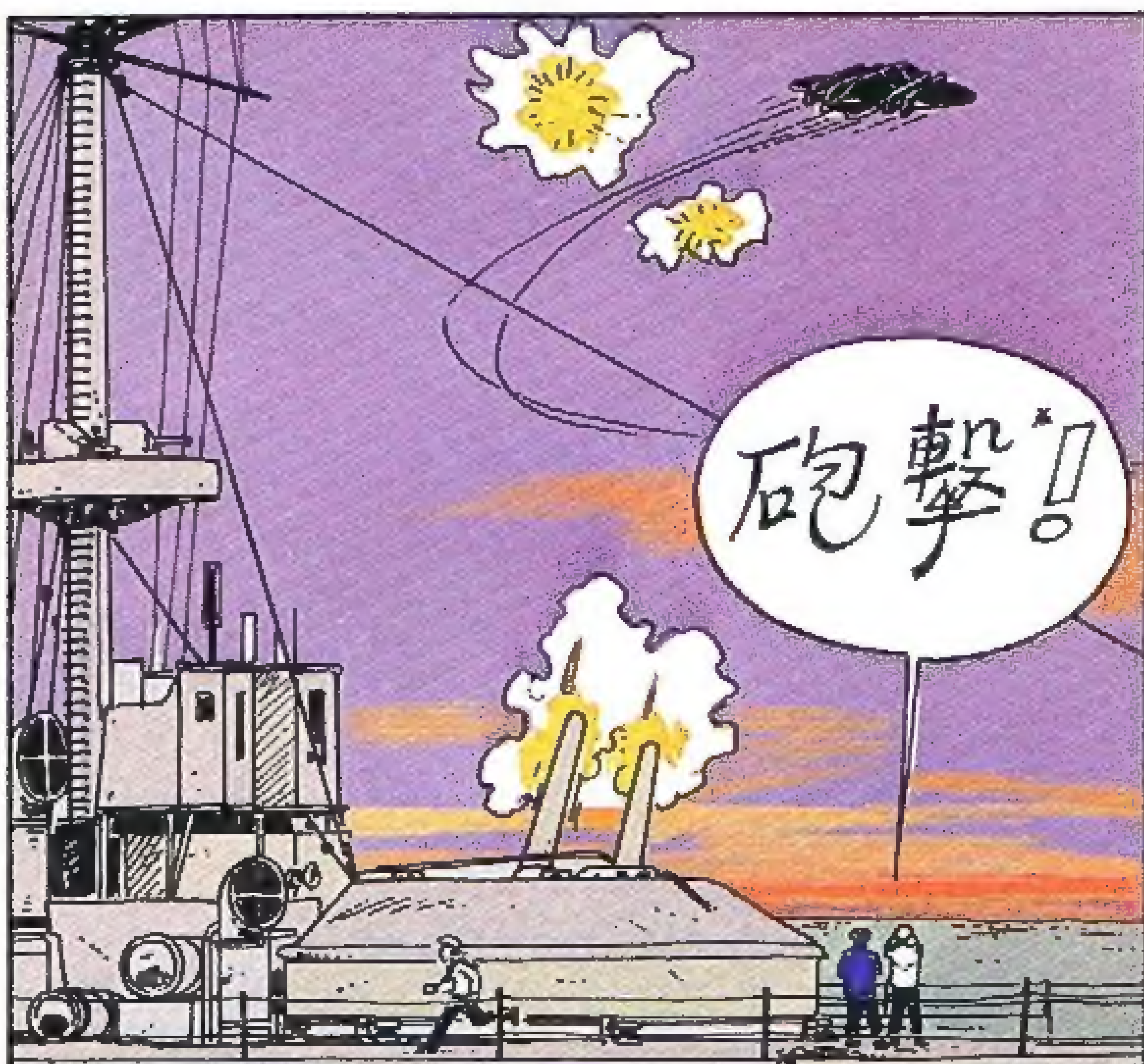

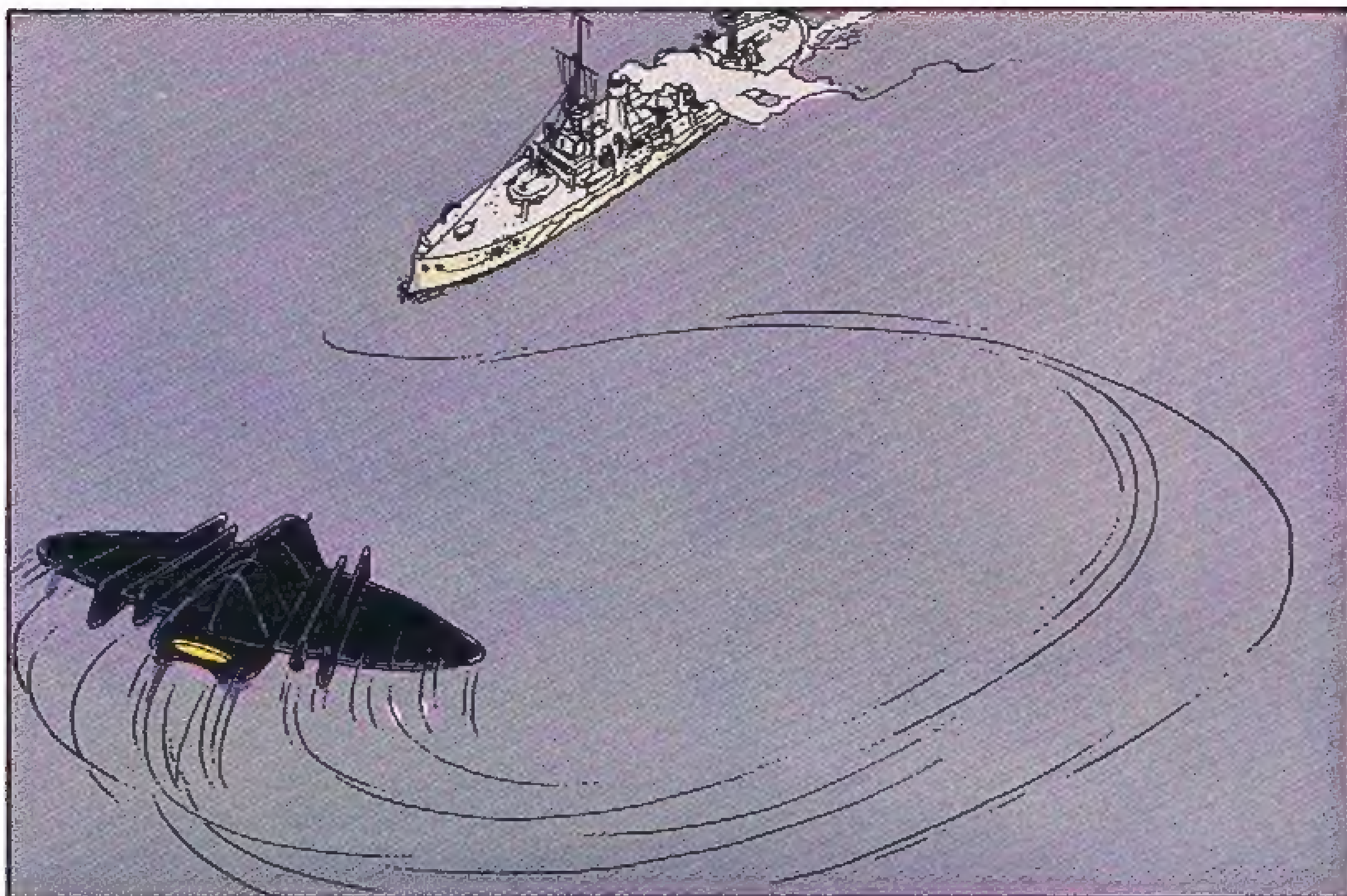

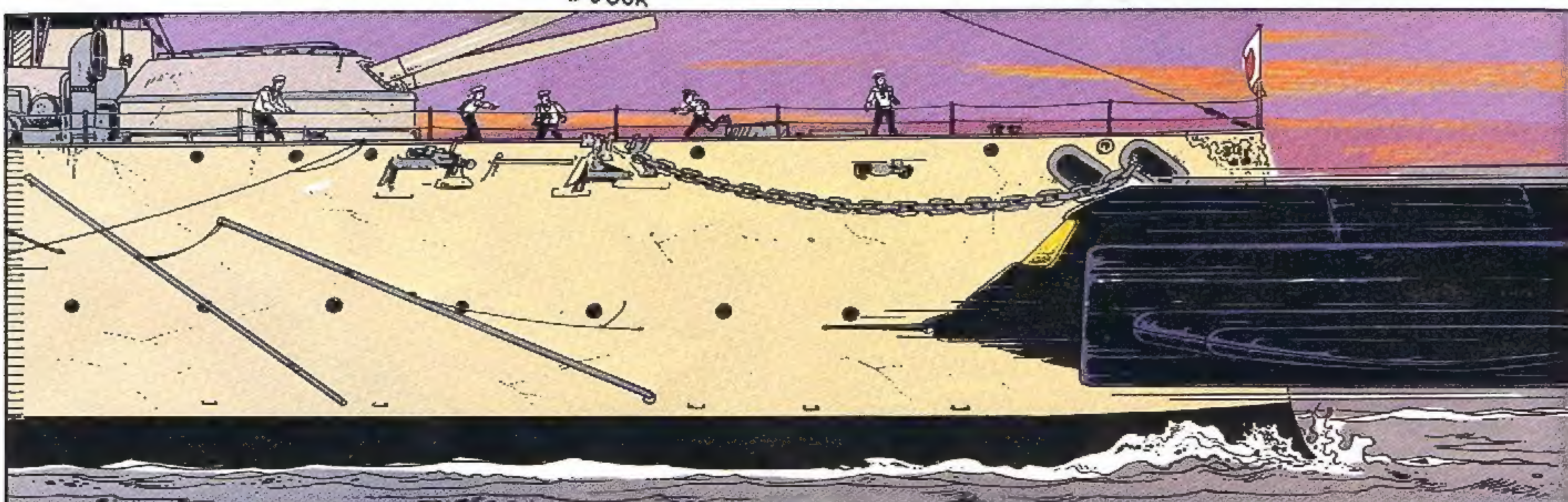

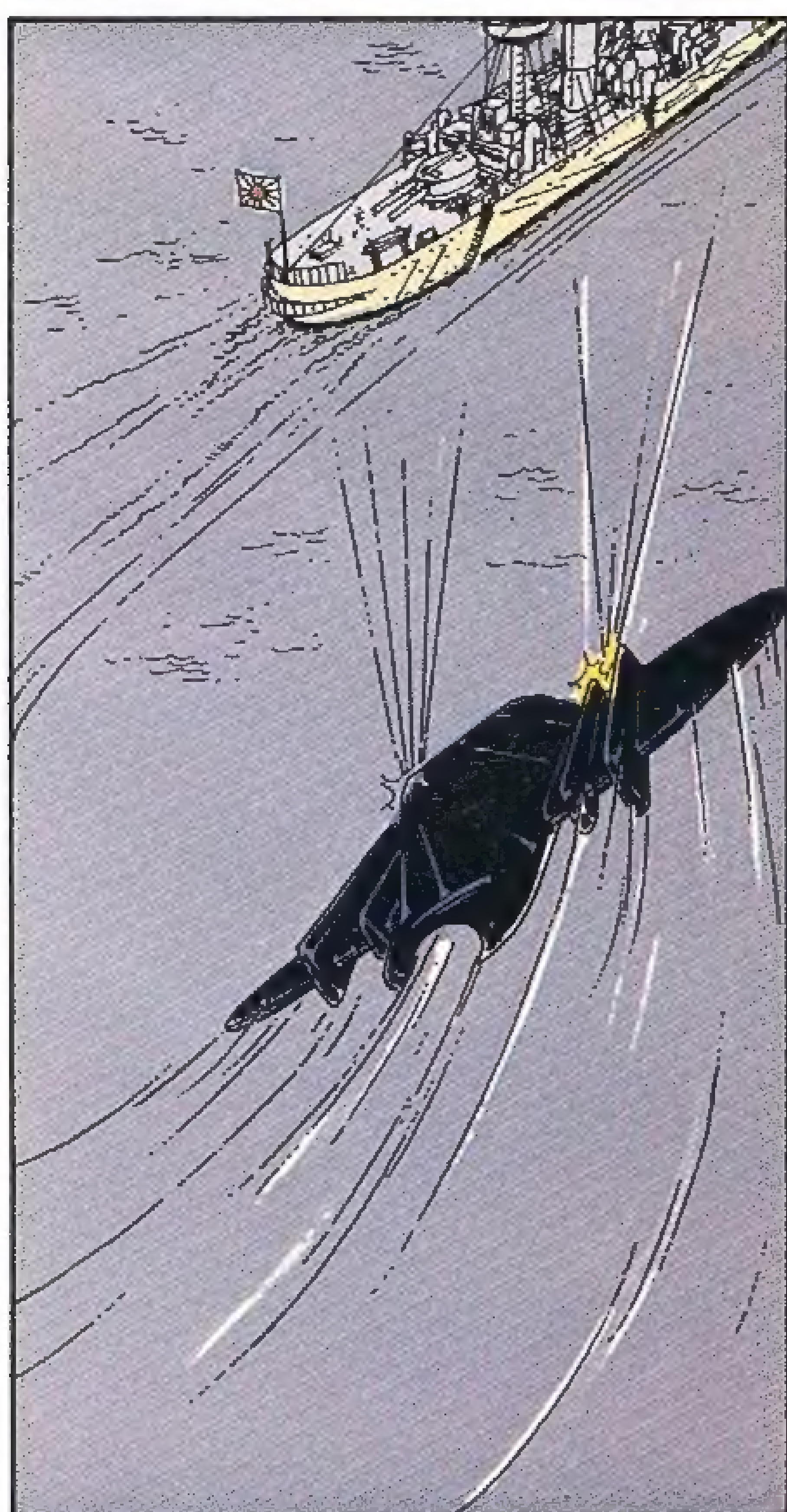
* OP STRIJDPOST!

IAN KALEDINE *DE ZWARTE SAMOERAÏ*

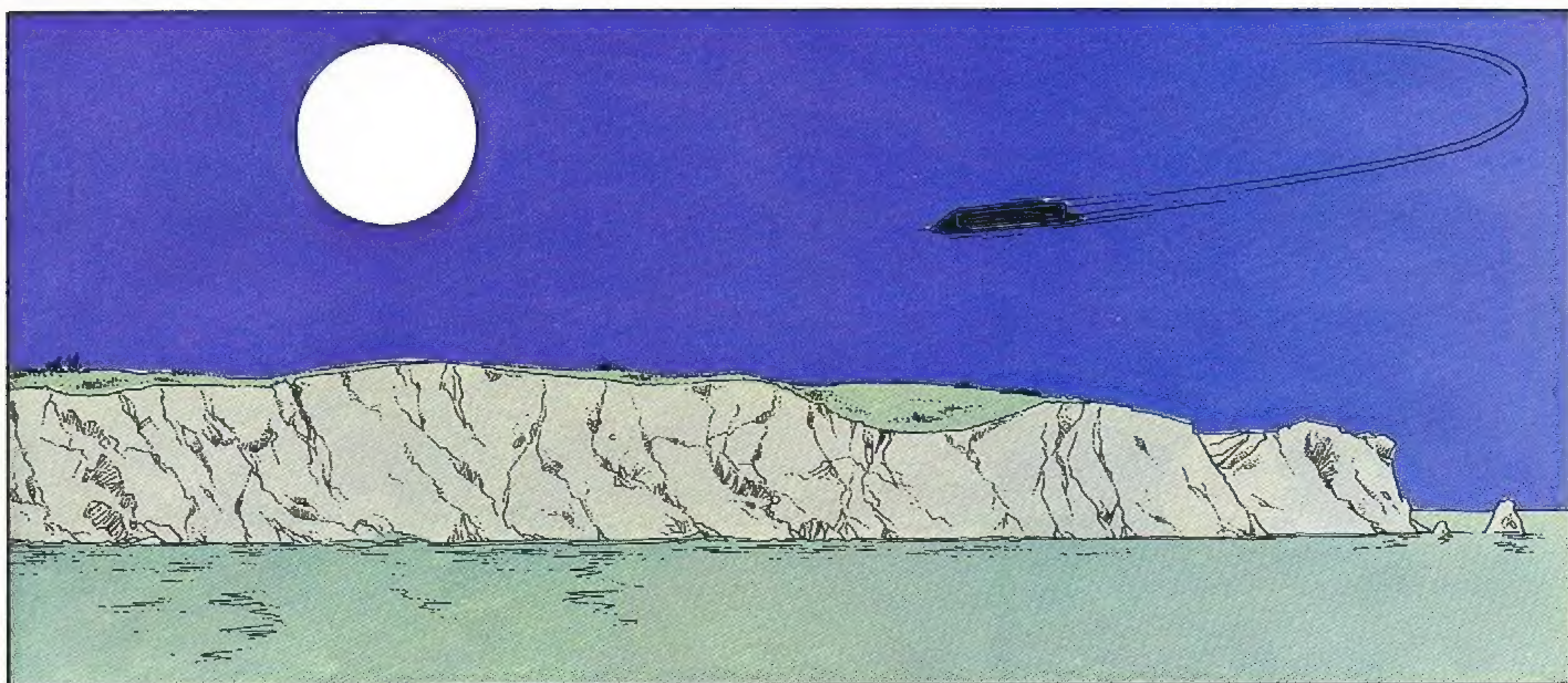

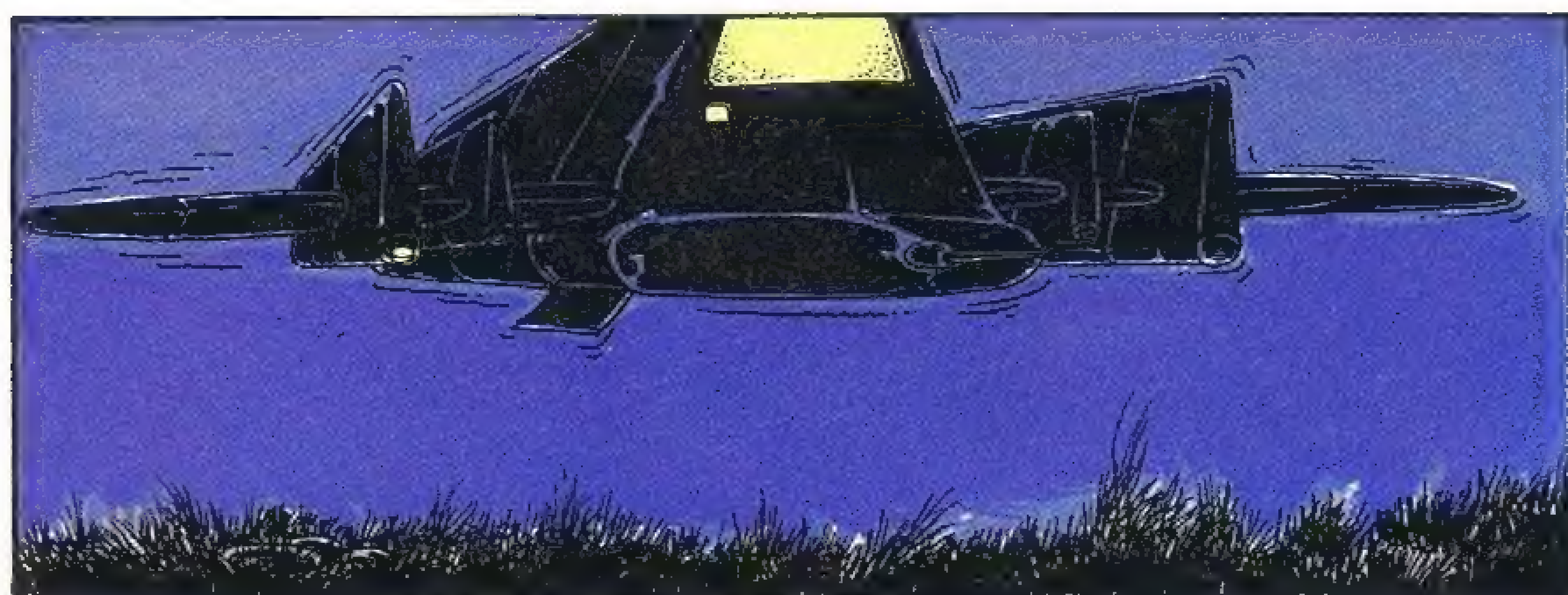

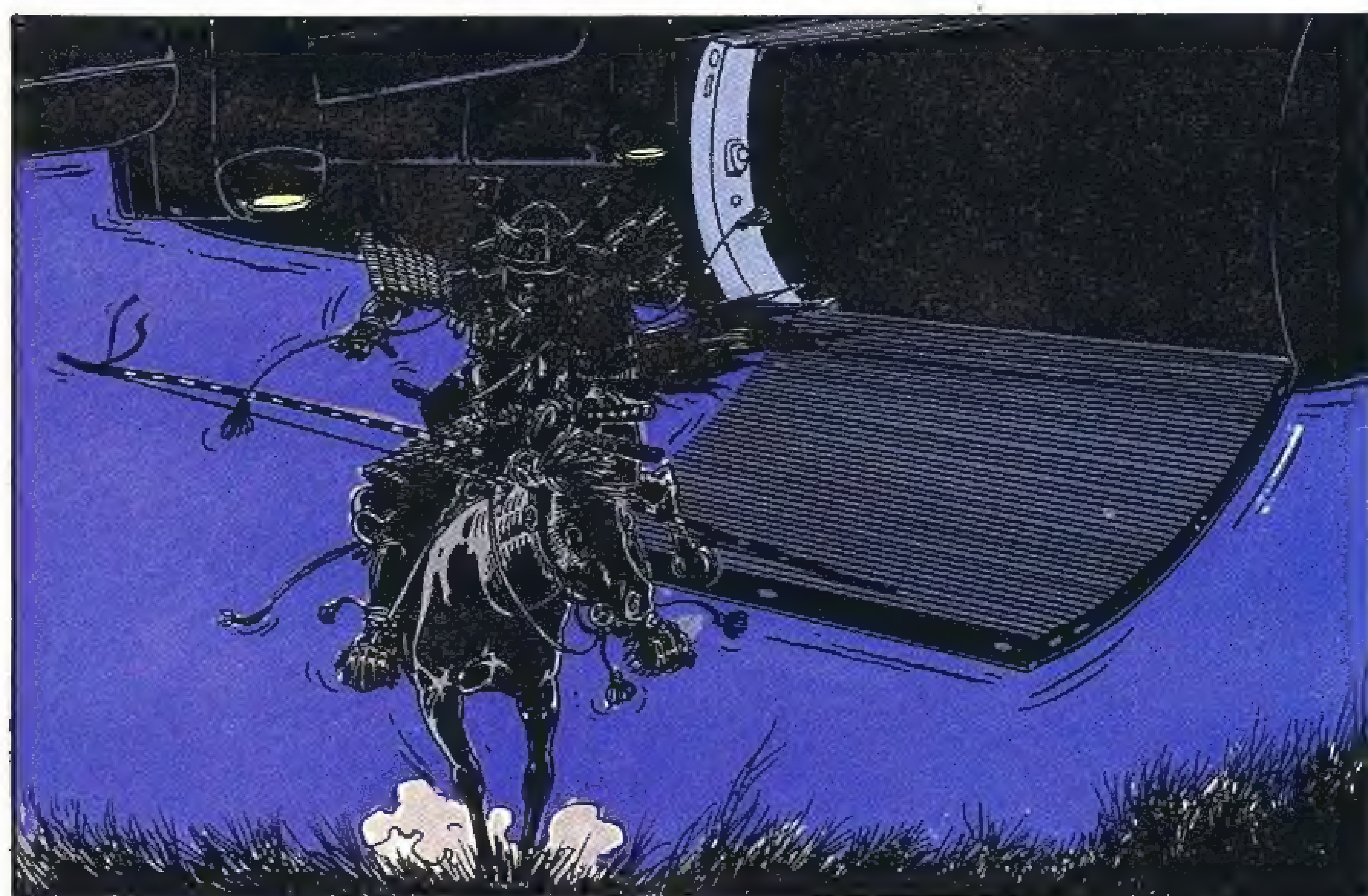

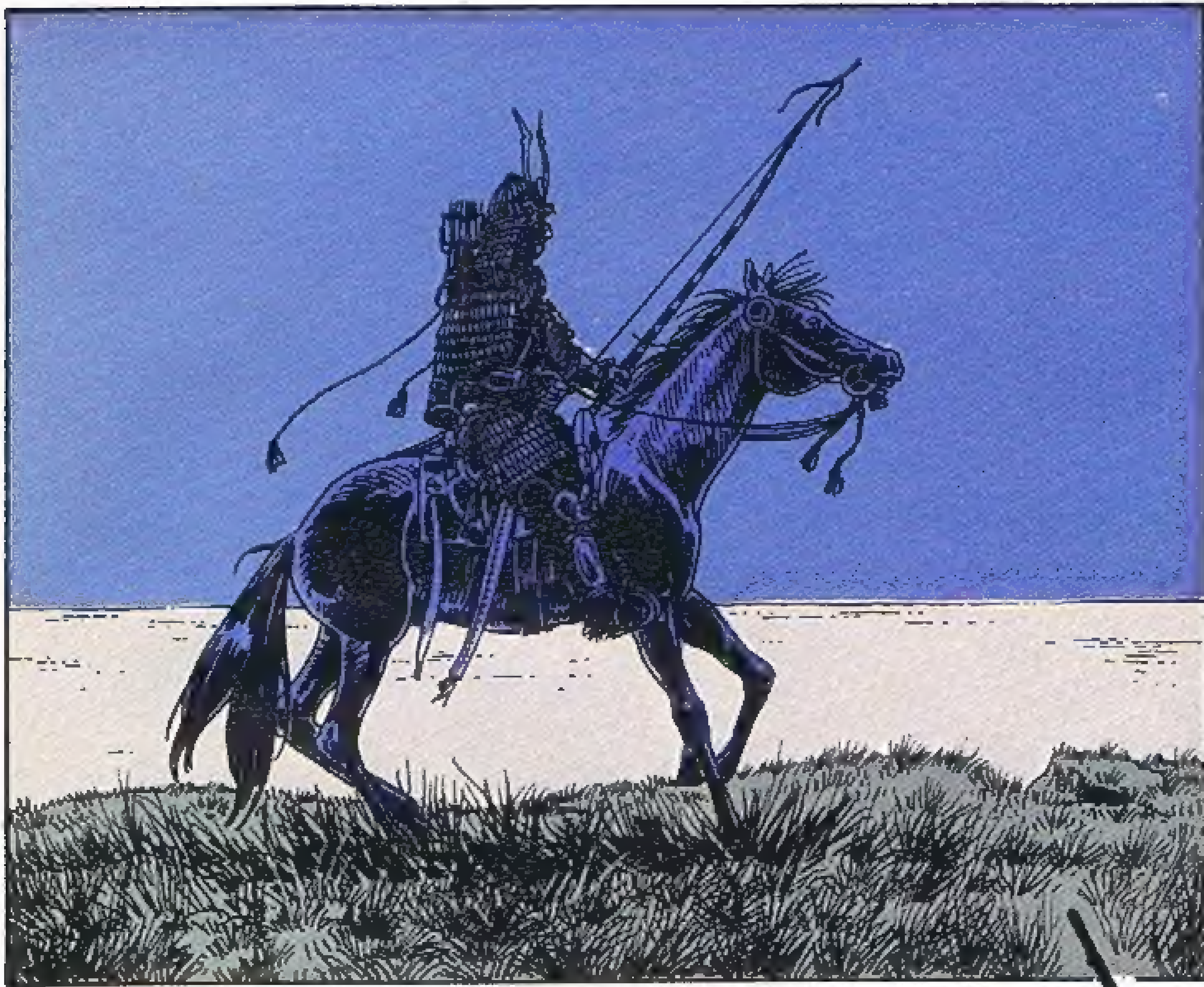

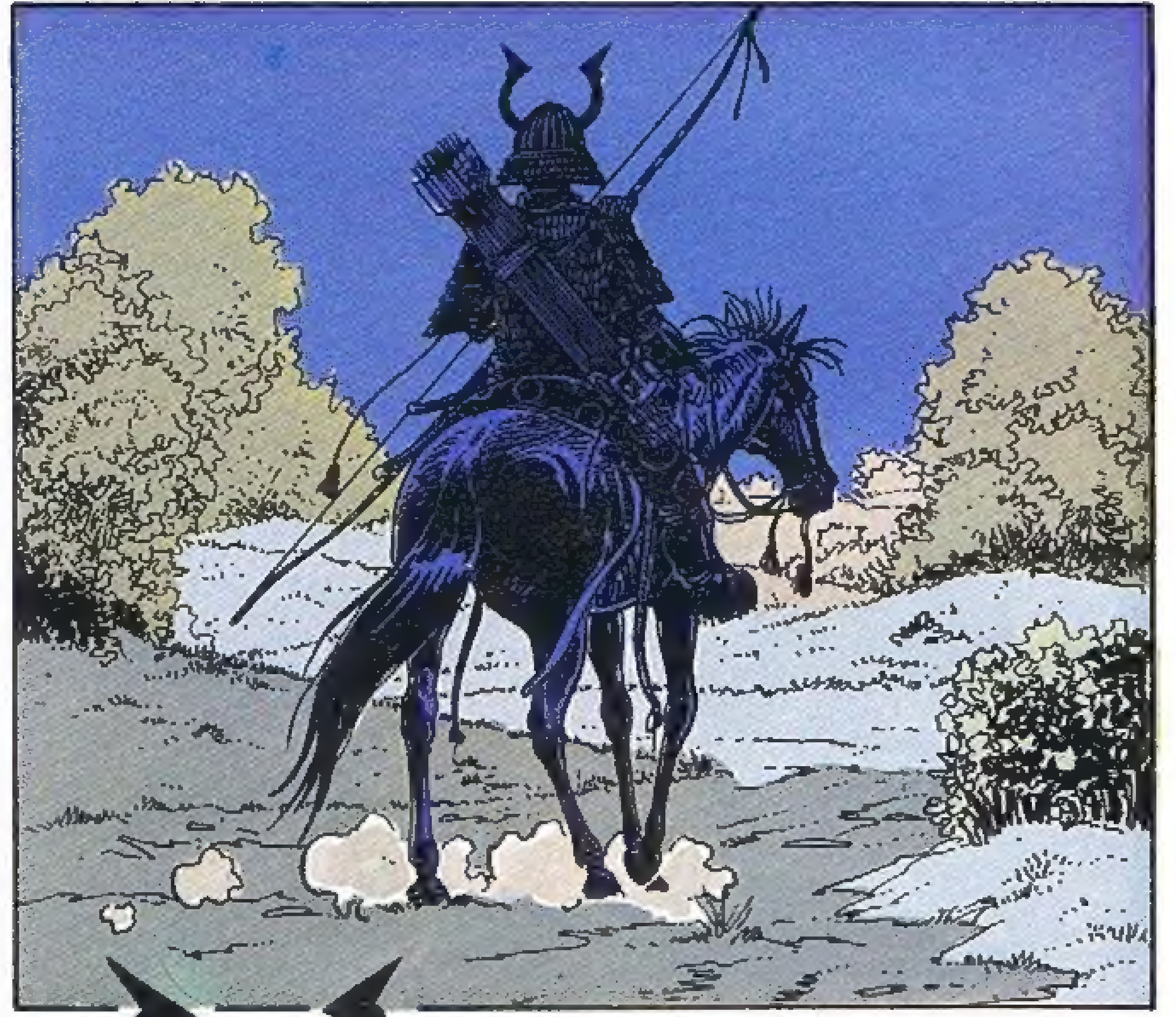

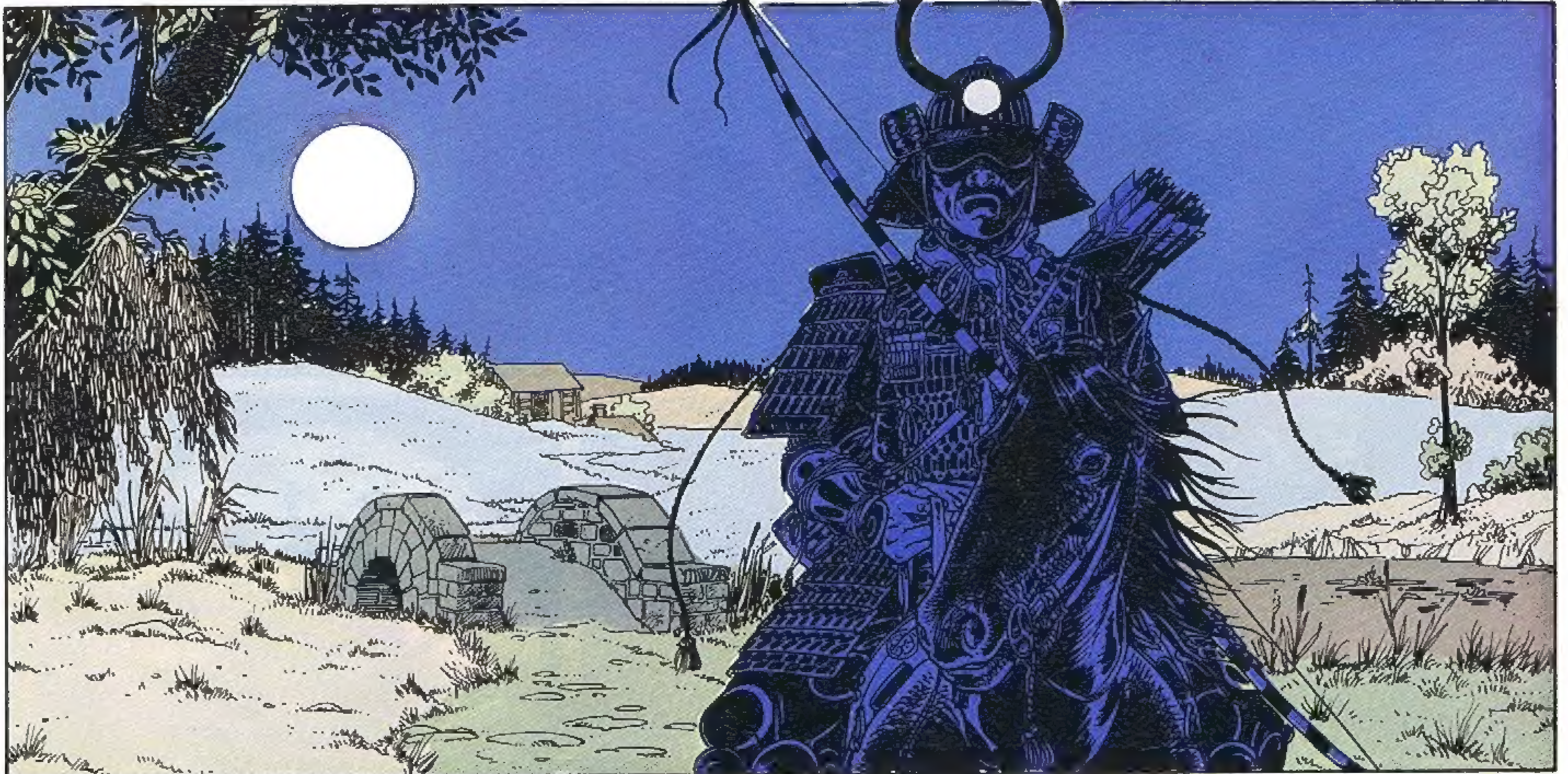

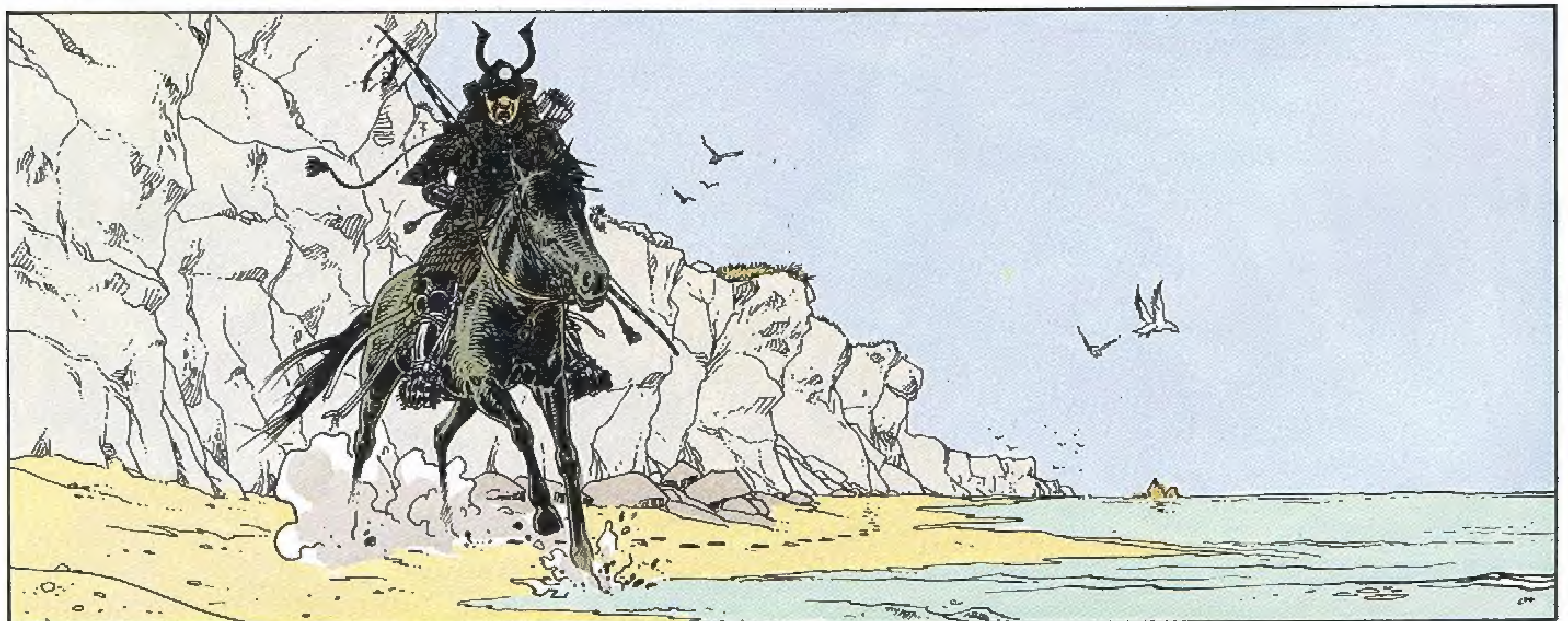

IAN KALEDINE

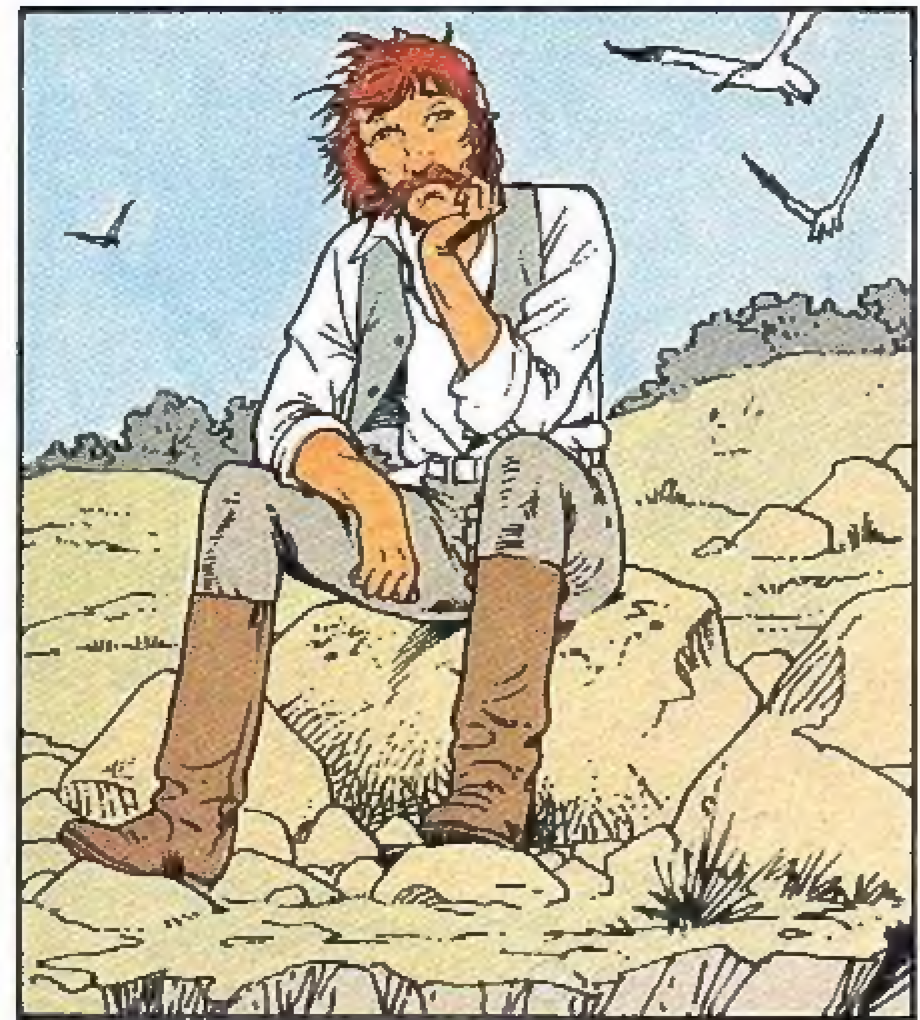

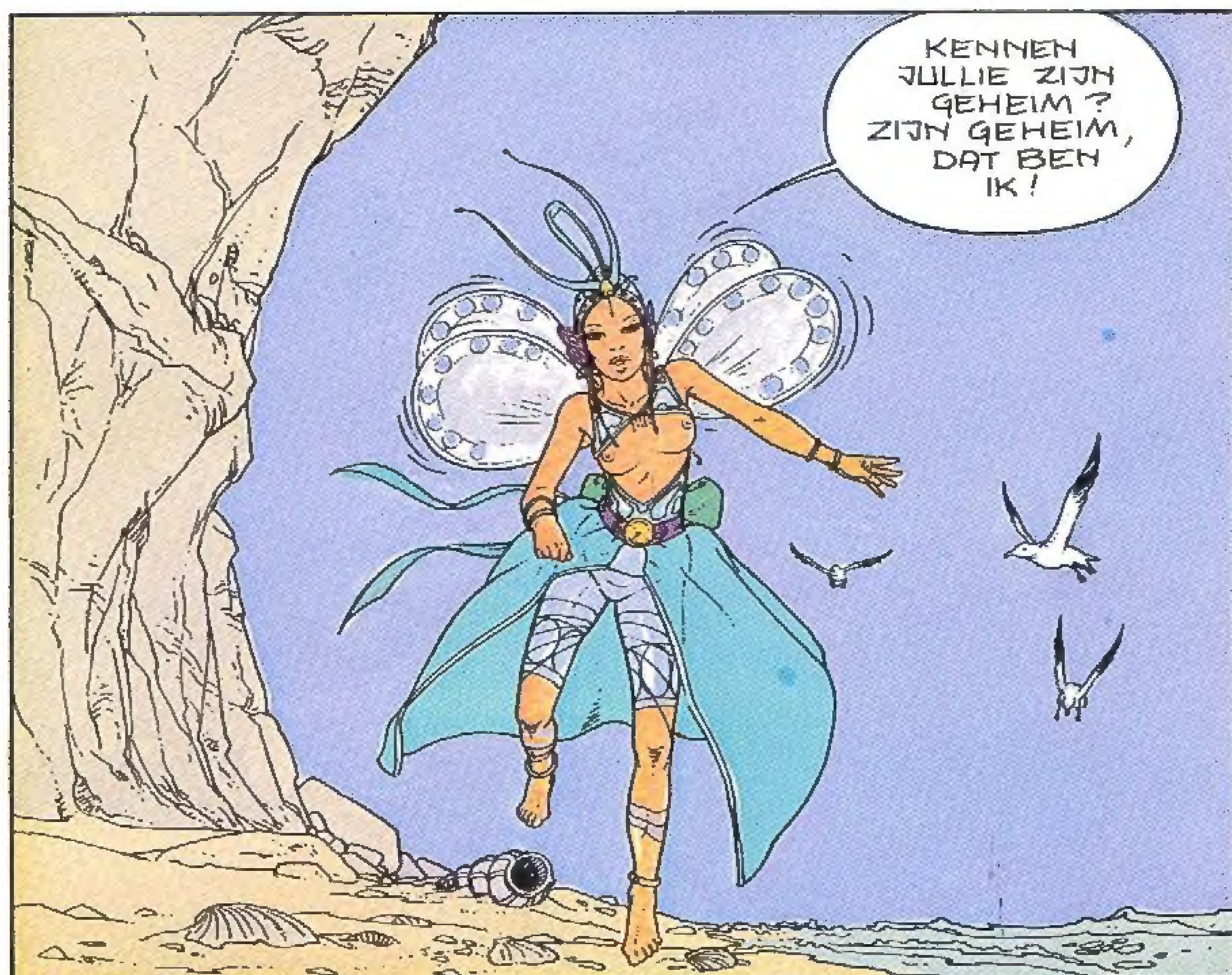

IK MOET ER EVEN VANDOOR...

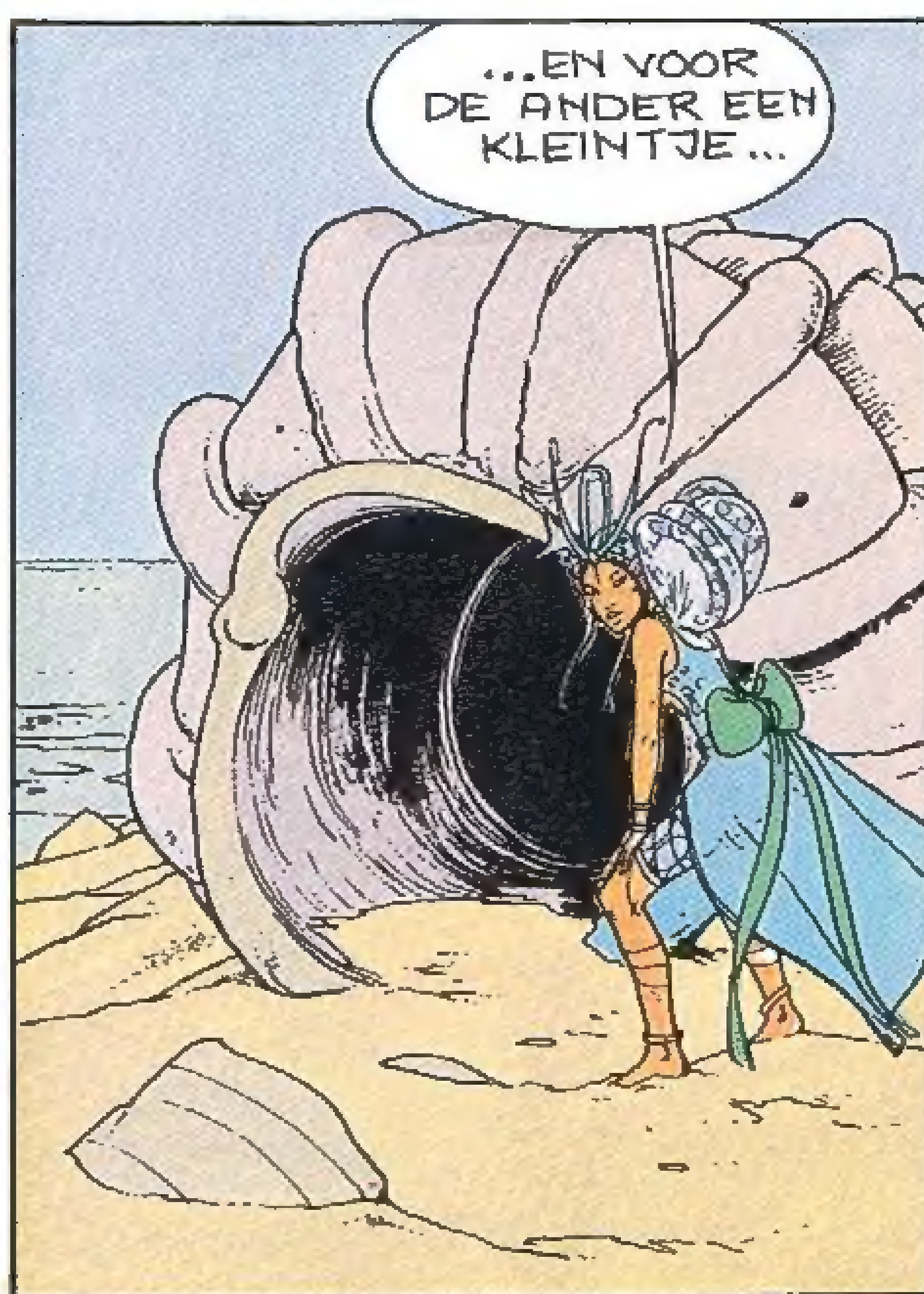

HIJ KAN 'T BEST EVEN ZONDER MIJ AF ...

IAN KALEDINE

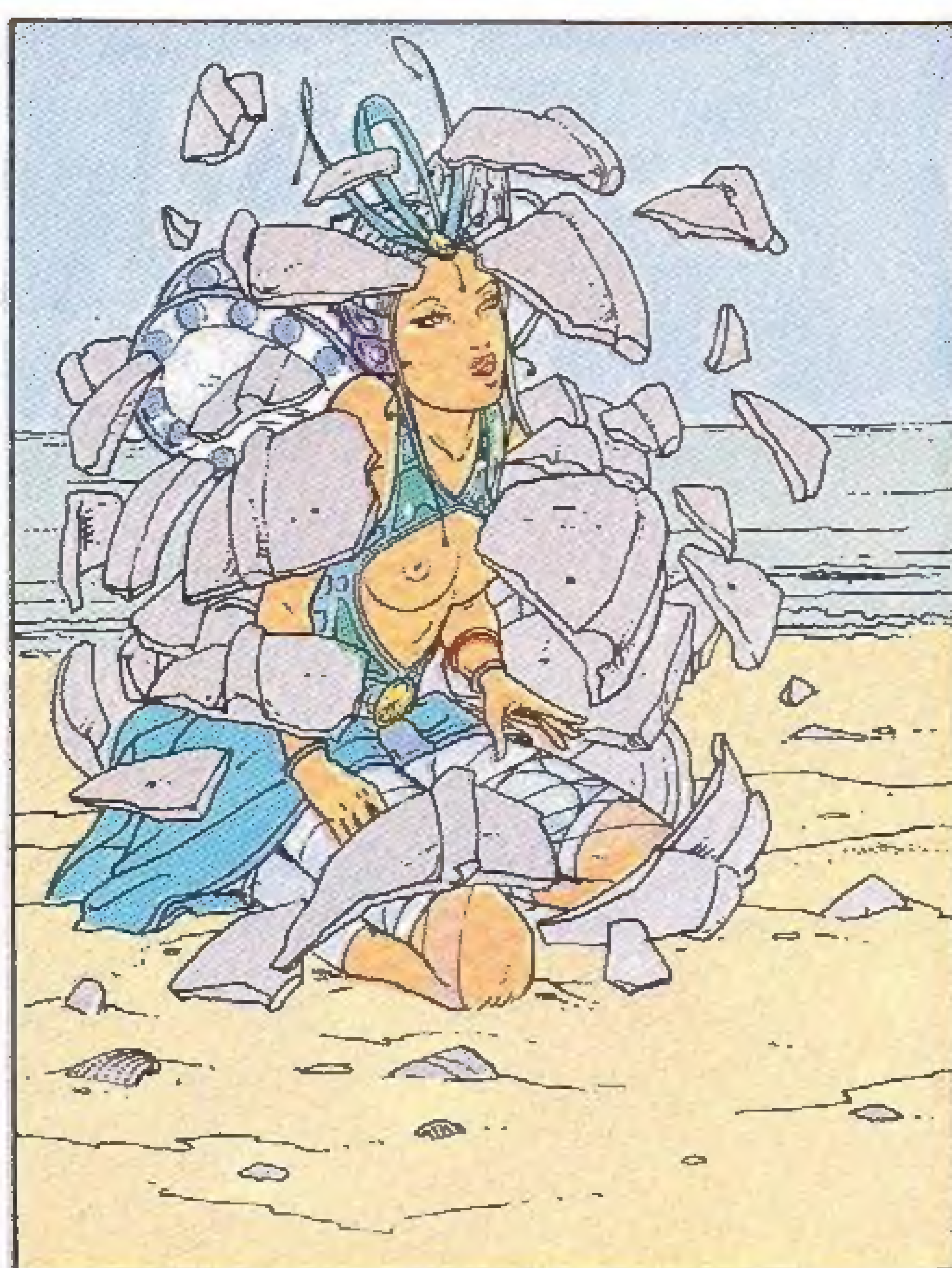

HM... WEL PRETTIG IN ZO'N SCHELP...

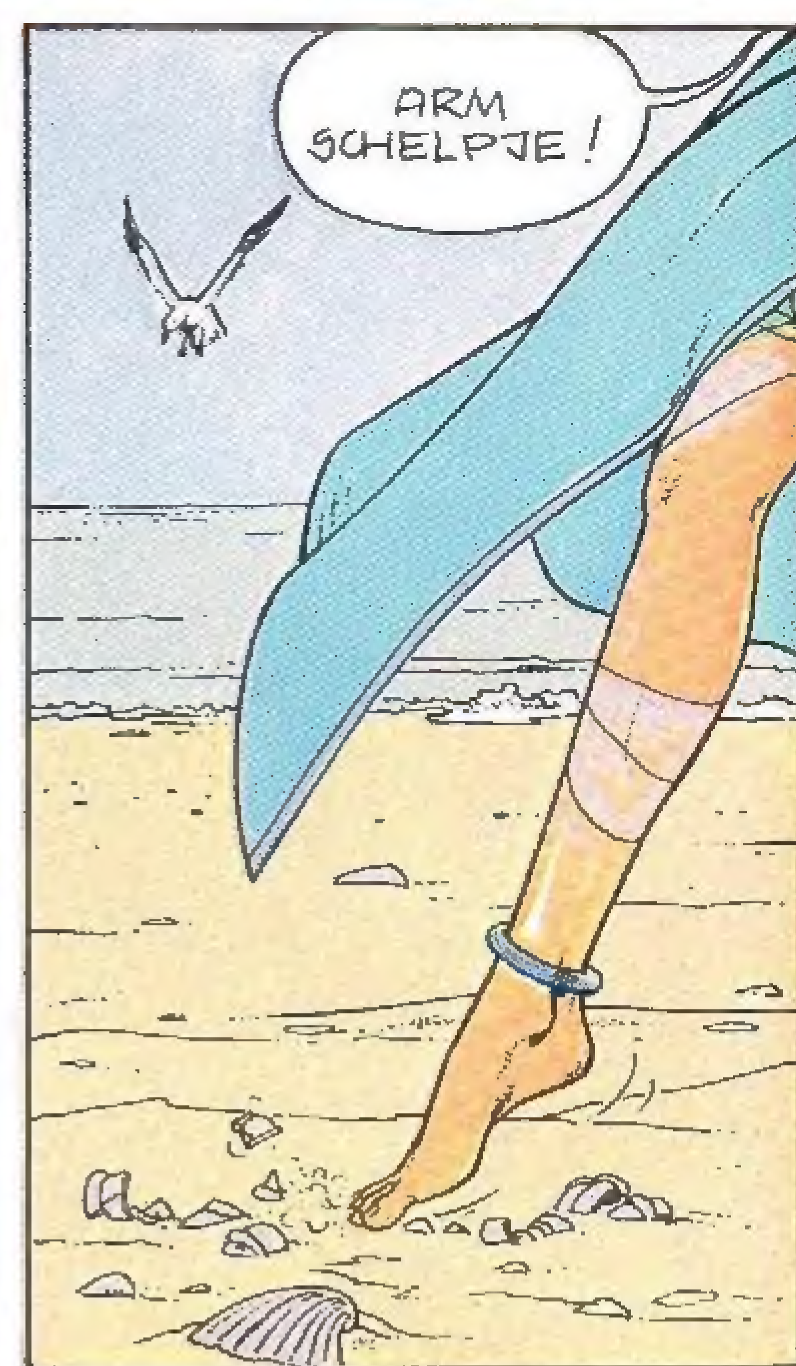

BIJNA NET ZO PRETTIG ALS IN HET HOOFD VAN IAN KALEDINE...
FERRY ?'81 & J-L VERNAL.

MAAR... ZAL IK EENS EEN GROOT GEHEIM VERTELLEN? EEN HEEL GROOT GEHEIM? BELOOF ME HET TEGEN NIEMAND TE ZEGGEN...

IEDERE MAN HEEFT EEN KLEINE PERI DE FEE IN ZIJN HOOFD...

!

ARM SCHELPJE!

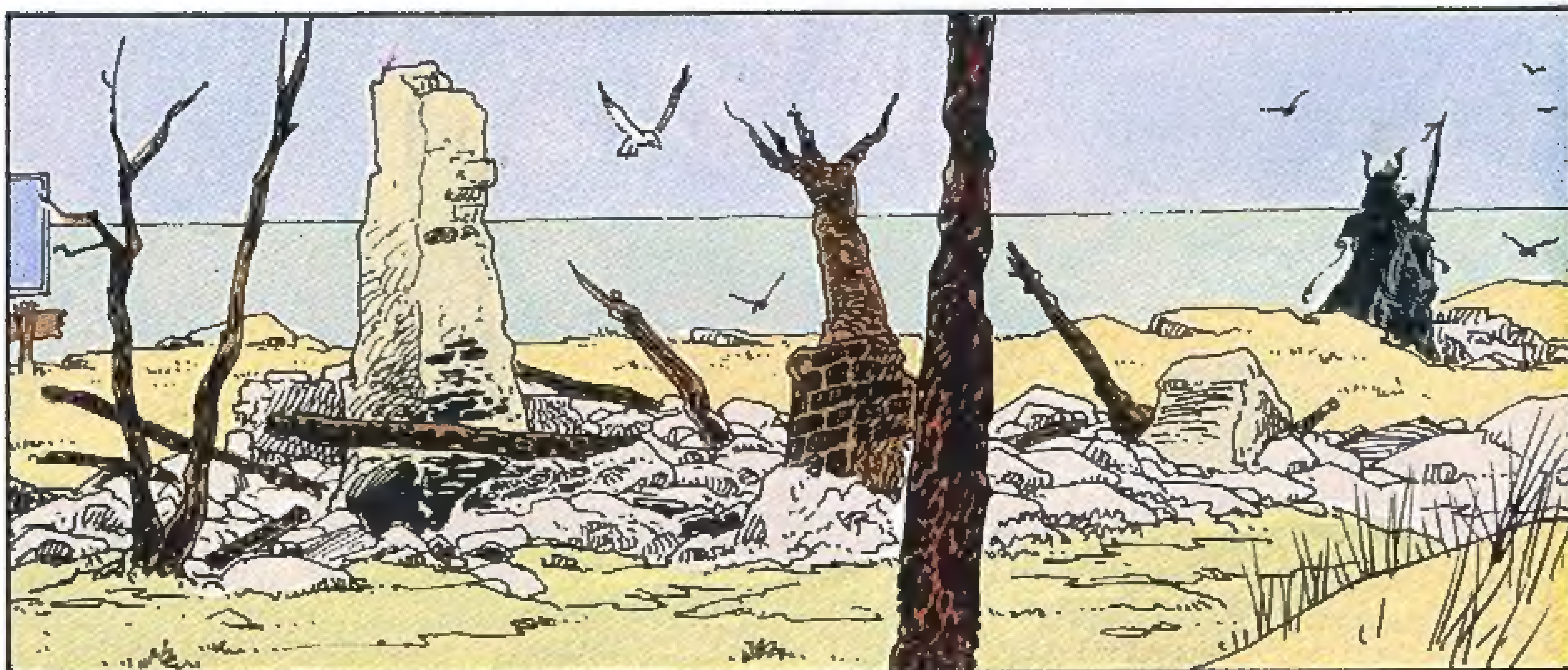
IAN KALEDINE

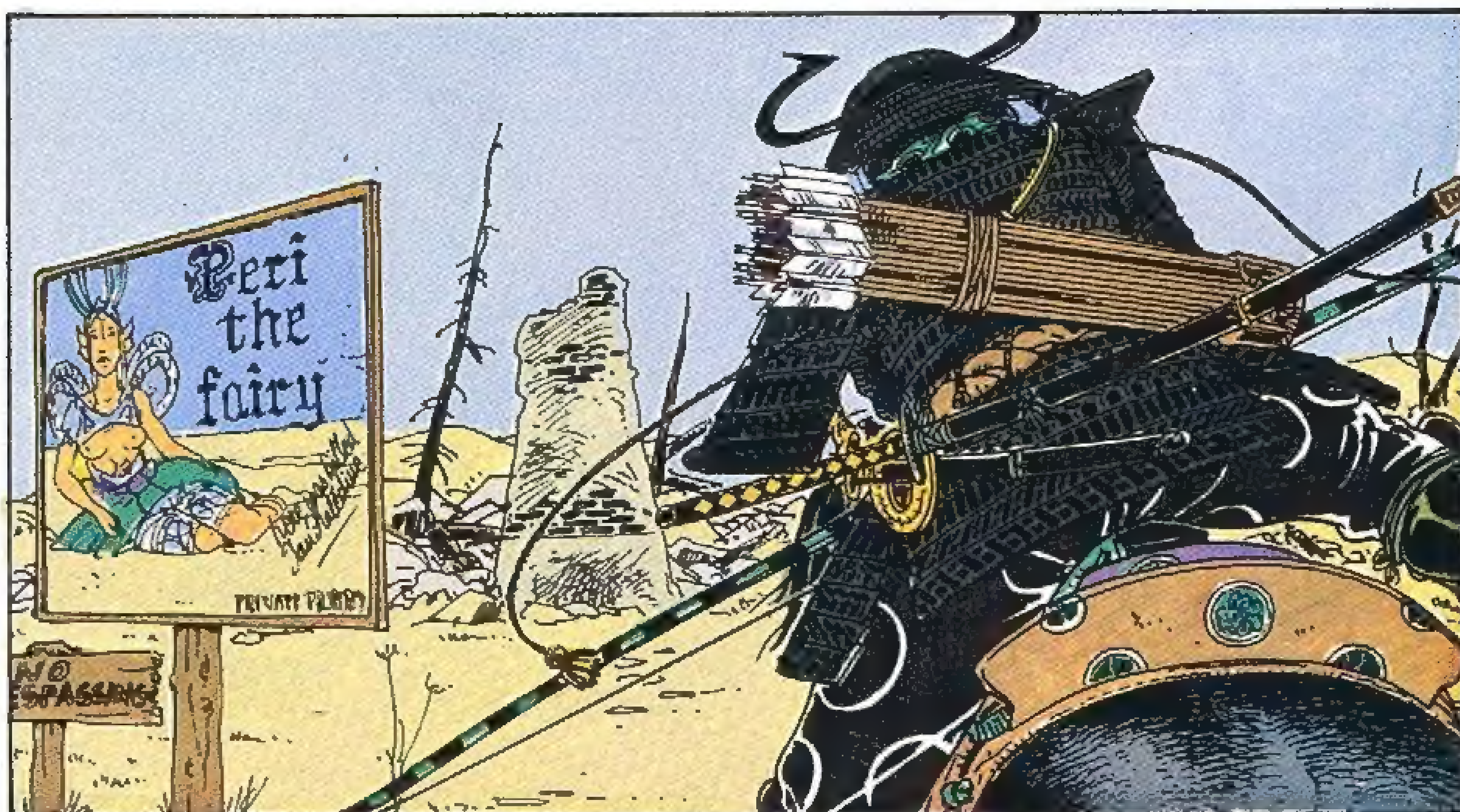
PAS VERSCHENEN BIJ DE LOMBARD UITGAVEN! HET GROTE KOMPLOT

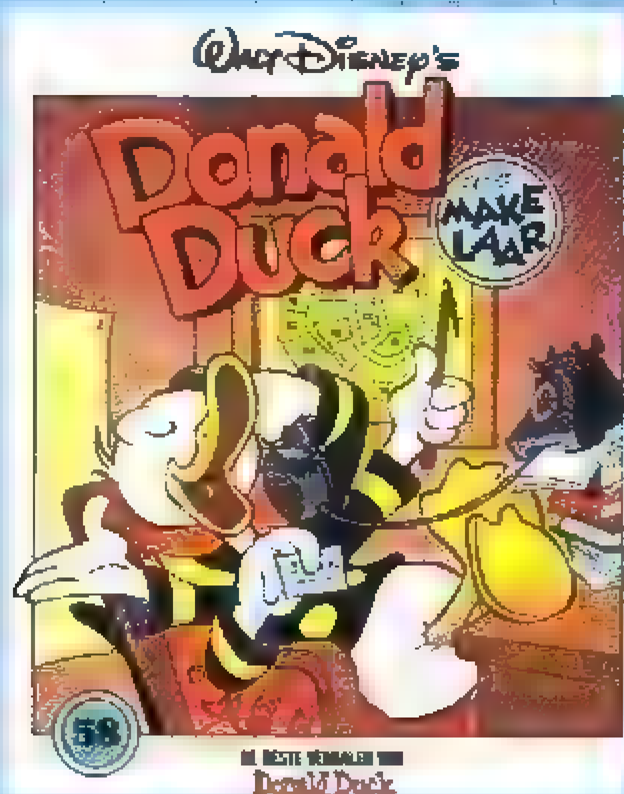
GN (B)

wordt vervolgd

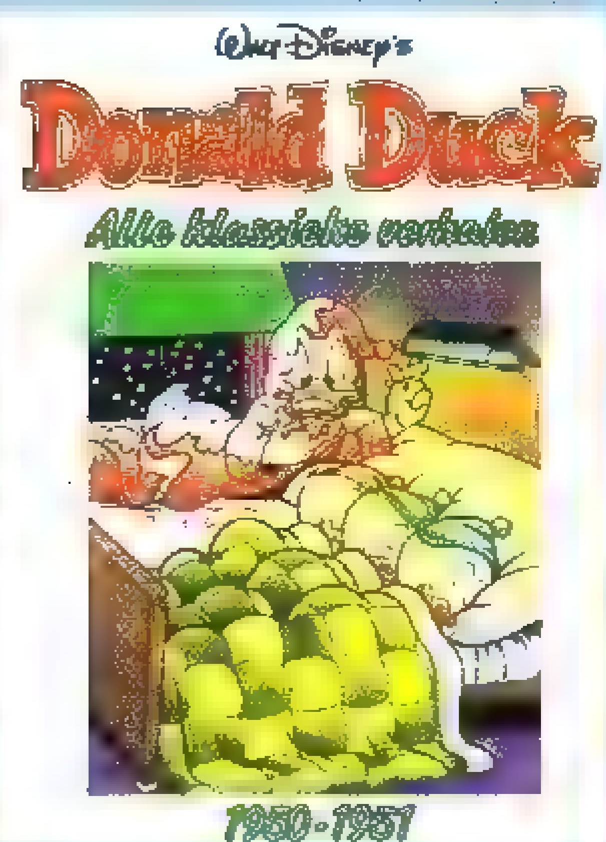
Kuifje Stripnieuwtjes

58 AMBACHTEN

Donald Duck is een ondernemende eend. Bij Oberon verscheen het 58e Duck-album, waarin Donald zijn kwaliteiten als makelaar beproeft. Met pijnlijke gevolgen, zoals zijn lezers ondertussen wel kunnen voorspellen. In de loop der tijd is de opvliegende eend onder andere walvisvaarder, regenmaker, leeuwentemmer, krachtpatser, beeldhouwer en strandjutter geweest, maar hij is een man van 58 ambachten en 59 ongelukken. Maar soms, heel af en toe heeft hij geluk, zoals te lezen is in het lange verhaal "De gouden man", dat in *Donald Duck als makelaar* is opgenomen.

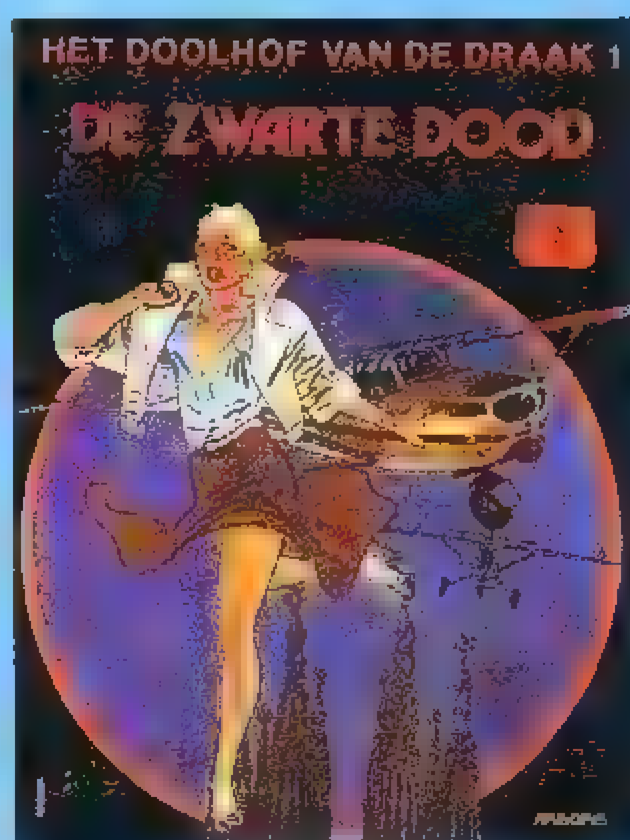

Het album kost f 6,95/Bfr. 140 en telt 56 pagina's. De échte Duck-fanaat spaart natuurlijk nog even door om zich het vijfde album in de reeks *Donald Duck: Alle klassieke verhalen* aan te schaffen, waarin alle verhalen die door Carl Barks werden gemaakt, in chronologische volgorde zijn opgenomen. Dit nieuwe deel bevat de verhalen uit 1950 en 1951. Het is een gezamenlijke uitgave van Oberon en Peter Loeb en kost f 39,50/Bfr. 790 - maar voor dat geld heb je dan ook 400 bladzijden Duck in handen!

ONGEBRUIKELIJKE MIDDELEN

De Zwarte Dood is het eerste deel van een nieuwe reeks, die *Het Doolhof van de Draak* heet en gemaakt wordt door de Spaanse tekenaar Alfonso Font. Het is een spannende, futuristische thriller over een merkwaardig virus dat alleen mensen met een donkere huid aantast: de zwarte dood. Hoofdpersoon is Taxi, een medewerkster van het persbureau Control, die haar bijnaam te danken heeft aan het feit dat ze een paar jaar taxichauffeur is geweest. Ze is bezig aan een onderzoek naar de activiteiten van de firma Interpetrol,

maar daar is men niet gediend van haar nieuwsgierigheid. De firma blijkt betrokken te zijn bij de Zwarte Dood en Taxi grijpt naar zeer ongebruikelijke middelen om die betrokkenheid aan het licht te brengen. Het boek werd uitgegeven door Arboris en verscheen in twee edities: met slappe kaft (f 7,95/Bfr. 160) en met harde kaft (f 16,90/ Bfr. 340). Een tweede deel van de serie, *Gevaarlijke lading*, is in voorbereiding.

IN DE BAN

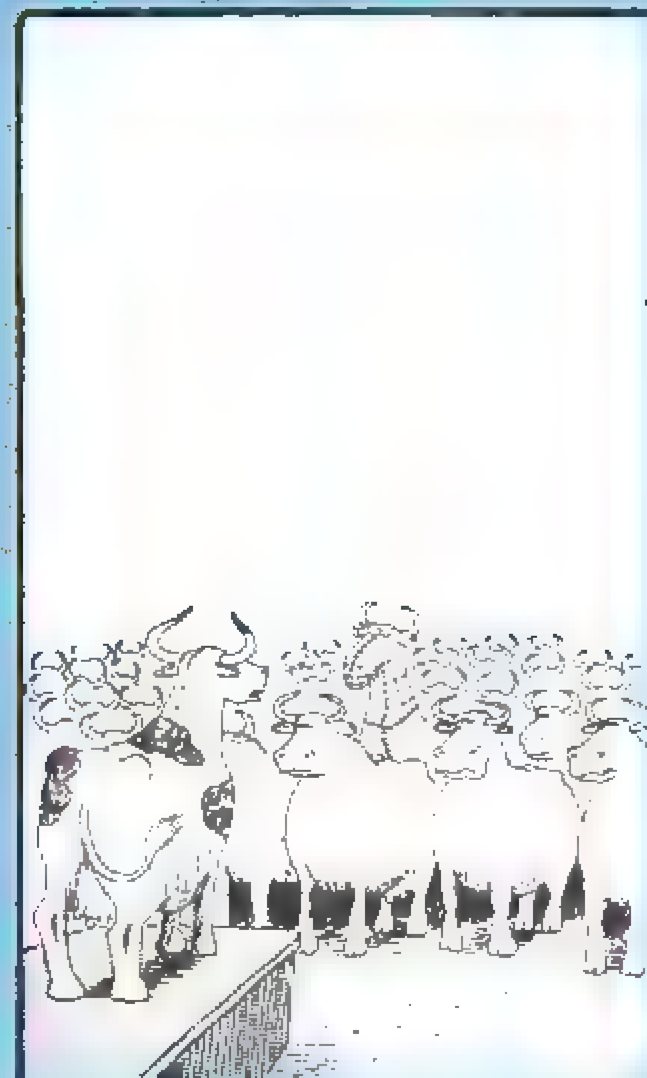
Het verschijnen van een nieuw deel in de serie *De torens van Schemerwoude* van Hermann is elk jaar weer een gebeurtenis waar zelfs niet-stripliefhebbers naar uitkijken. Het is zonder twijfel een van de mooiste en spannendste historische strips, want Hermann weet als geen ander hoe hij een verhaal in beelden moet vertellen.

In dit nieuwe, vijfde deel, *Alda*, komt ridder Aymar bij toeval weer in aanraking met Germain, Marcus en Alda, die een lucratieve bezigheid hebben gevonden: het uitschudden en vermoorden van reizigers, die onderdak zoeken in het kasteel van Heer Yvon. De oude kasteelheer is volledig in de ban van Wilhelmina, de jonge vriendin van Marcus, en heeft geen oog voor wat zich verder in zijn omgeving afspeelt. Als ridder Aymar op het kasteel arriveert, dreigt ook hij het slachtoffer te worden van de rovers. Hij wordt opgesloten in een kerker, maar 's nachts weet hij met hulp van een onbekende te ontsnappen. Een onbekende, die de gebeurtenissen niet langer kan aanzien...
Net als *Het Doolhof van de Draak* verschijnt *De torens van Schemerwoude* bij uitgeverij Arboris in twee verschillende edities (voor prijzen zie boven).

BROODJE MAMMOET

Bij uitgeverij Loeb verscheen een eerste bundel cartoons van de Amerikaanse tekenaar Gary Larson: *Grenzeloze grappen*, vertaald door Janwillem van de Wetering. Larson grijpt alle mogelijke onderwerpen aan om grappen over te maken en zijn humor is nogal gemoedelijk. De humor is eerder kolderiek dan agressief, en zelfs in de zwarte grappen is er weinig reden tot ongerustheid.

"We wachten nog even met de opstand... er is een spion onder ons."

Vaak draait Larson bekende situaties om: dieren reageren als mensen, ruimtewezens of holbewoners reageren als moderne, beschaafde (of wat daarvoor doorgaat) mensen. Typisch voorbeeld van een Larson-grap. Drie oermensen hebben een enorme mammoet gevangen, die ondersteboven aan een stok hangt. Ze hebben een deken uitgespreid en daar staan borden op. Een van de oermensen zegt: "Wat? Je bedoelt dat NIEMAND broodjes heeft meegenomen?" Nog meer? Dan moet je het boekje *Grenzeloze grappen* zelf maar kopen. Het kost f 12,50.

VORMGEVING ROTTERDAM: HUMOR IS DE HOOGSTE VORM VAN INTELLIGENTIE

Vormgeving Rotterdam is bij een steeds groter publiek bekend door uitgaven zoals kaarten, affiches en t-shirts. Vaak geven die blijk van een aanstekelijk gevoel voor humor en van chauvinistische Rotterdamse trots. Ooit begonnen als een piepklein tweemansbedrijfje, is Vormgeving intussen uitgegroeid tot een "wereldzaak" met 17 man personeel. Een wereldzaak, die ook in het buitenland belangstelling heeft gewekt: dit jaar gingen ook de Engelsen en de Japanners voor de bijl. Hoog tijd, vonden we, om ook de lezers van Kuifje eens kennis te laten maken met de vormgeving van Vormgeving Rotterdam, en met de filosofie achter het uitgeven van opgewekte wenskaarten.

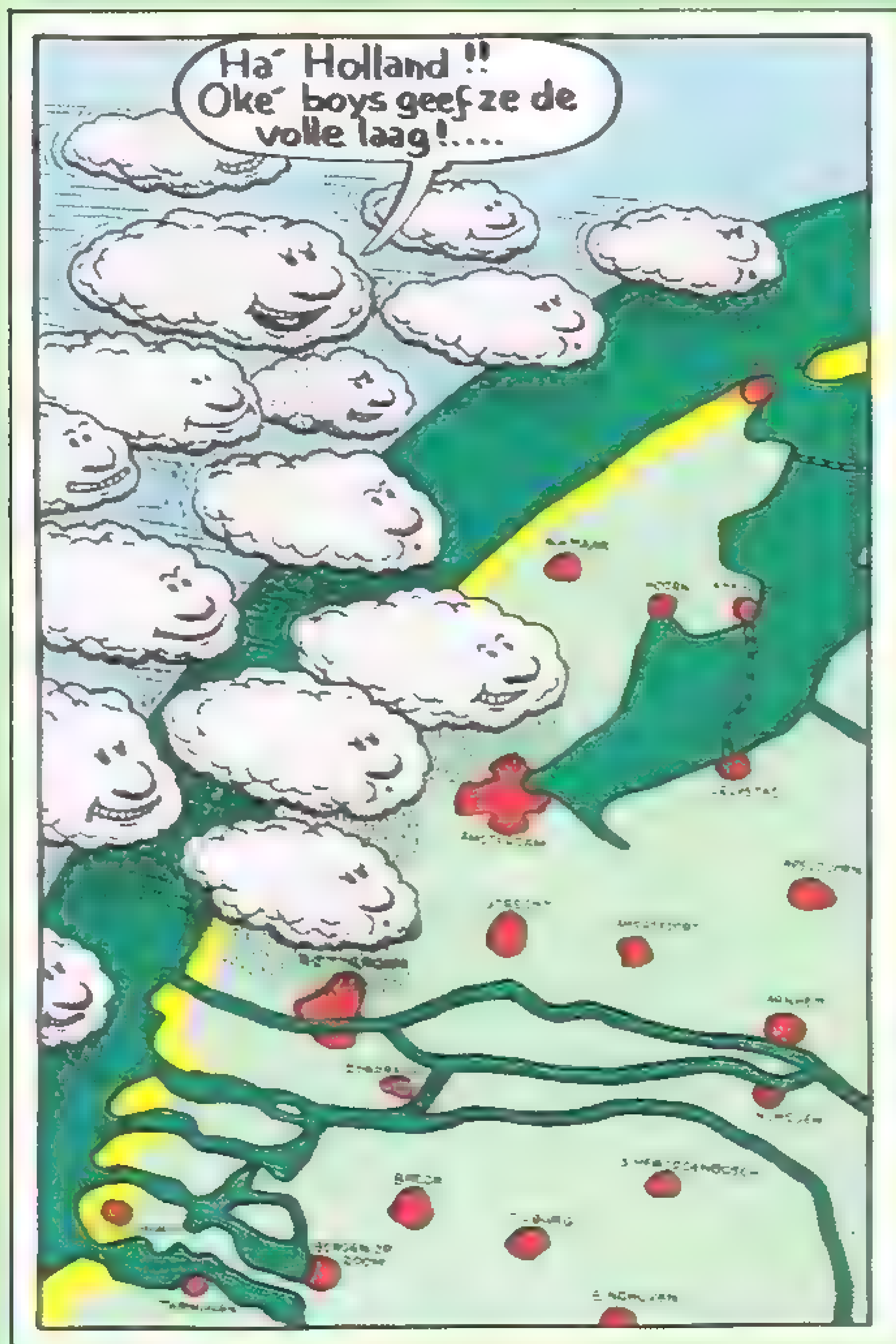
Op goed geluk

De drukkerij van Vormgeving Rotterdam begon letterlijk in de slaapkamer. Anne van Eijk en zijn buurman kochten in 1981 een offset-pers waarop ze nog niet groter dan A 4 (het formaat van een pagina Kuifje) konden drukken. Het was een goede machine, maar 'echt te duur', vindt Anne van Eijk achteraf: "Het was letterlijk alles dat we hadden. Verder hadden we niet eens gereedschap. Dat moesten we lenen. Papier lieten we bij collega's op maat snijden, zodat het op onze pers kon. Daarna maakten we zelf een vacuümkast: een laag schuimplastic, twee glasplaten en twee stenen. Het lijkt alsof we in de middeleeuwen begonnen zijn, maar zo was het echt."

Er kwam al snel een tweede pers bij: "Alleen omdat we die goedkoop konden krijgen. We konden hem echt niet laten staan. We hadden een voorkeur voor mooi drukwerk. Daarom hebben we meteen ook een lithoscanner voor stencildruk gekocht. Daarmee konden we op een provisorische manier litho's maken. We werkten op goed geluk. Het was altijd een avontuur wat er gedrukt zou worden. Onze eerste klant met een opdracht in kleur had gelukkig de helft vooruit betaald. De rest hebben we nooit gekregen. Hij vond dat de kleuren absoluut niet leken op de kleuren die hij bedoeld had."

Het machinepark in de slaapkamer werd uitgebreid met een snijmachine. Anne van Eijk: "Die kostte zeshonderd gulden. We haalden 'm met een geleende wagen op. Daar liep de band af, en dat kost nog eens f 150 extra, toen de ANWB 's avonds om tien uur eraan te pas moest komen."

Daarna ging het hard met Vormgeving Rotterdam. Na minder dan een jaar volgde "de sprong in het diepe". Er werd een groot pand aan de Maaskade betrokken, de meest Rotterdamse locatie die je je voor kunt stellen: de rivier en de schepen letterlijk voor de deur, de Maasbruggen onder handbereik. "Het begon ermee dat we een triltafel wilden kopen, die f 250 zou kosten. Van een drukker die er mee ophield. Hij had ook nog allerlei andere machines staan, afgedekt met lakens. We hebben toen die hele drukkerij overgenomen, voor f 7500. Toen moesten we wel naar een ander pand. Aan de Maaskade hadden we aanvankelijk tapijttegels op de grond liggen, omdat we geen verwarming konden betalen. Dan hadden we tenminste warme voeten. Dat heeft een paar jaar geduurd. Gelukkig wisselen de seizoenen. In de zomer merkten we er niks van."

De mogelijkheden in de drukkerij waren opeens veel groter. Er konden affiches gedrukt worden. Vormgeving Rotterdam stond al gauw bekend als "de" posterdrukker van de stad: "Voor een paar honderd gulden hadden mensen al een affiche in twee kleuren. Onze eerste grote opdracht kwam van de Anti-kernwapen beweging. We moesten 100.000 affiches drukken. Met bruine inkt op beige papier. We hadden ze die kleur aangeraden, omdat we net goedkoop 60 kilo bruine inkt overgenomen hadden - normaal heeft een drukker daar niet meer dan een kilo van in huis. We hebben er nog steeds 55 kg van over.

Prima inkt, maar bruin is niet in de mode. We gebruiken het hoogstens af en toe voor een geboortekaartje. We hebben toen een week lang dag en nacht aan die opdracht gewerkt. De machine liep niet goed. De inkt op sommige affiches was net zo beige als het papier, andere waren haast zwart. De mooiste legden we steeds bovenop."

We gingen series uitgeven. Dat was een hint van de kaartenwinkels. Een kaart die op zichzelf staat, verkoopt niet. Alle kaarten zijn in principe *trendy.* Nieuwe worden met grote regelmaat verkocht, bij kaarten die al een tijdje uit zijn loopt het terug. Het publiceren van oude, nostalgische kaarten met kreten zoals "Hartelijk gefeliciteerd" of "Van harte beterschap" is op zeker spelen. En we hebben ontdekt dat een kaart zonder boodschap niet loopt. Dan is de concurrentie meteen zo ontzettend groot, want mooie plaatjes kun je overal wel vinden. Een kaart moet duidelijk voor een bepaald doel bestemd zijn. Niet: we maken een mooi plaatje, dan zetten de mensen zelf wel een tekst daar achterop.

De kreet op de kaart, de boodschap, dat is het belangrijkste. Zonder die kreet is een kaart niet meer dan een plaatje. Kees Karton is een belangrijke tekstschrijver voor ons. We maken nu ook kaarten met alleen maar een tekst erop. Vroeger was dat absoluut verboden hier, net als fotokaarten. Plaatjes moesten per se getekend zijn. Alles moest met de hand gedaan zijn. Niet dat luie gedoe: tekenen! Daar zijn we van teruggekomen. Mensen praten met elkaar in woorden, niet in plaatjes. We maken onze kaarten nu zo algemeen mogelijk. Niet meer

Uit de hand

Anne en Paul namen in '83 hun eerste personeel in dienst. Pauls broer René kwam er bij als illustrator, later Ruud van der Dussen als beheerder van de drukkerij. Anne: "Ruud is opgeleid als officier aan de Hoge Zeevaartschool. In 1982 was ie Nederlands kampioen motorracen in de 250 cc klasse... Je kunt zo'n zaak absoluut niet in je eentje aan. De filosofie was: je hebt goed materiaal nodig en goed personeel. Iemand die zelf een machine kan repareren en niet bij elke kleinigheid de fabriek belt."

De drukkerij was opgezet met twee uitgangspunten: drukken en vormgeven. Die combinatie bepaalde vanaf het begin het eigenwijze gezicht van Vormgeving Rotterdam. De drukkerij begon zelf kaarten uit te geven. Het enthousiasme waarmee dat gebeurde, liep wat uit de hand. Anne van Eijk: "We werden steeds meer uitgever in plaats van drukker. De oplagen maakten we steeds hoger om de kostprijs te drukken. We wilden mooie dingen zoals kaarten, affiches en boekjes maken, die de mensen mooi zouden vinden. Maar mooi dat ze bleven liggen... Op een gegeven moment ging de helft van alle arbeid en de helft van het geld dat we verdienden, in die uitgaven zitten. Maar van uitgeven hadden we geen verstand, dus het was een avontuur dat tot mislukken gedoemd was. Kijk, een drukker hoeft niet te weten hoe de markt in elkaar zit. Hij krijgt een opdracht, weet wat zijn materiaal kost en wat hij moet rekenen. Hij kan alles met zijn eigen handen doen en hij weet waar ie aan toe is. Als je wilt uitgeven, moet je van te voren uitzoeken of de mensen op je spullen zitten te wachten. We begonnen te begrijpen dat je voor uitgeven... intelligent moest zijn. Daarom zijn de drukkerij en de uitgeverij sinds drie jaar gescheiden. Daarvoor liep alles door elkaar."

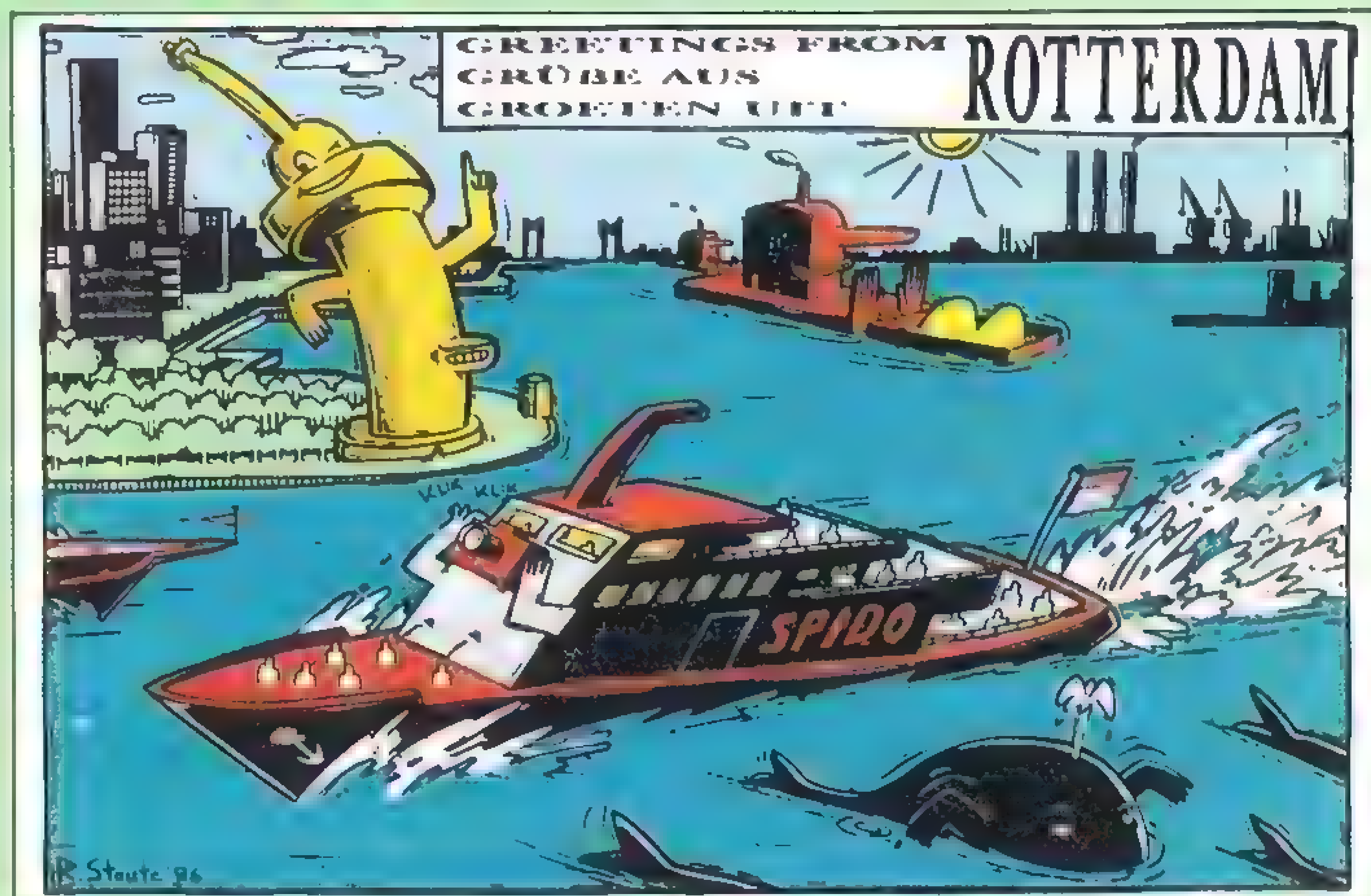
Trendy

Wat voor reacties kregen jullie op de dingen die hier gemaakt werden?

Anne van Eijk: "De klanten vonden het *freaky* kaarten, gek spul. Eerst was er geen vertrouwen, maar op sommige plekken kregen we een kans. Vergeet niet, de winkel maakt uit wat er te koop is. Alleen op die manier kun je een publiek bereiken."

Wanneer is jullie werk aangeslagen?

"Toen we ons meer op de markt begonnen te richten.

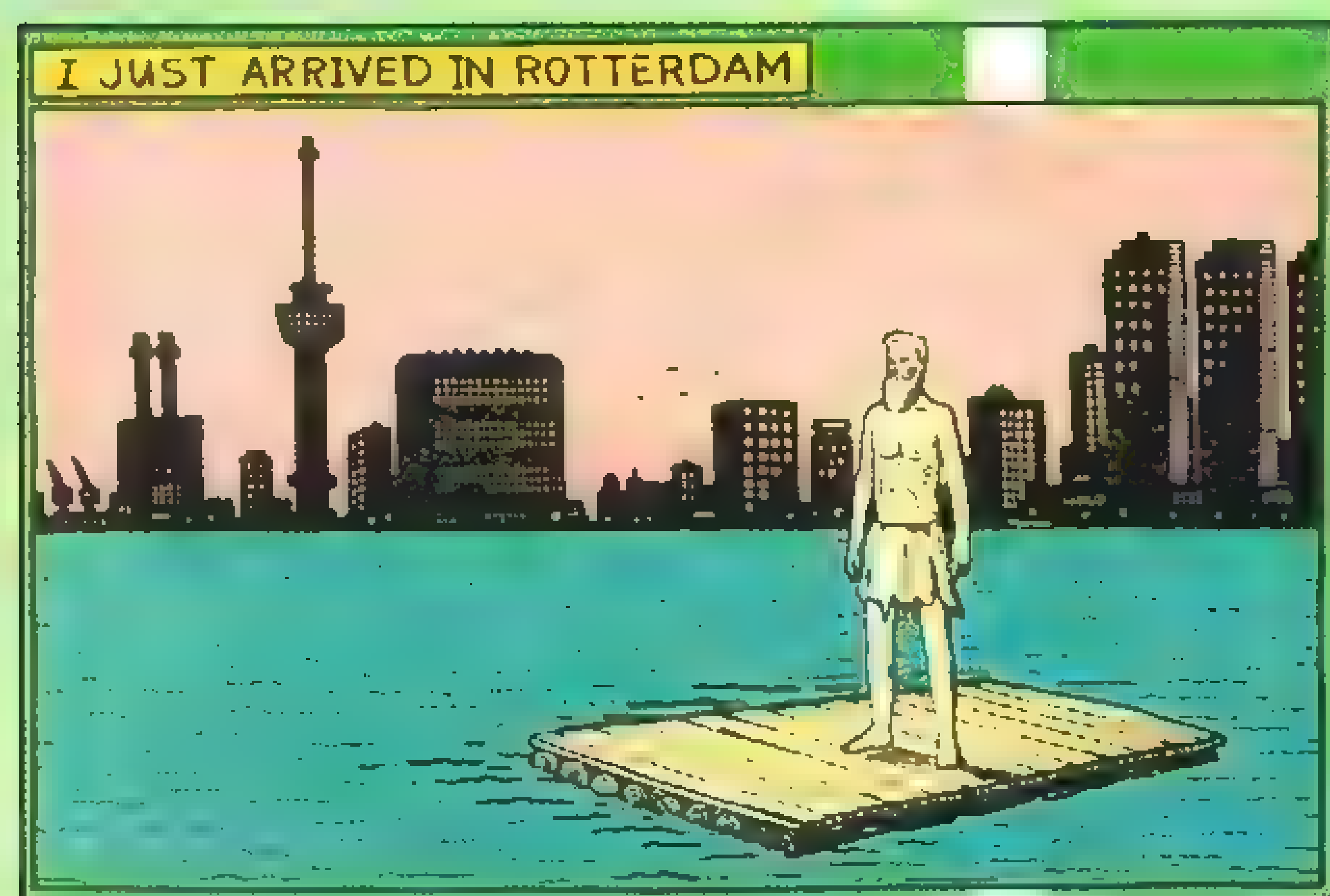
zoals vroeger: wat we toen maakten was *chic*, maar de mensen hadden geen idee wat ze ermee aanmoesten."

Troeteldier

Jullie werk is heel Rotterdams. Er ligt een grote nadruk op die afkomst.

"Ja, we heten niet voor niks Vormgeving *Rotterdam*. We zijn geboren Rotterdammers. We hebben op allerlei manier gebruik gemaakt van de Euromast, het is haast een beeldmerk geworden. Het is echt René's troeteldier. . . De stad is in 1940 gebombardeerd, dat kun je nog steeds merken. Rotterdammers zijn trots op hun stad, maar toch is er nog altijd een gevoel van minderwaardigheid: eigenlijk stelt het niks voor. De meeste mensen kennen Rotterdam alleen doordat ze er wel eens met de trein doorheen zijn gereden. Het wordt tijd dat mensen ook uitstappen en stil staan bij de stad. Rotterdam is meer dan de grootste havenstad ter wereld."

Rotterdam is ook vaak het onderwerp van de t-shirts die jullie maken. Wanneer zijn jullie daarmee begonnen en waarom?

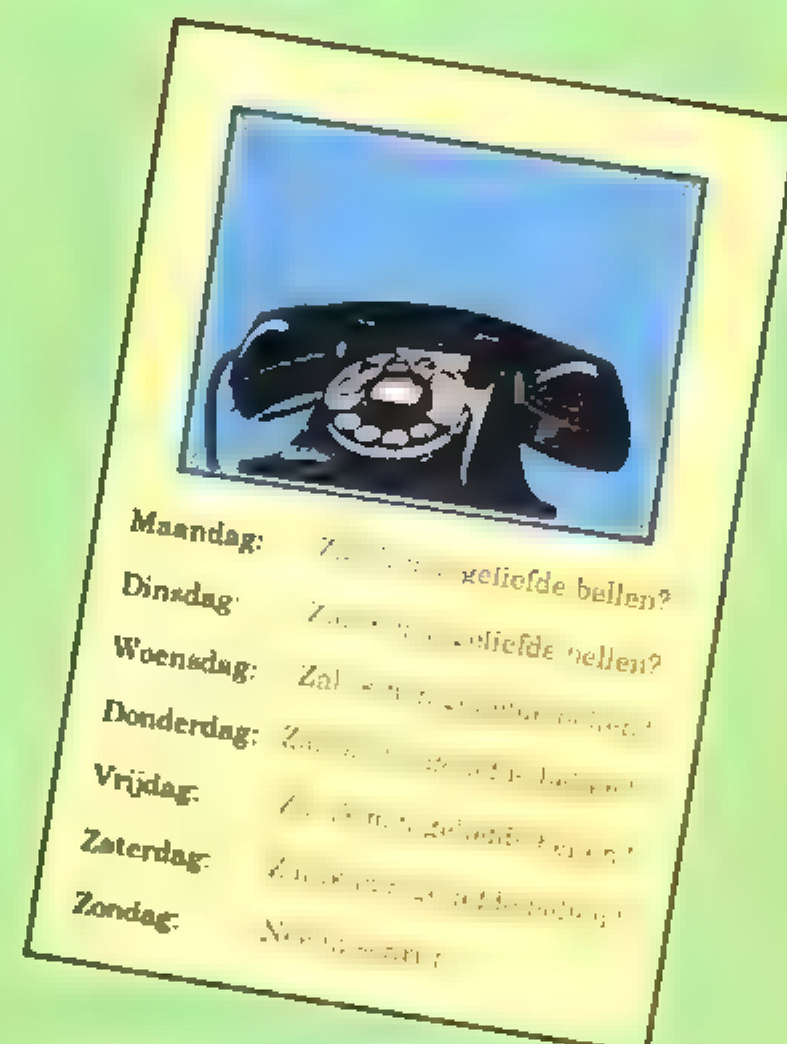
"Het ontstond in 1984, voornamelijk omdat we zelf zulke liefhebbers waren van dergelijke t-shirts. We maakten ze in oplaagjes van 25 stuks, om te kijken hoe het liep. Ze waren in vier kleuren gedrukt en kostten twee tientjes. Belachelijk natuurlijk, ze hadden honderd gulden moeten kosten, maar voor ons was het een manier om bekend te worden. Als je een zaak hebt, heb je volgens ons geen reclamebureau nodig. Je kunt zelf bedenken wat je wilt zeggen en wat je gaat doen." Het meest succesvolle t-shirt laat het silhouet van Rotterdam zien, met daarboven de goed Rotterdamse kreet *D'r Mot Gewerrekt Worre!*. Anne van Eijk: "Er kwam een keer een Crooswijkse buurtvereniging naar ons toe. Ze vroegen of ze die shirts mochten lenen voor een feestje van werklozen. Tuurlijk kon dat." Een ander t-shirt laat Rotterdam zien, met daaronder de tekst: *My kind of town*. De shirts worden niet alleen in Rotterdam zelf gedragen, maar ook in zustersteden als Shanghai en Boston. Naast t-shirts worden er bij Vormgeving sinds kort ook *transfers* gemaakt, plaatjes die op een shirt gestreken kunnen worden en tussen de f 2,50 (de kleintjes) en f 5 (de grote) kosten. Daarnaast houdt Vormgeving Rotterdam zich bezig met het uitgeven van kunstkaarten, posters en catalogi voor diverse grote Nederlandse musea, zoals het Haags Gemeentemuseum, Kröller-Müller, Boymans-van Beuningen en het Rijksmuseum Vincent van Gogh. Voor de gemeente Rotterdam werd vorig jaar een boek gemaakt over de kunstwerken in de Rotterdamse metro. Voorlopig is het einde nog niet in zicht.

Na veel (heel veel) vallen en opstaan lijkt Vormgeving Rotterdam nu toch flink in de lift te zitten: "We hebben een serie posters met foto's van Rotterdam gemaakt en die blijkt heel goed aan te slaan. Na een paar weken moesten we alweer bijdrukken, dat is ons nog nooit overkomen. We konden niet voorzien dat Rotterdam op zulke plaatjes zat te wachten. Het heeft ons de ogen geopend. We zullen ons daar veel meer op gaan richten. Binnenkort viert de stad een jubileum: *650 jaar stad met toekomst* is het credo van de huidige stadsvernieuwers."

Ook tijdens de manifestatie Holland - Japan, die op 19 maart van start ging, zijn de uitgaven van Vormgeving Rotterdam volop te koop. Als Rotterdam-promotie gaan er 200.000 ansichtkaarten, 15.000 bouwplaten, 10.000 posters en 1000 puzzels en ballonnen naar het land van de Rijzende Zon: "Toen was de container vol."

De zaak heeft intussen zeventien personeelsleden: vier op de uitgeverij en dertien op de drukkerij. Het is een jong bedrijf: "Het gaat van 18 tot 47. De gemiddelde leeftijd is 25. Dat komt door die paar ouwe knakkers die we hier in huis hebben, anders was het nog veel lager geweest. We hebben niks met leeftijd en diploma's te maken. De motivatie tijdens het werk en tussen de collega's onderling is het belangrijkst. Je moet graag je bed uitkomen om naar je werk te gaan."

De uitgaven van Vormgeving Rotterdam zijn te koop in een speciale winkel aan de Spaanse Kade in het hart van Rotterdam, en in nog 200 andere winkels in Nederland. Verder kun je de kaarten ook aantreffen in winkels in België, Duitsland, Spanje en Engeland.

M. Oosterveer
W. Ritstier

CLAUDIA BRÜCKEN

SAMENVATTING: Claudia en Herbert proberen er achter te komen, waar vandaan Klaus Heimann de aanslag gaat plegen. Helaas worden ze na een knap staaltje van geveltourisme ontdekt door de militaire politie.

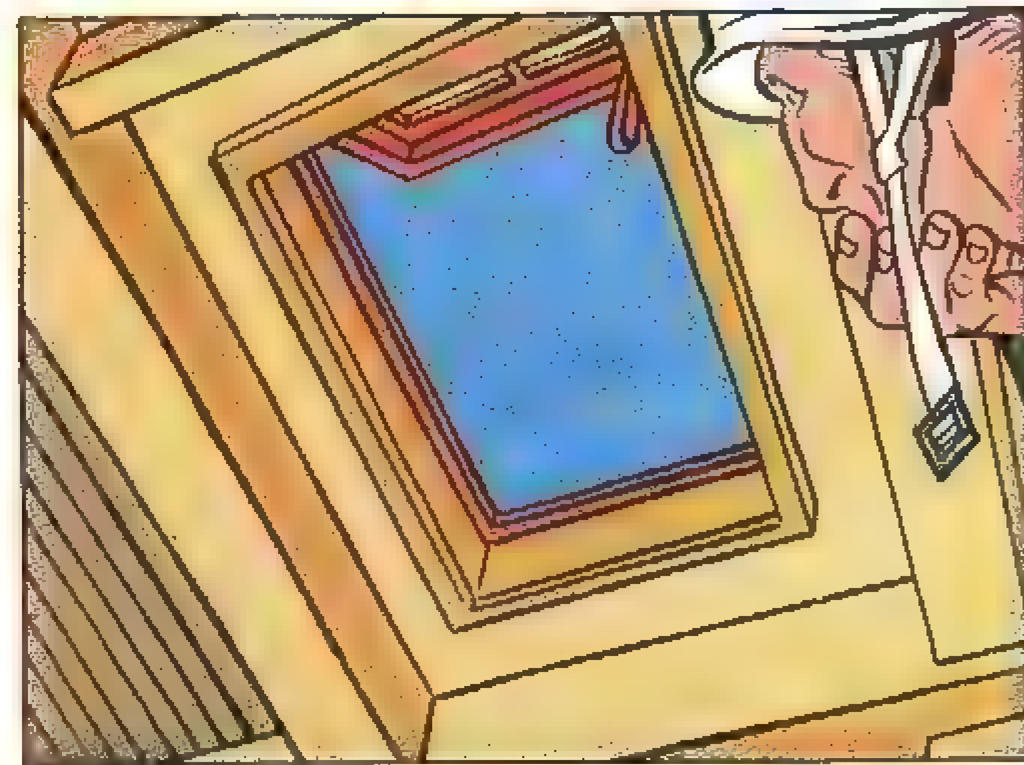

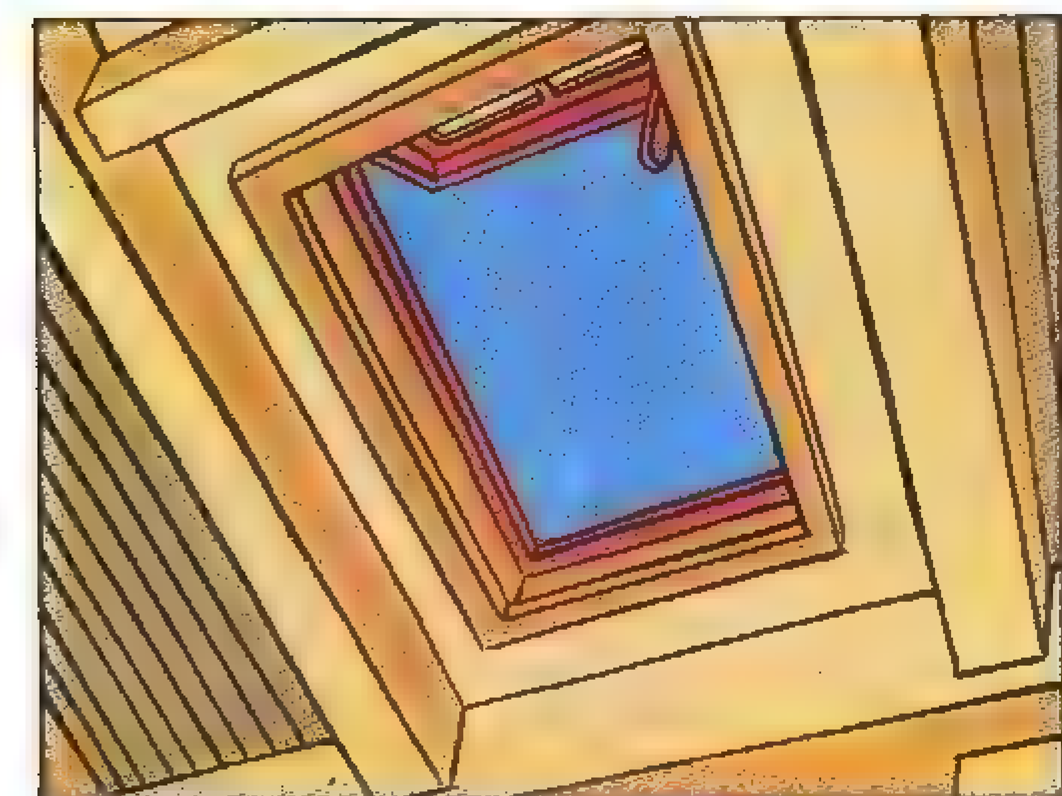

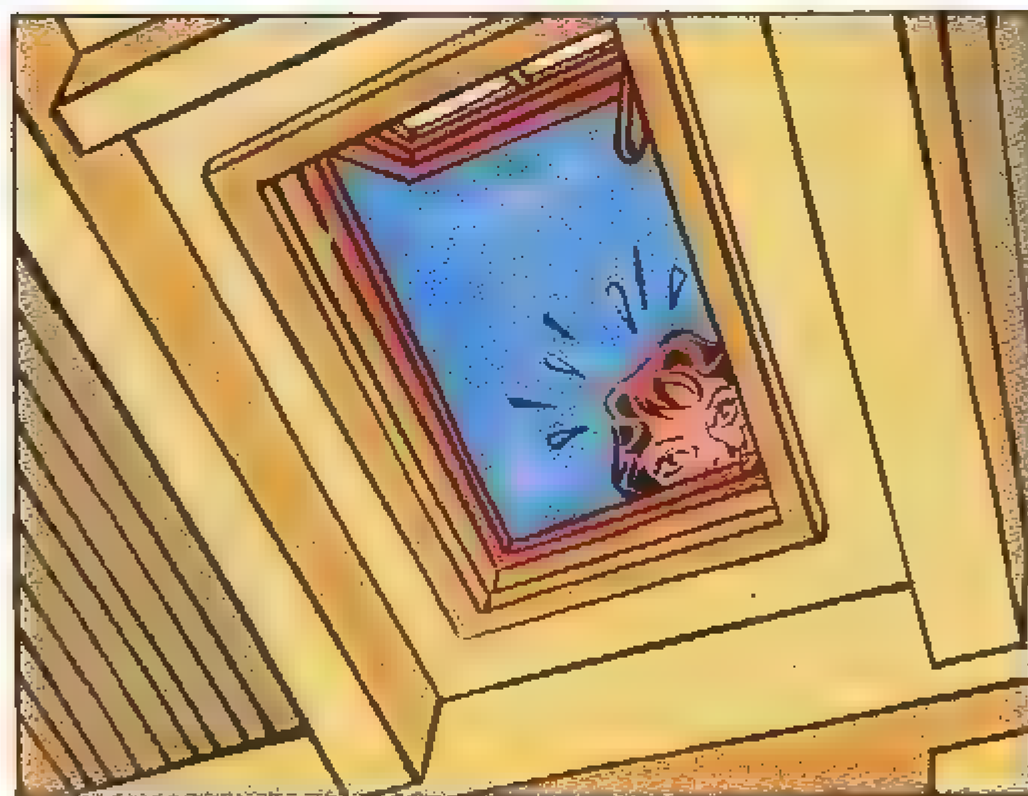

32-40

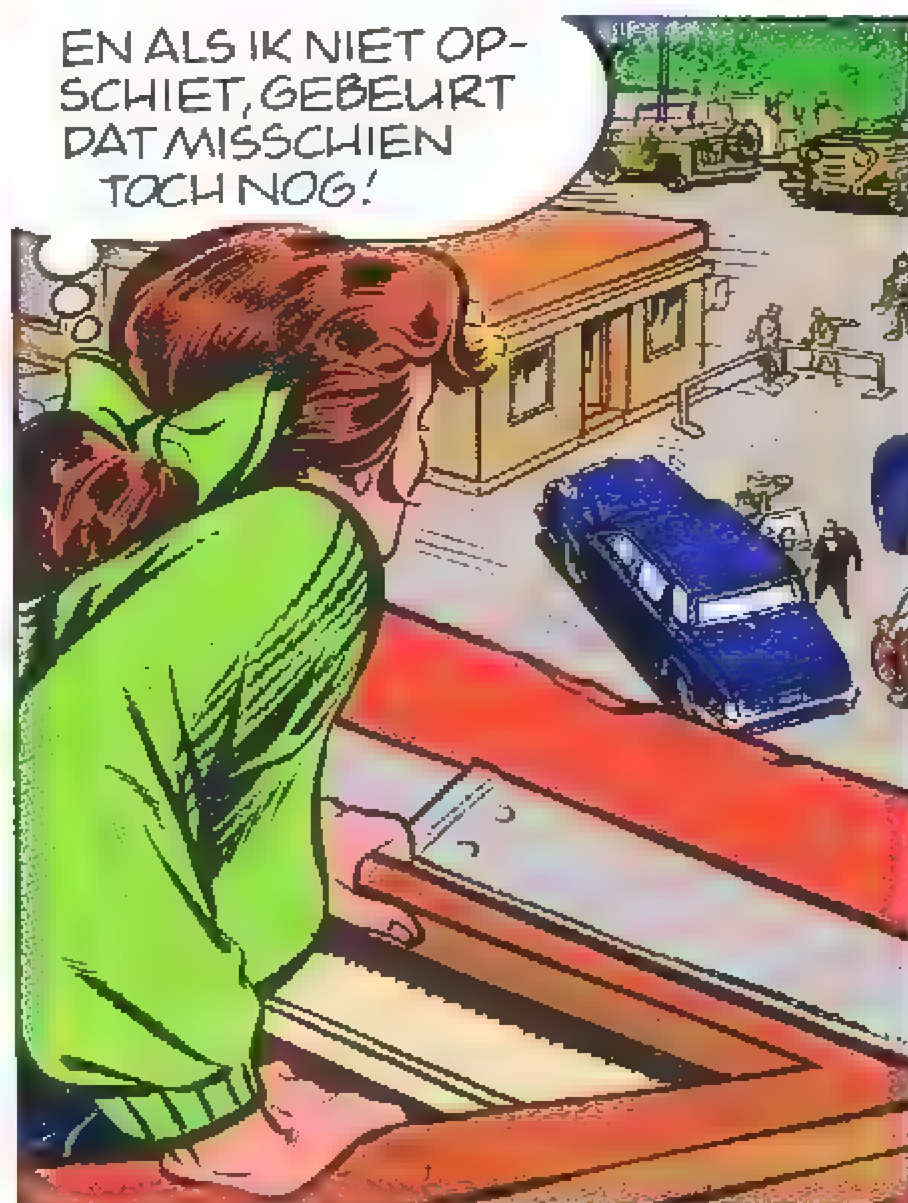

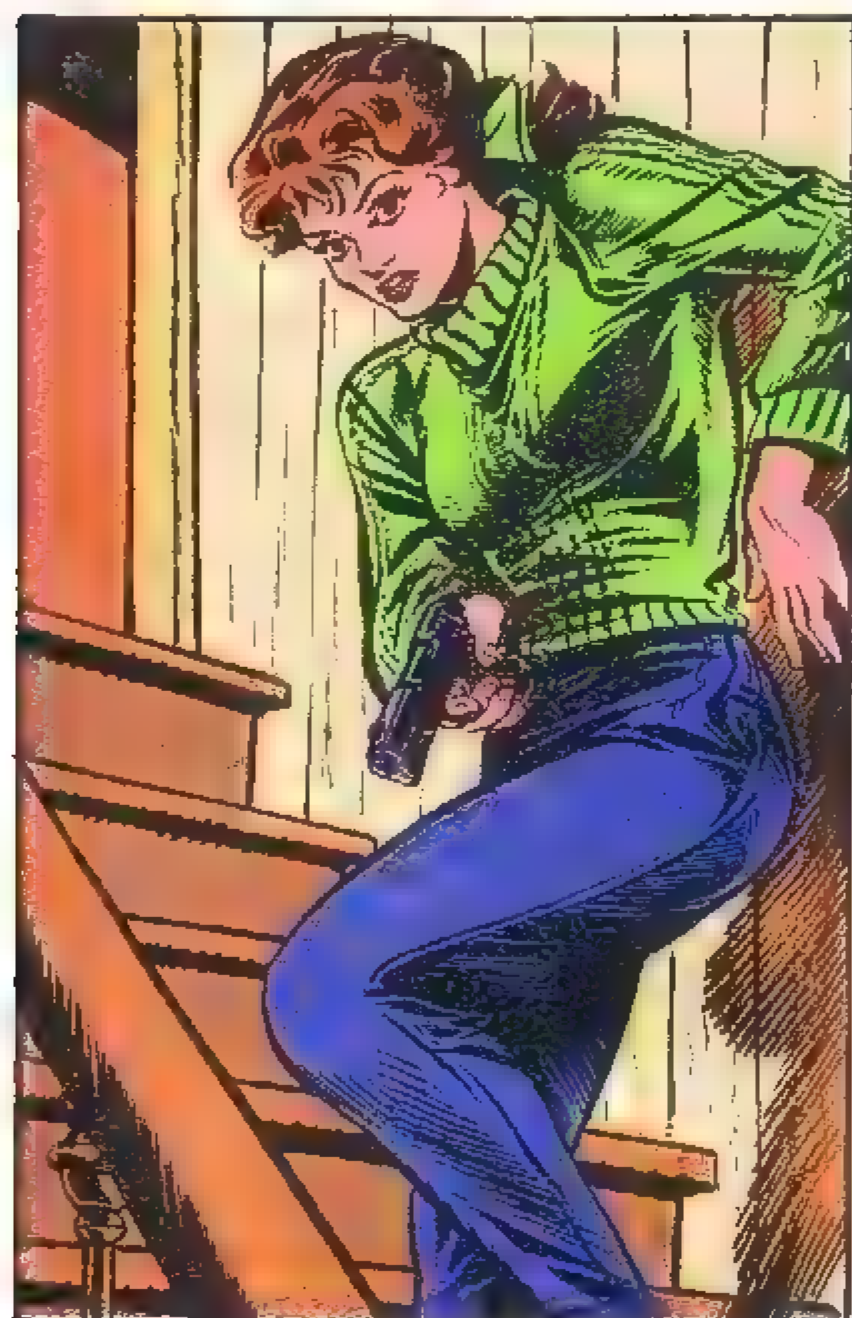

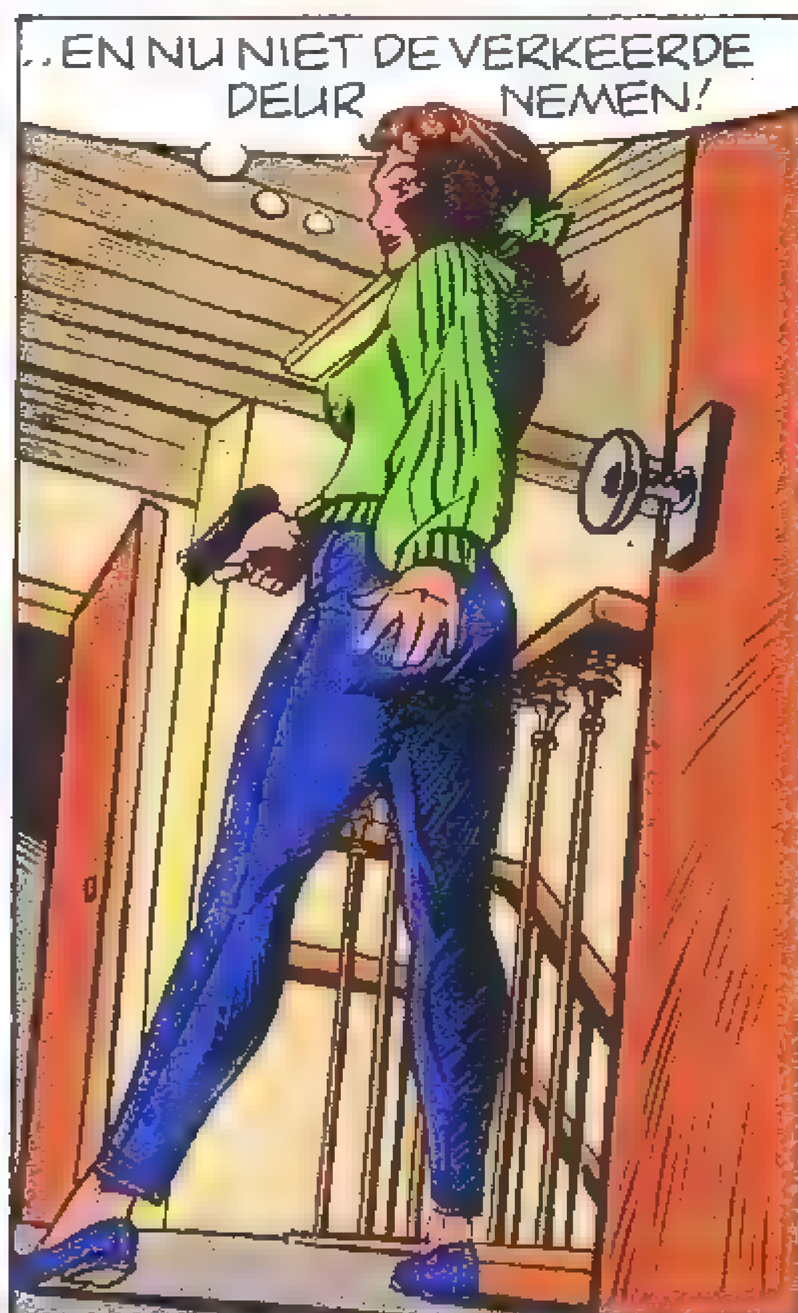
CLAUDIA BRÜCKEN DE WRAAK VAN DE WITTE EN

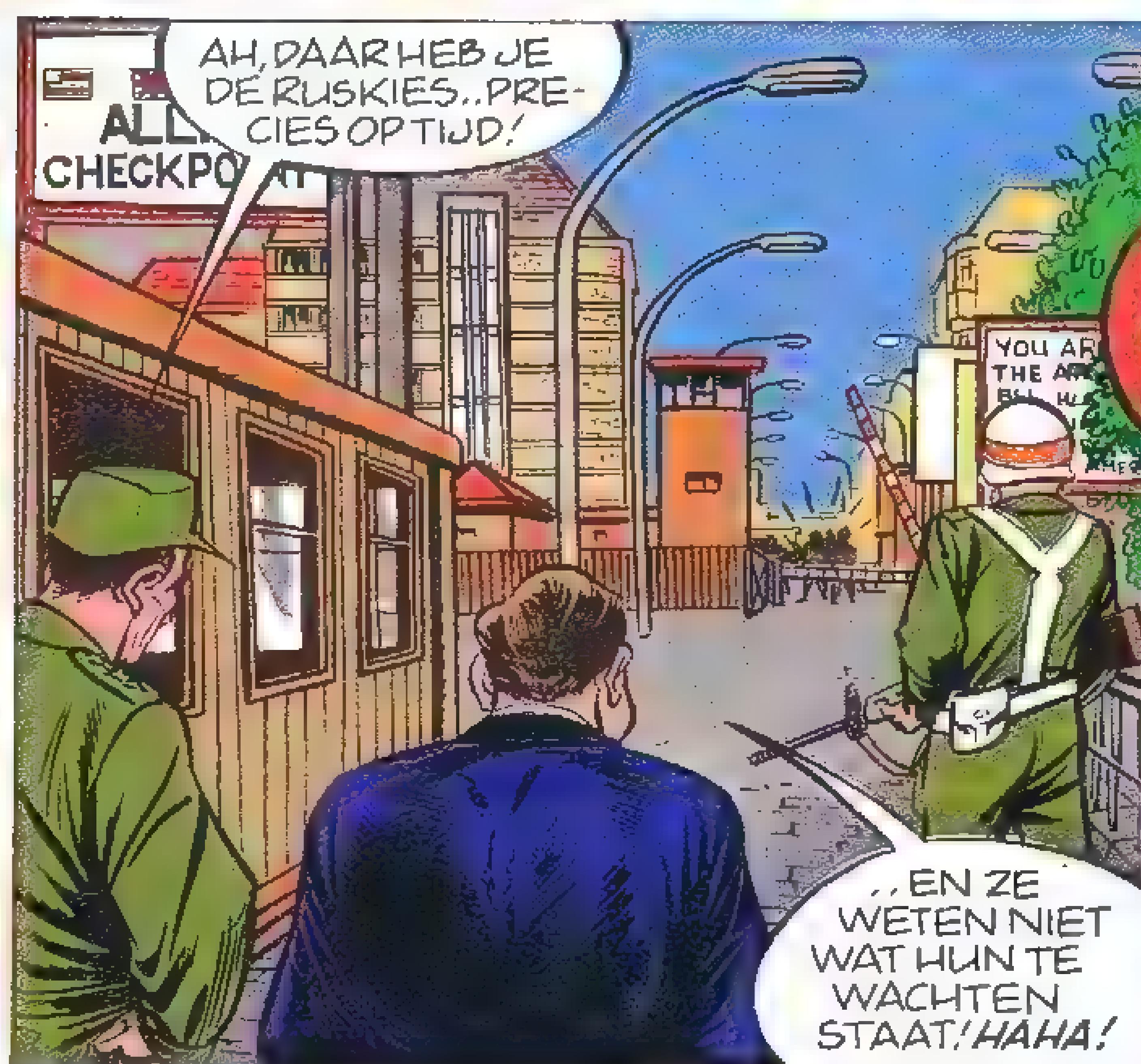

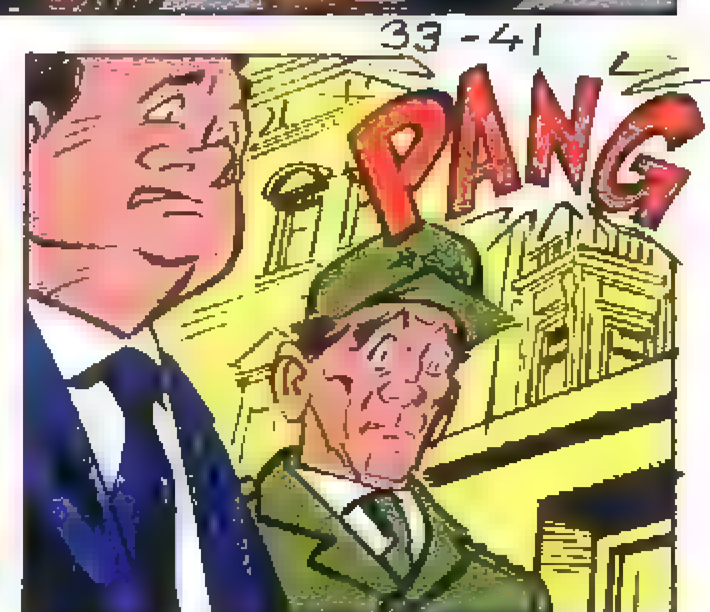

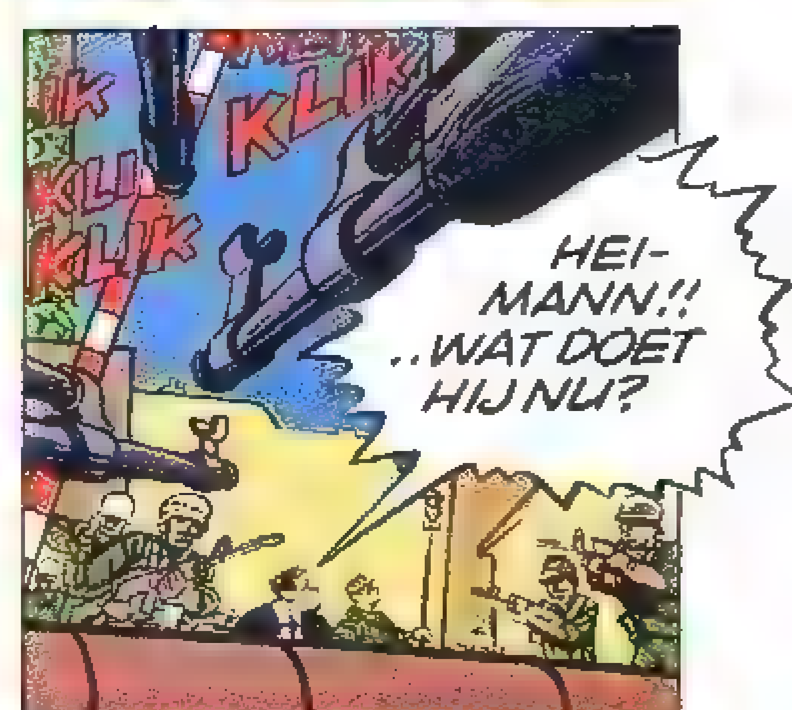

33 - 41

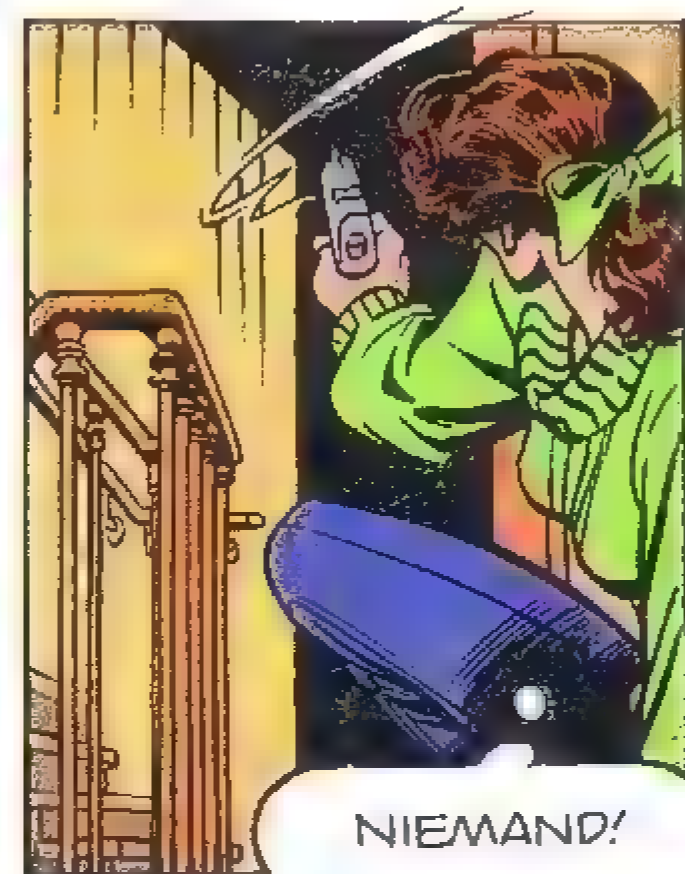

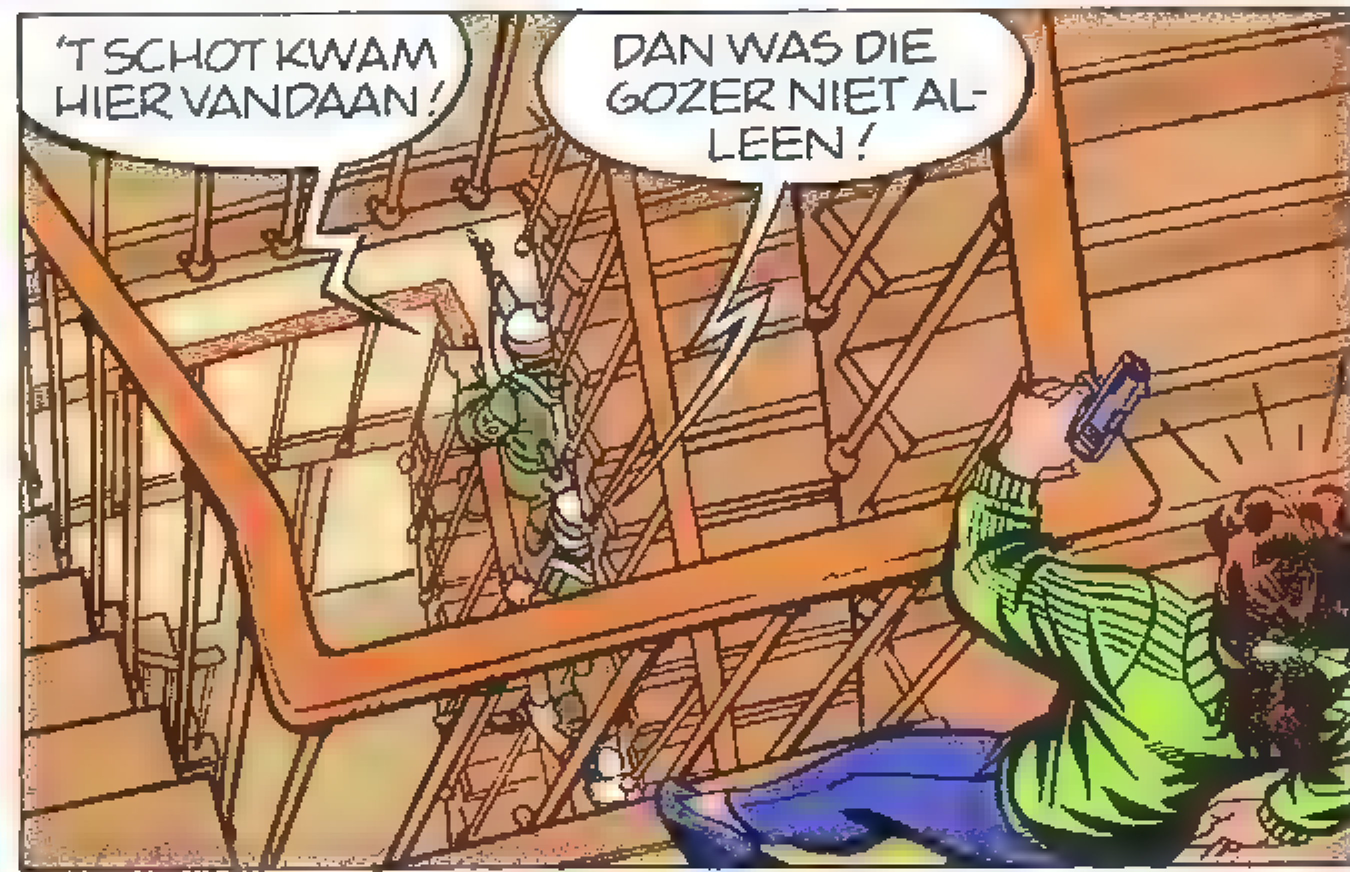

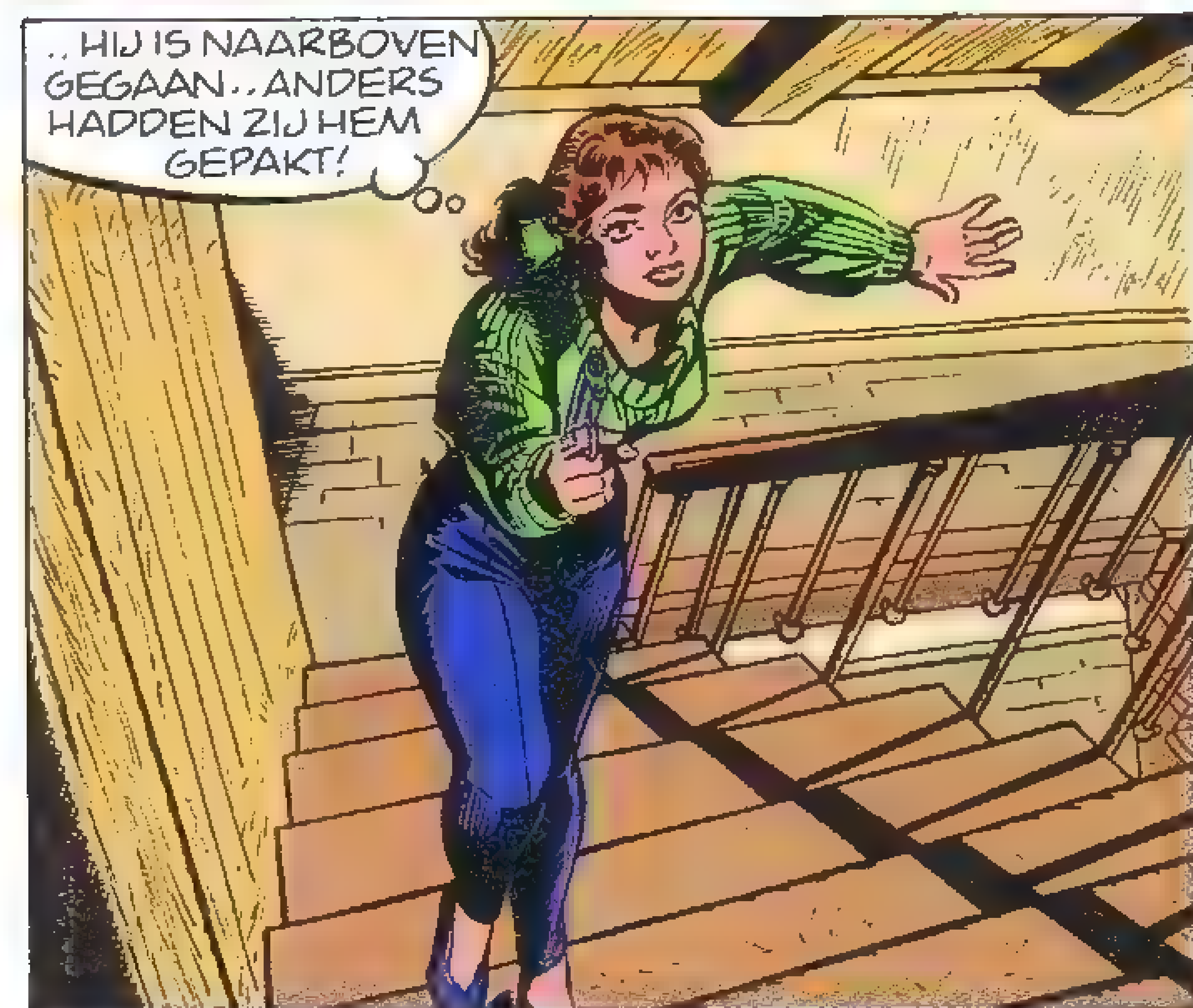

..DAT SCHEELDE NIET VEEL, ZEG!

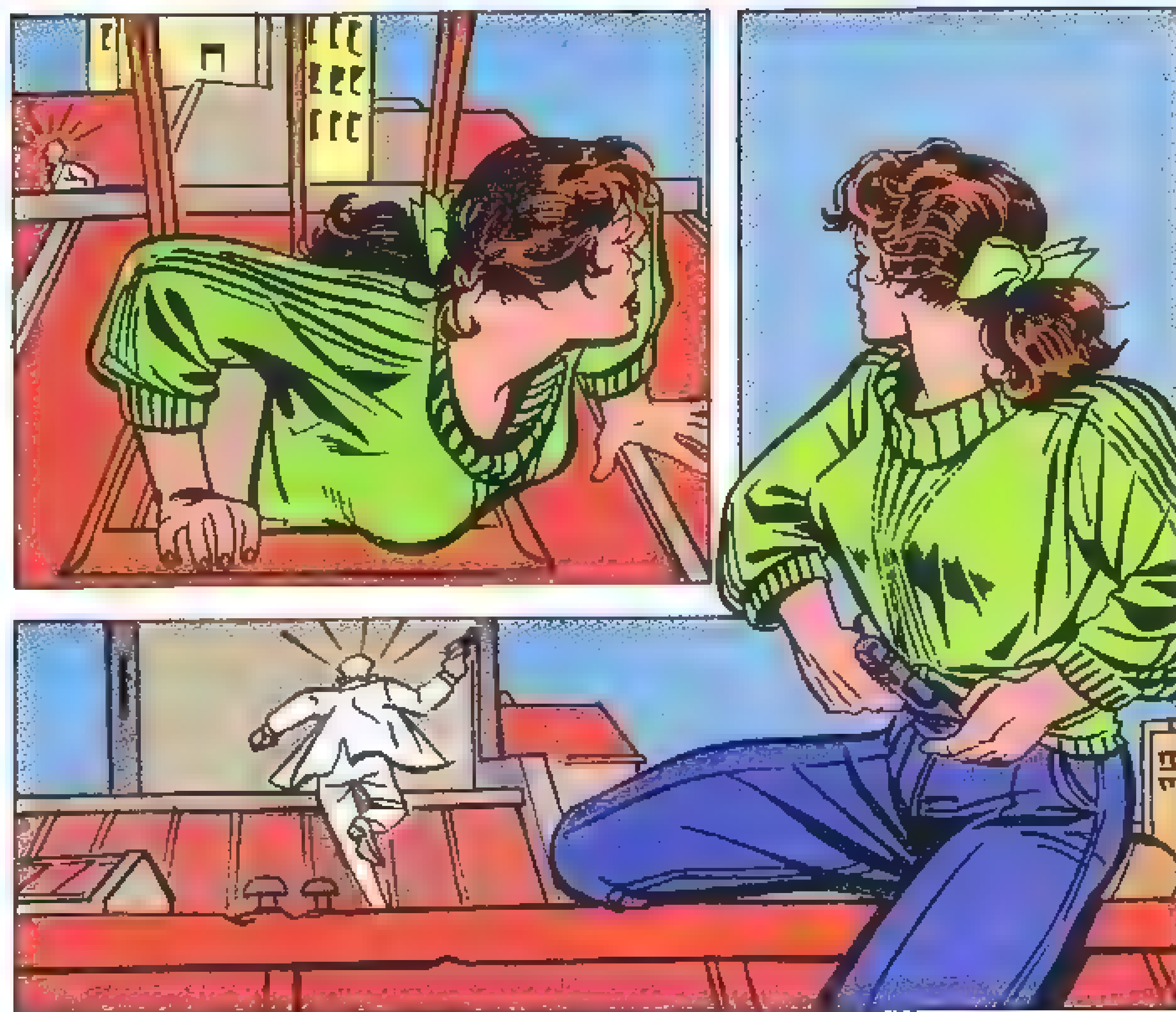

MAAR HIJ IS WEL WEER ONT-KOMEN!

NIEMAND!

..MAAR WELKE KANT IS HIJ OPGE-VLUCHT?

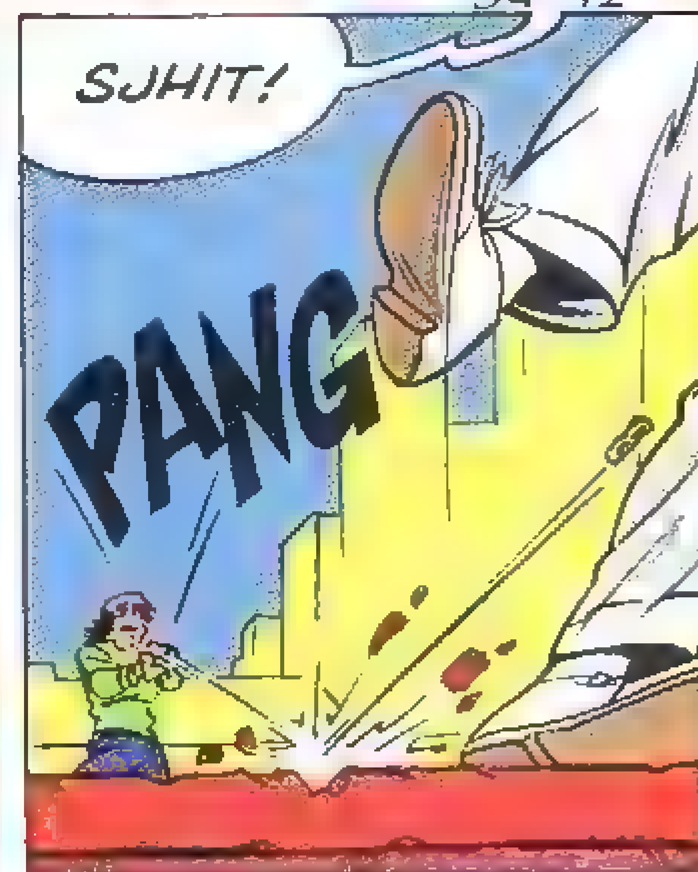

'T SCHOT KWAM HIER VANDAAN!
DAN WAS DIE GOZER NIET AL-LEEN!

..HIJ IS NAARBOVEN GEGAAN..ANDERS HADDEN ZIJ HEM GEPAKT!

34-42

HEIMANN, JE BENT EEN PER-FECTE SCHIET-SCHIJF!...
DAT KRENG IS ECHT 'N KAT MET NEGEN LEVENS!

..MAAR KRIJGEN DOET ZE ME NIET!

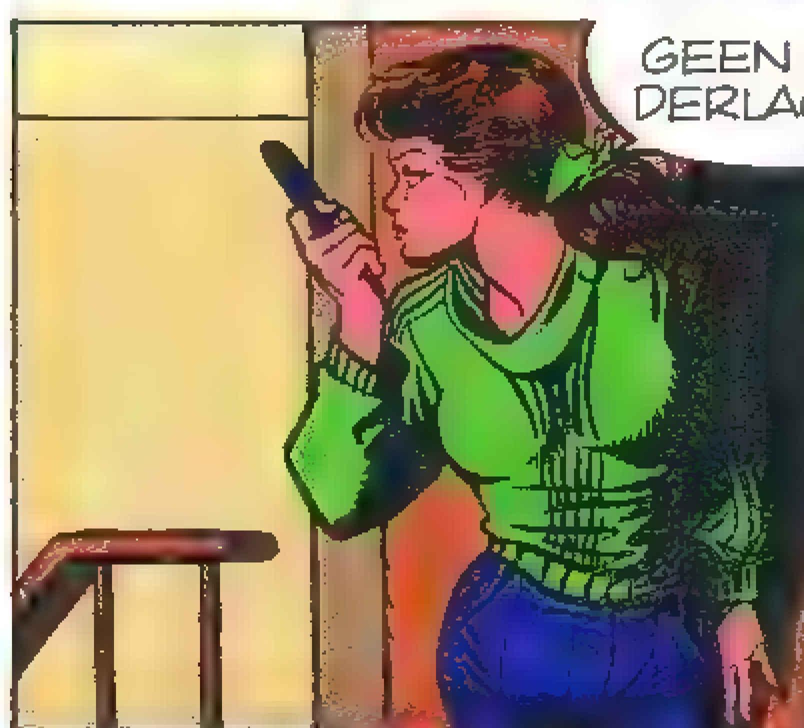

SJHIT!
PANG

CLAUDIA BRÜCKEN

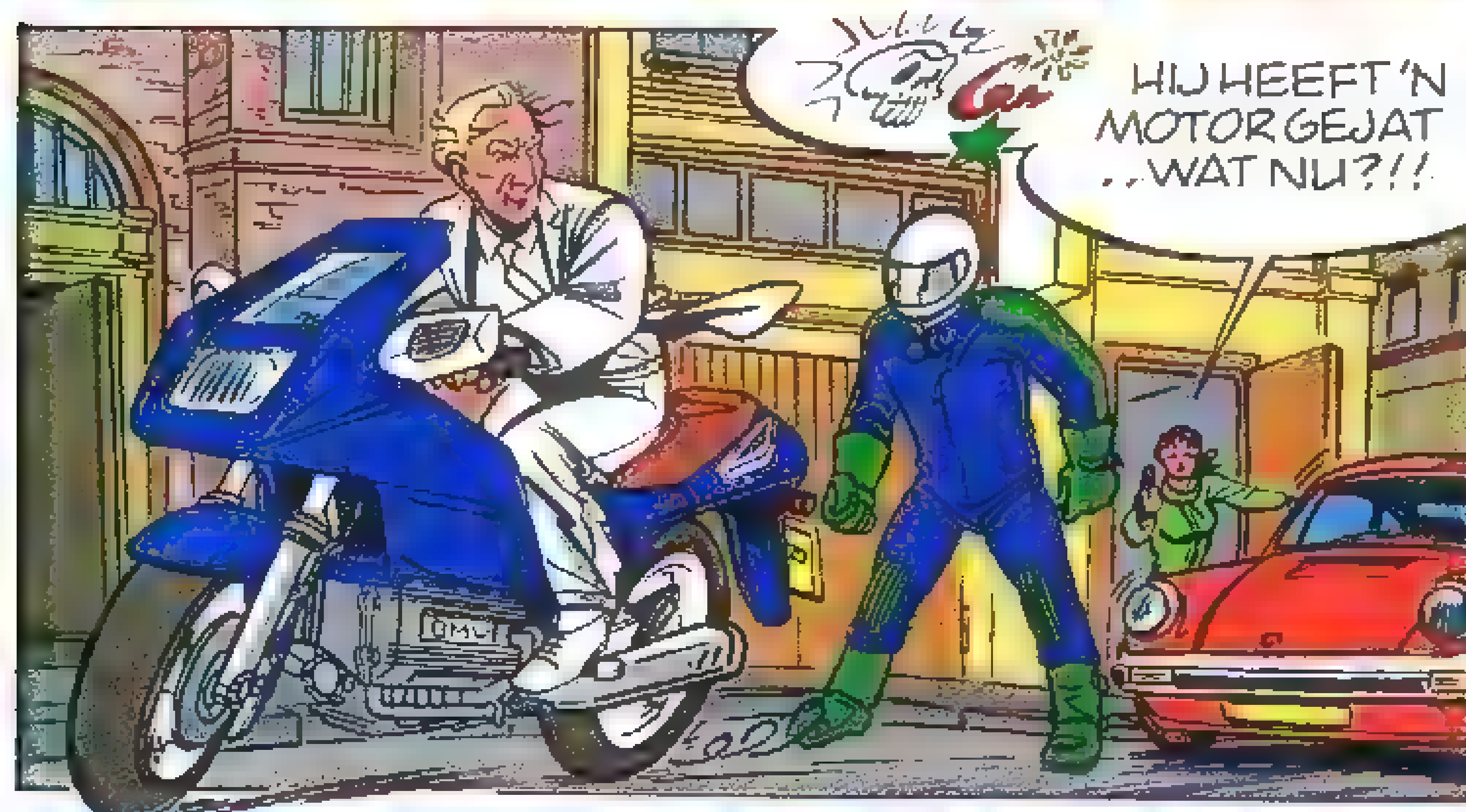

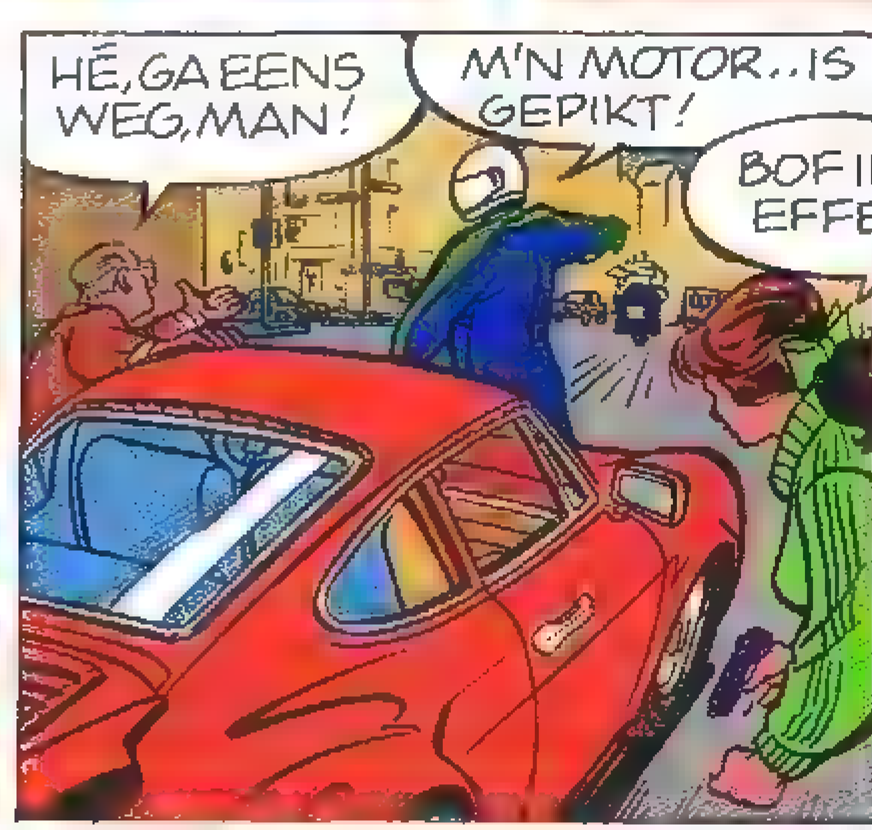

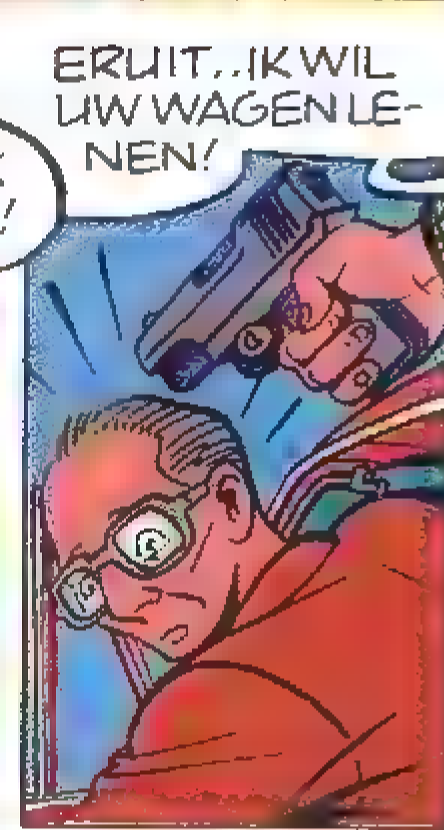

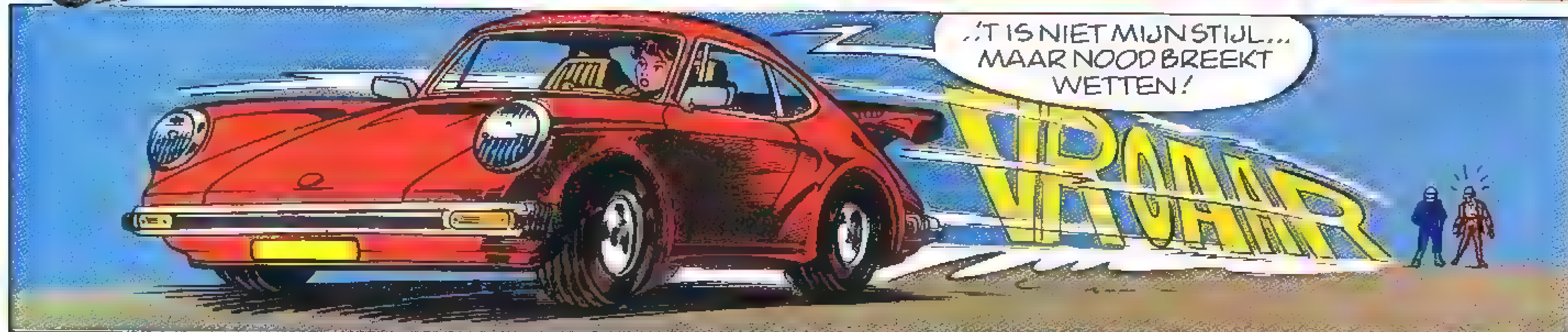

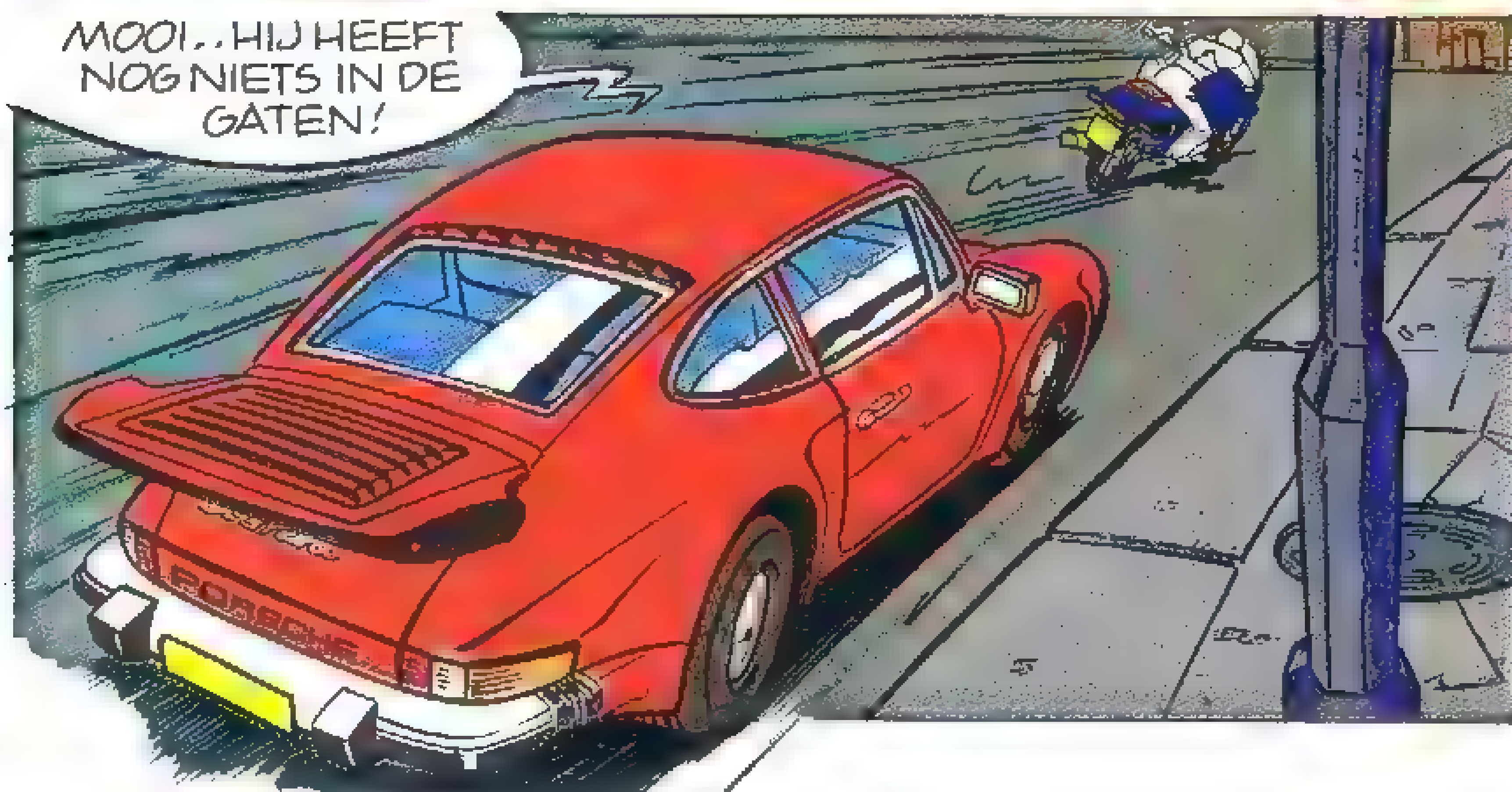

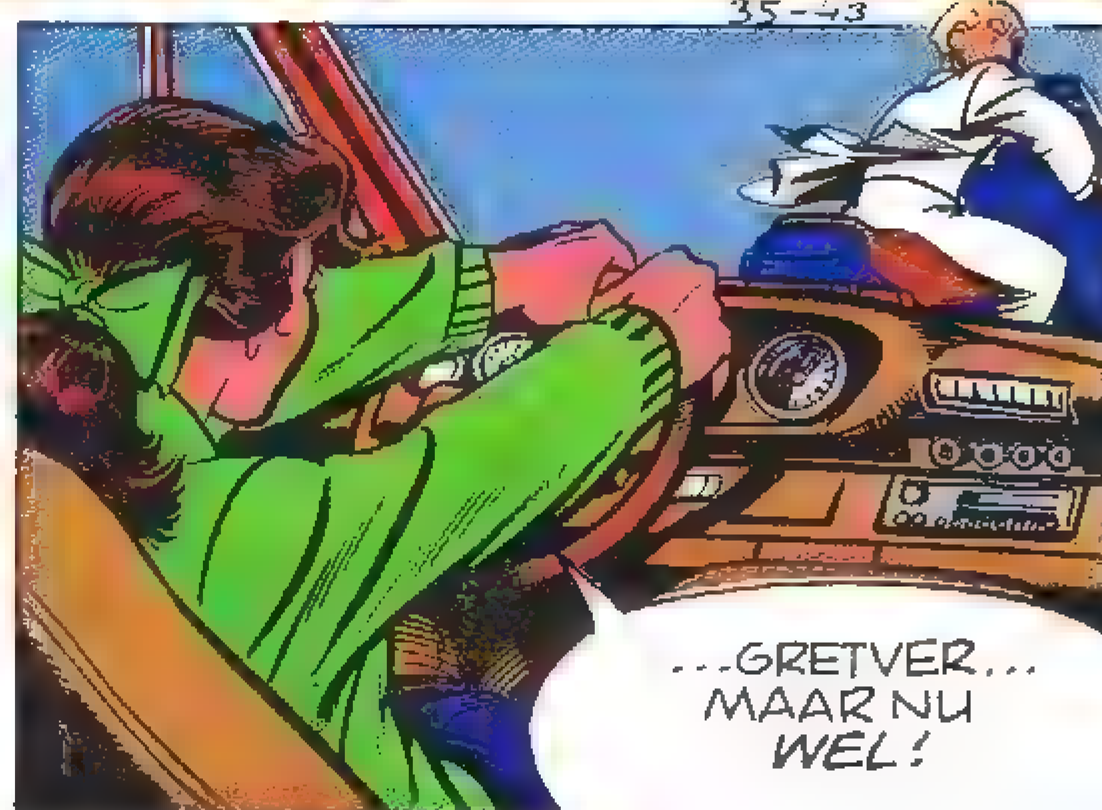

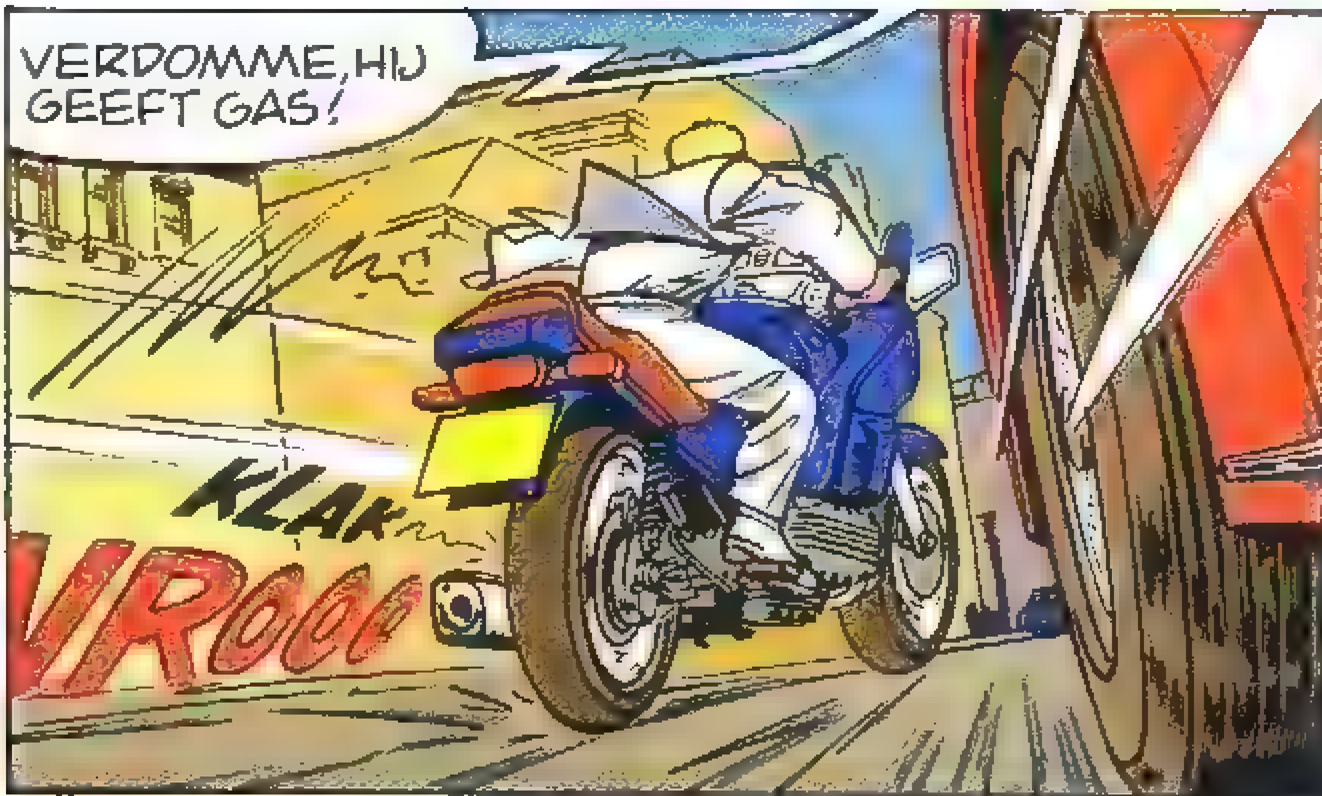

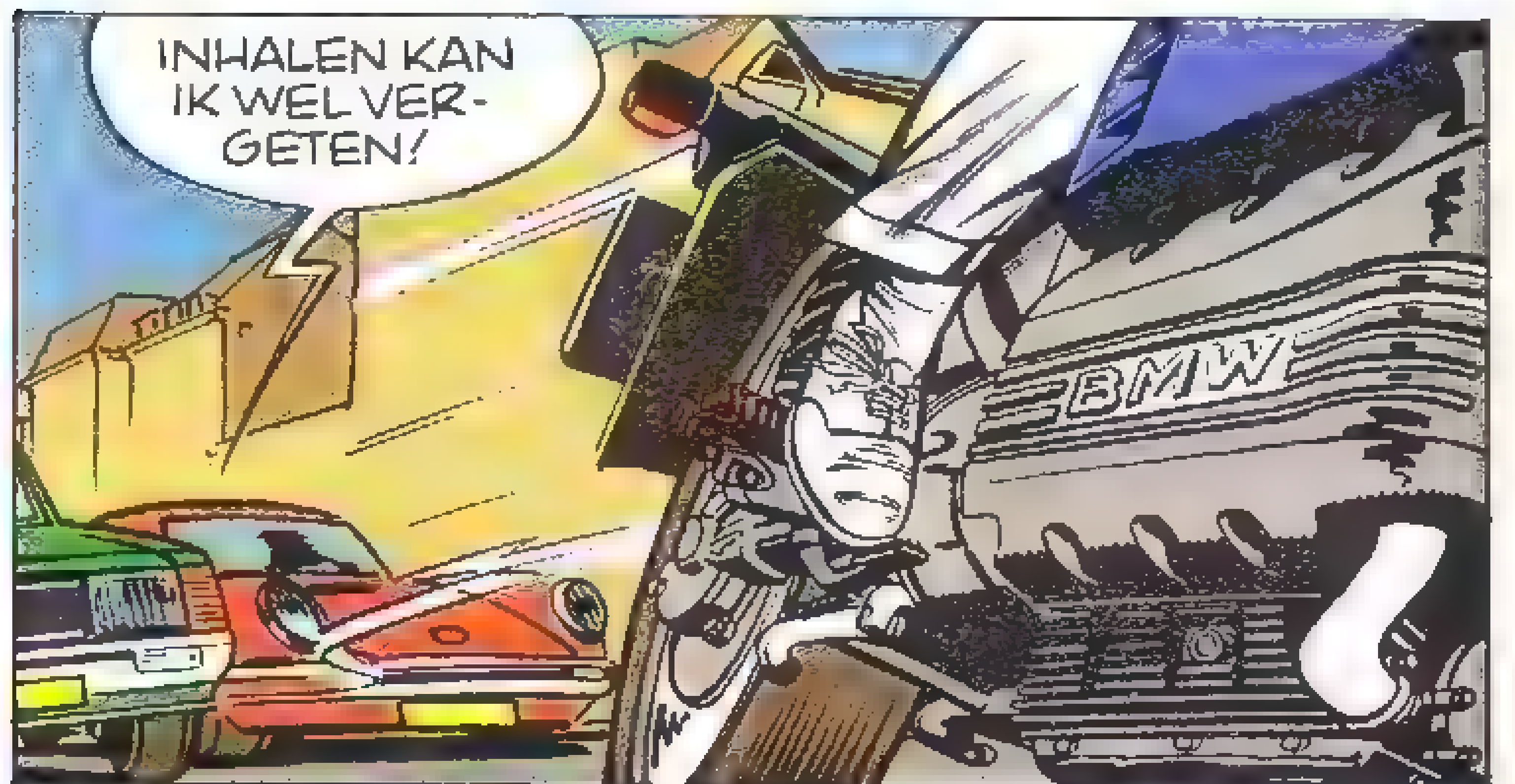

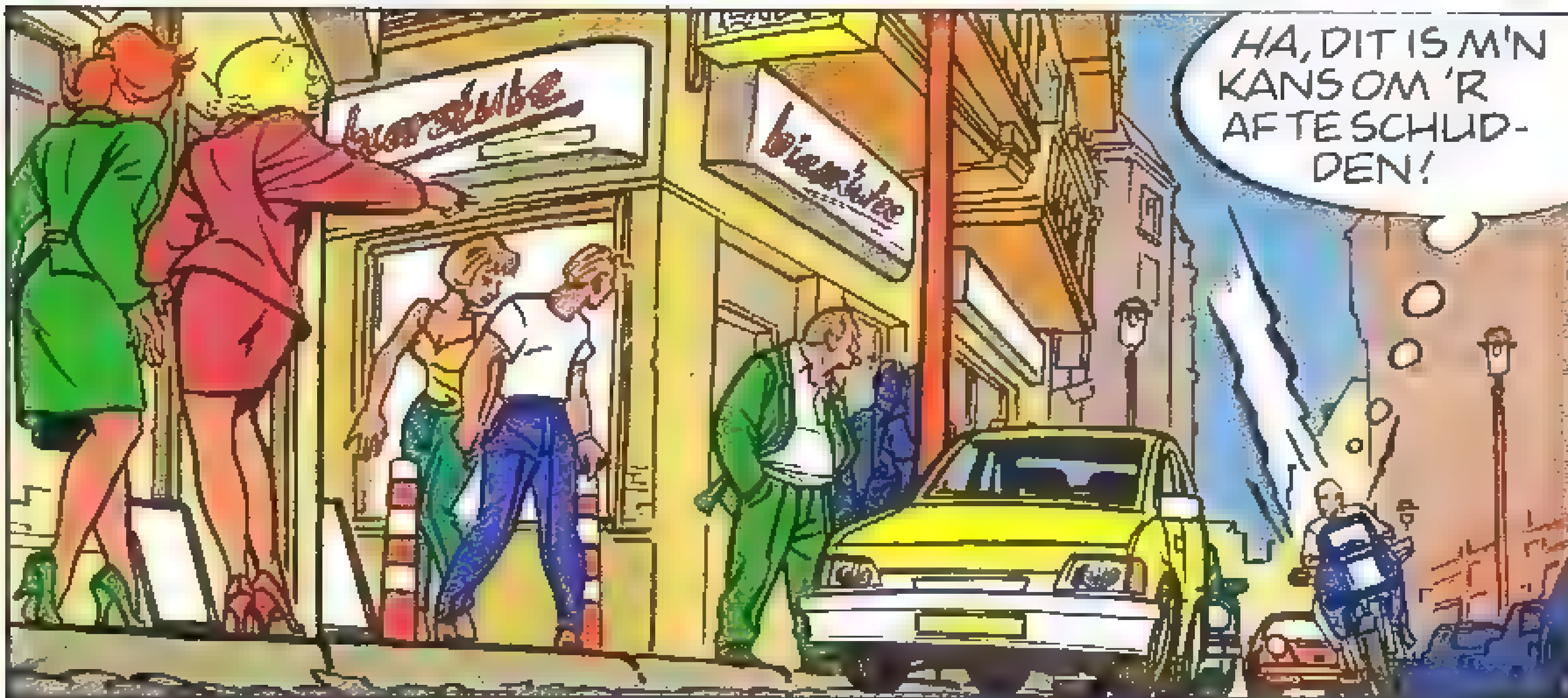

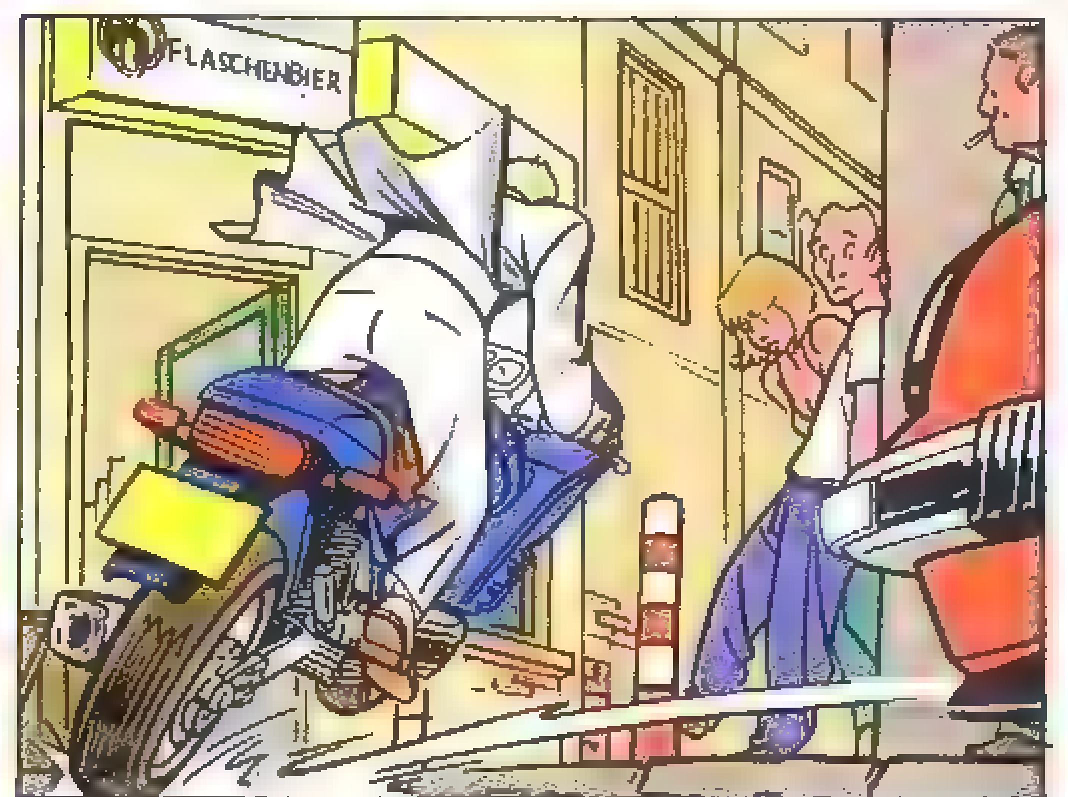

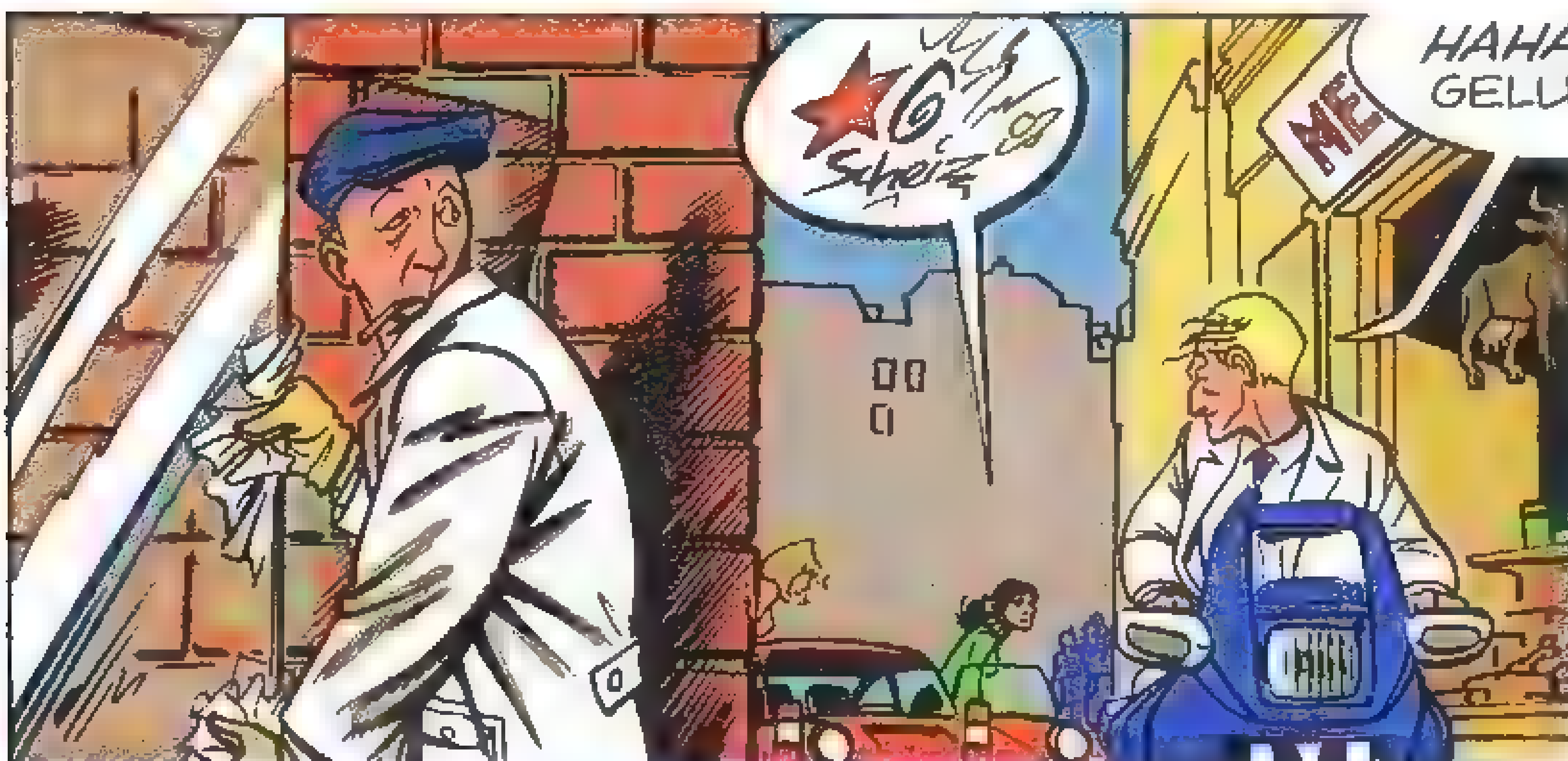

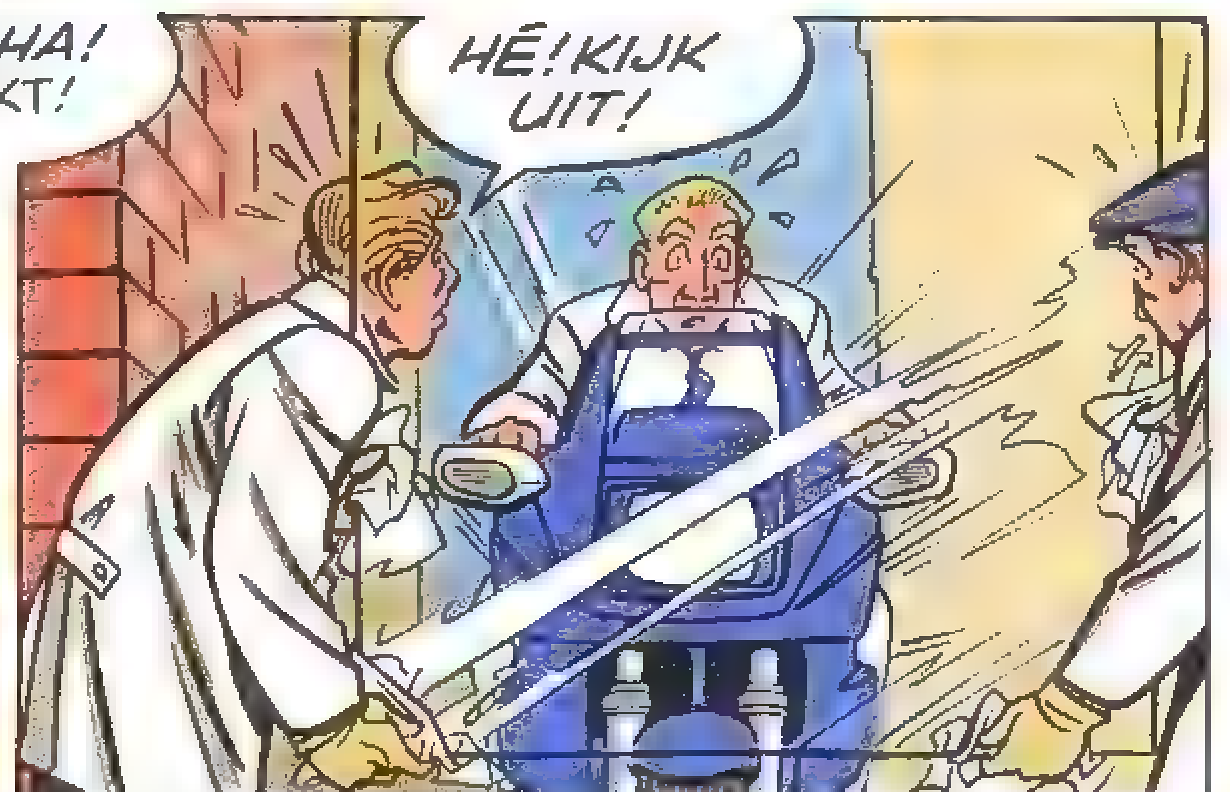

VERDOMME, HIJ GEEFT GAS!
KLAK
VROOO

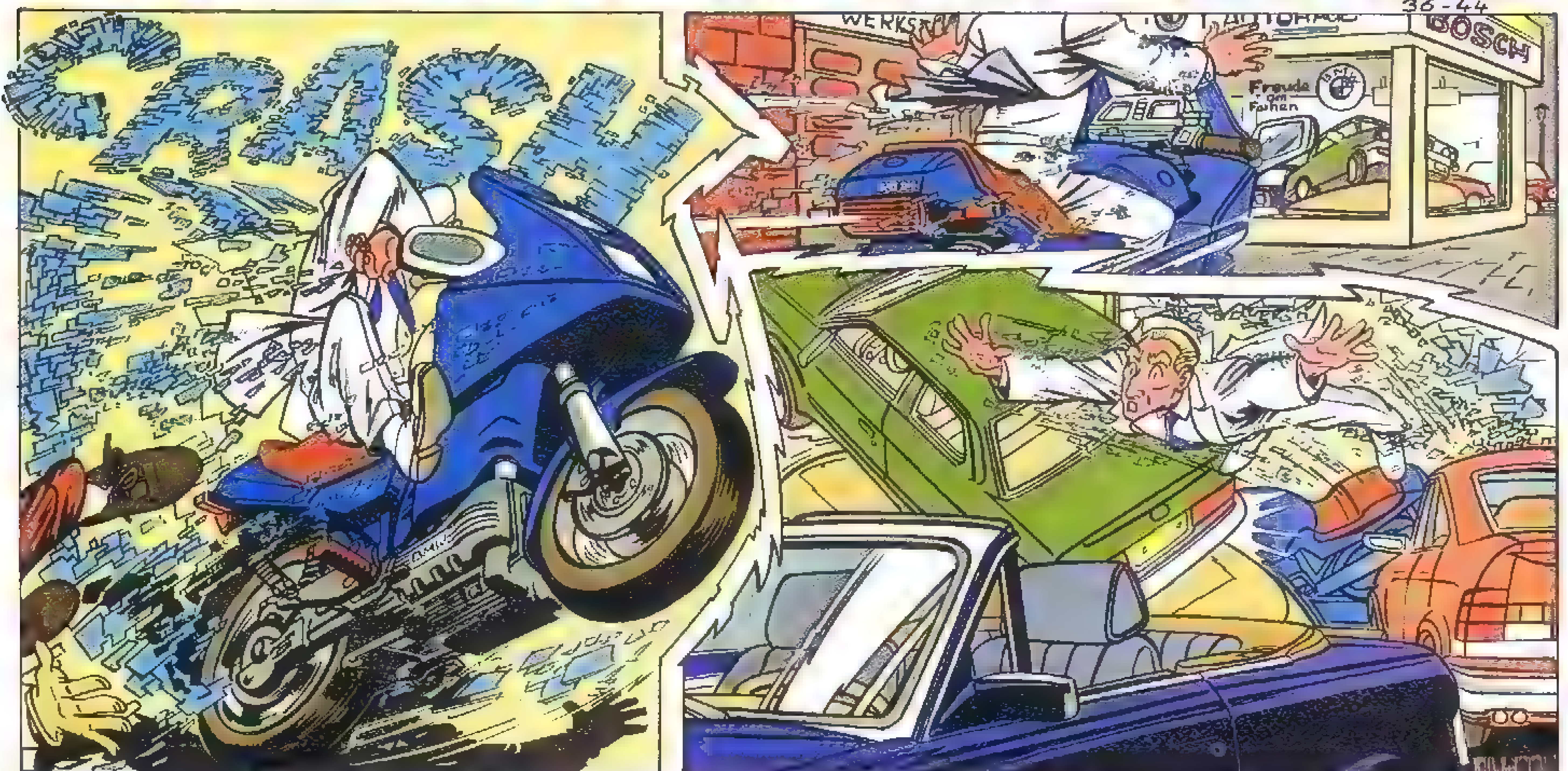

INHALEN KAN IK WEL VER-GETEN!
BMW

HA, DIT IS M'N KANS OM 'R AF TE SCHUD-DEN!

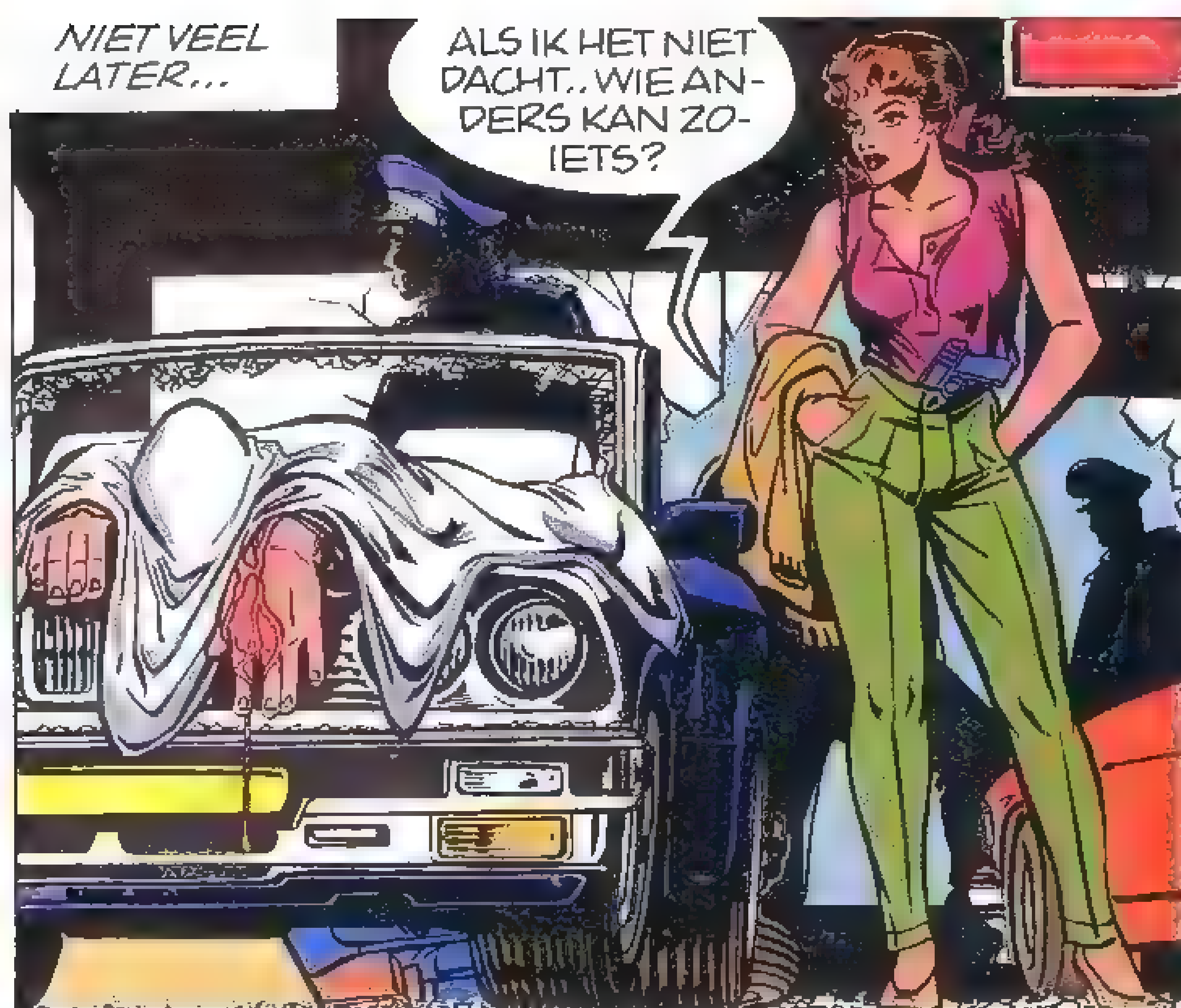

FLASCHENBIER

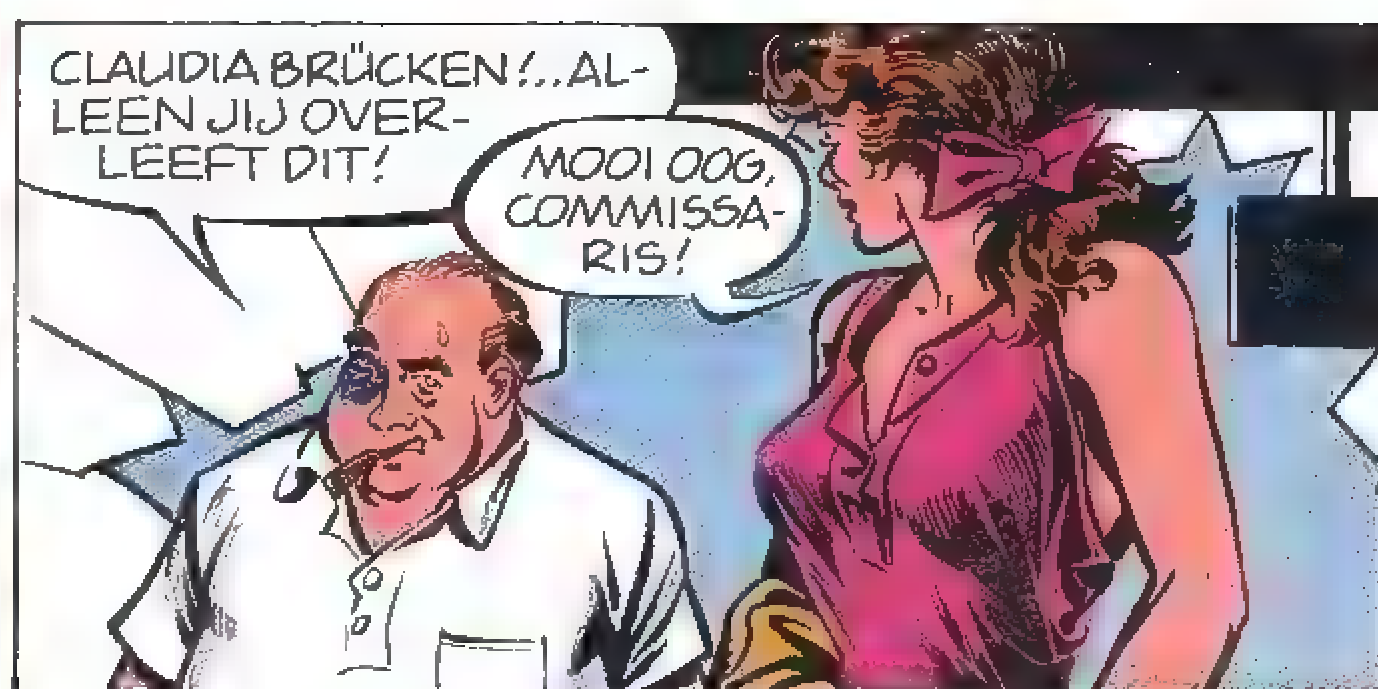

Scheiz

HAHAHA! GELUKT!
HÉ! KIJK UIT!

36-44
CRASH
BOSCH
Freude am Fahren

CLAUDIA BRÜCKEN

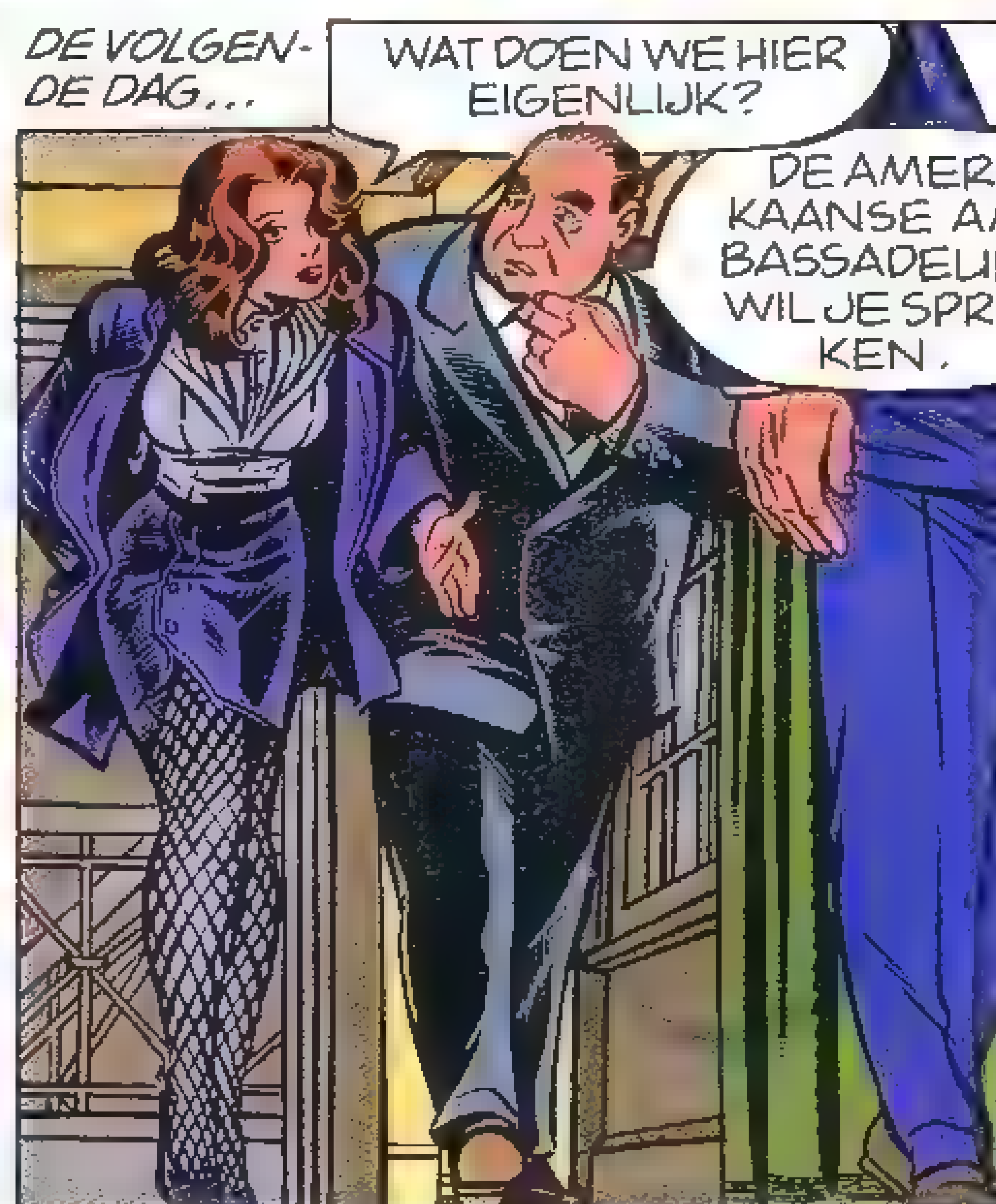

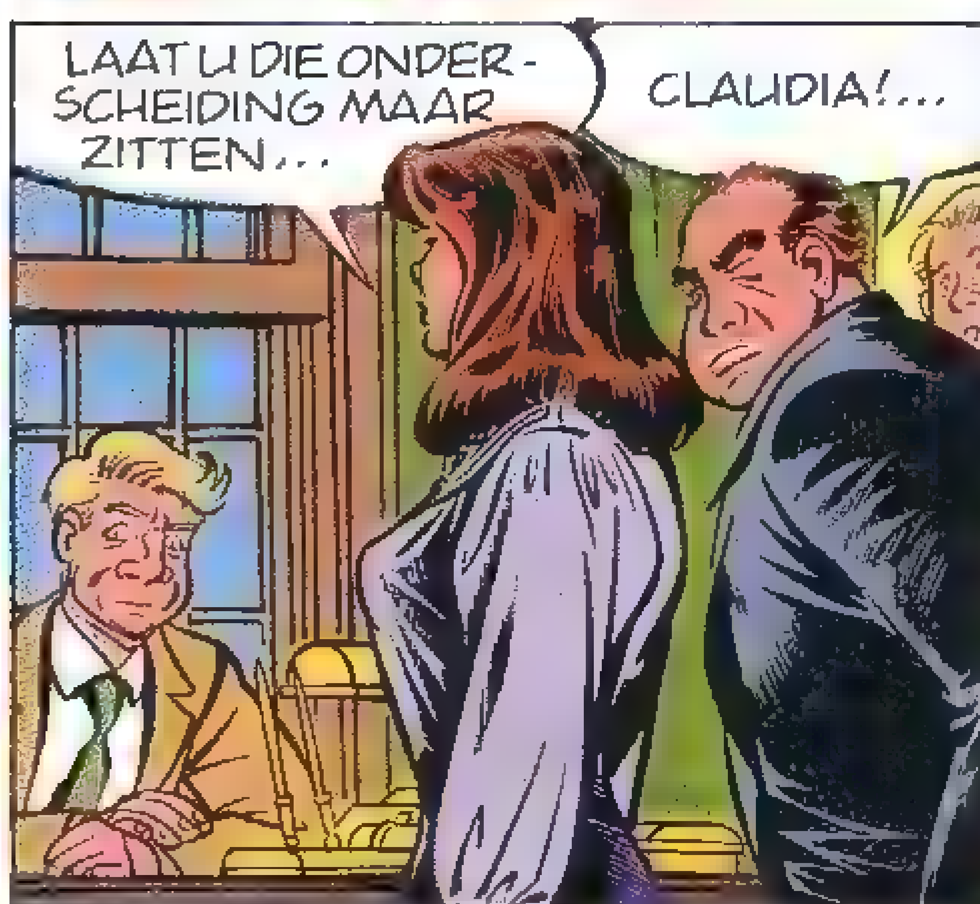

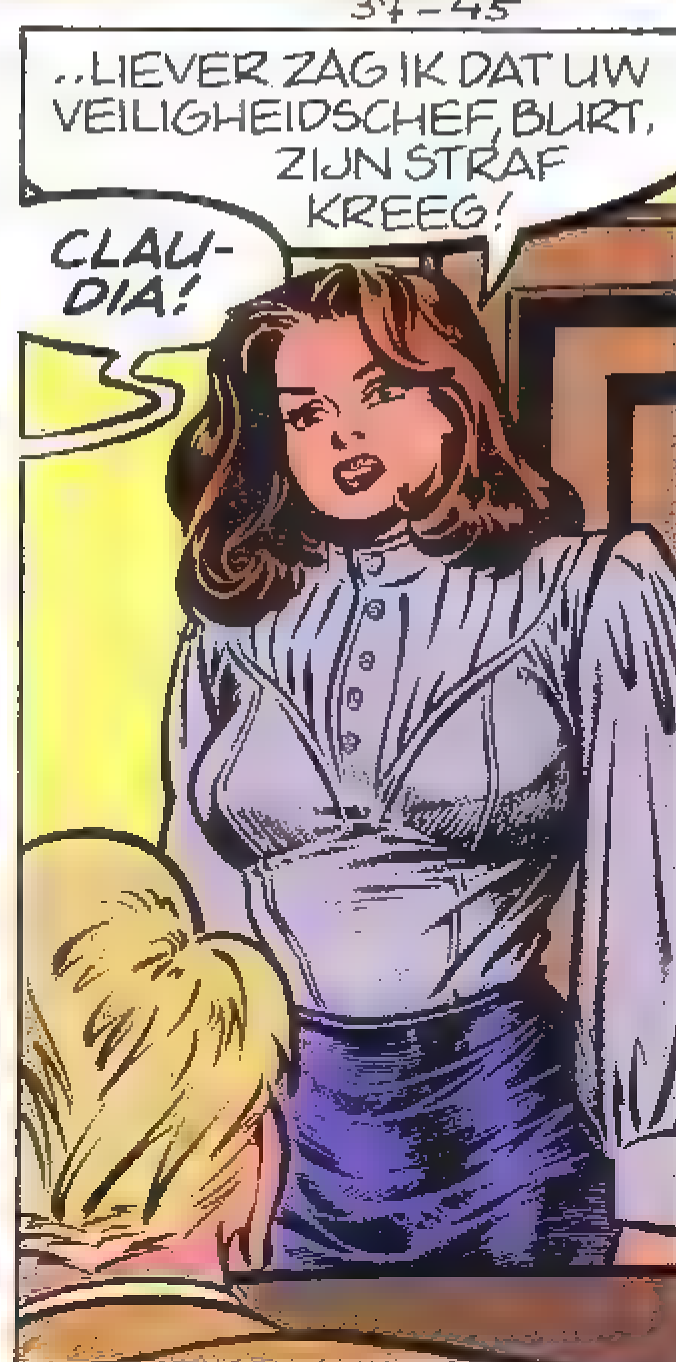

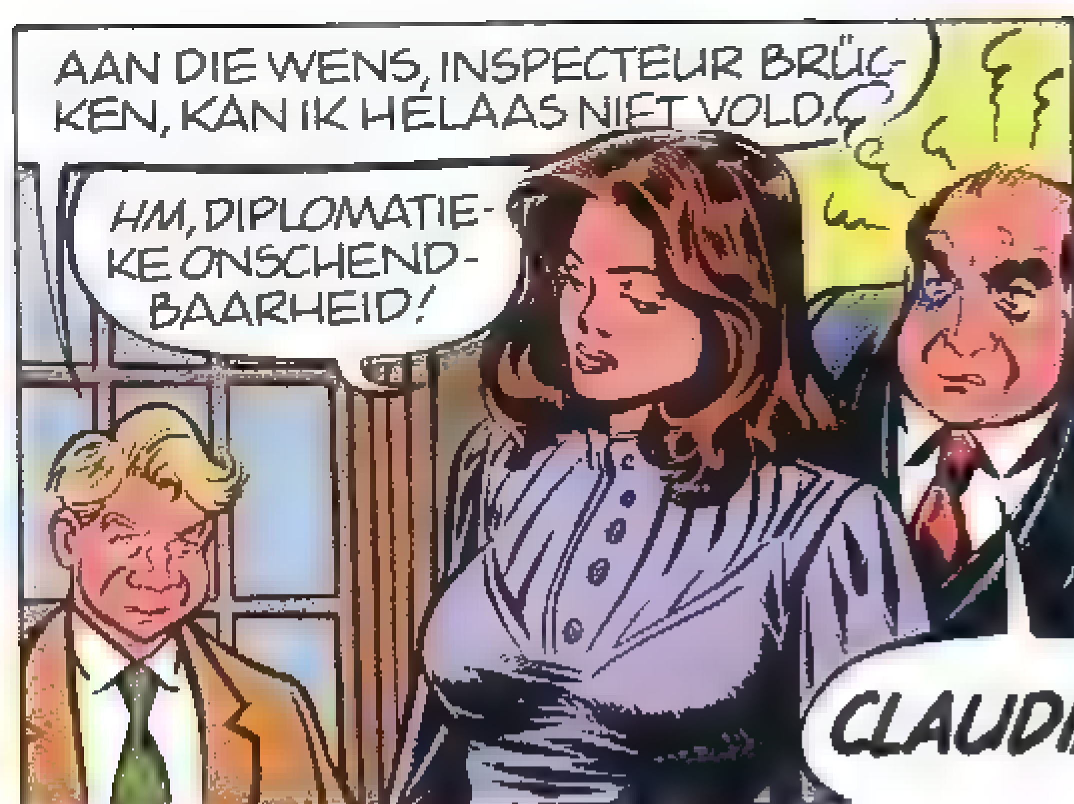

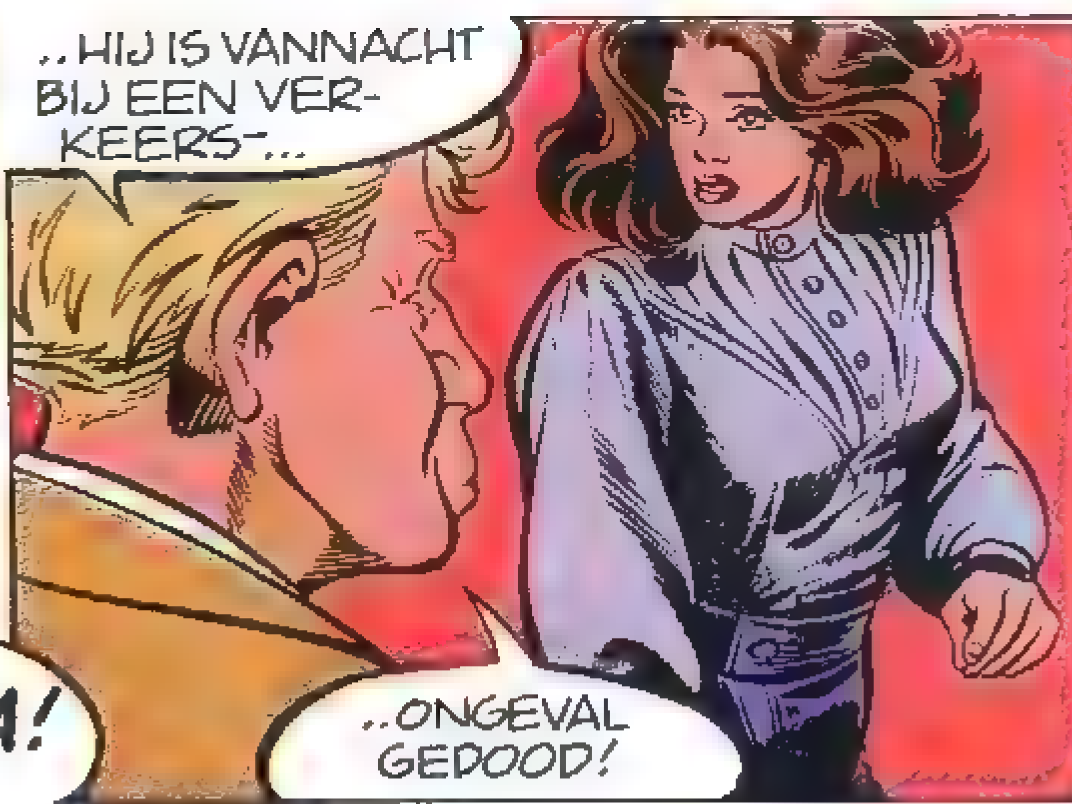

AAN DIE WENS, INSPECTEUR BRÜCKEN, KAN IK HELAAS NIET VOLD...
HM, DIPLOMATIEKE ONSCHENDBAARHEID!
CLAUDIA!

..HIJ IS VANNACHT BIJ EEN VERKEERS-...
..ONGEVAL GEDOOD!

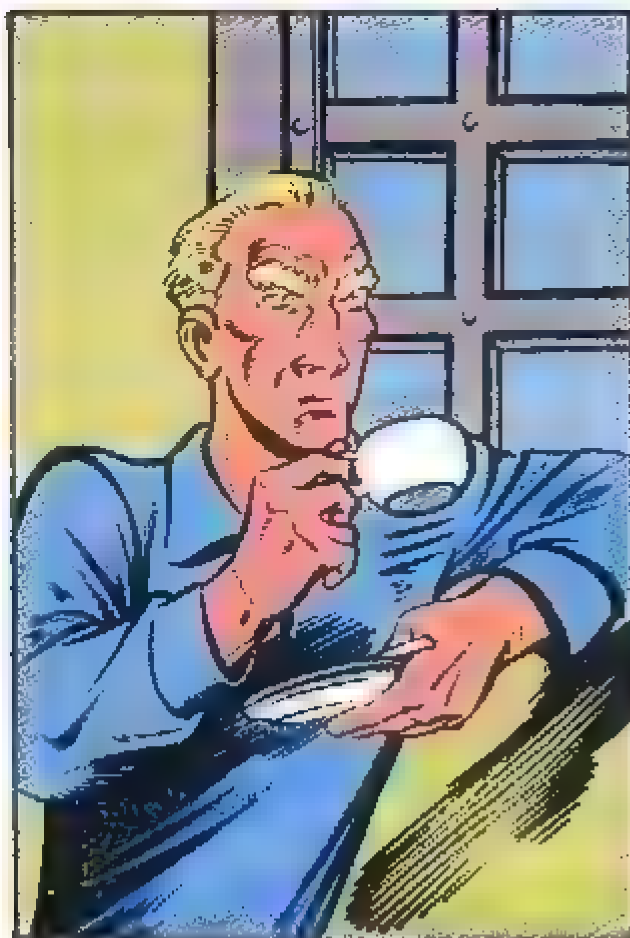

EN DAARMEE IS DE BEERPUT VOORGOED GESLOTEN!...

KOM, COMMISSARIS, WE HALEN HERBERT OP EN DAARNA KUNT U MIJN RAPPORT LATEN VERDWIJNEN...

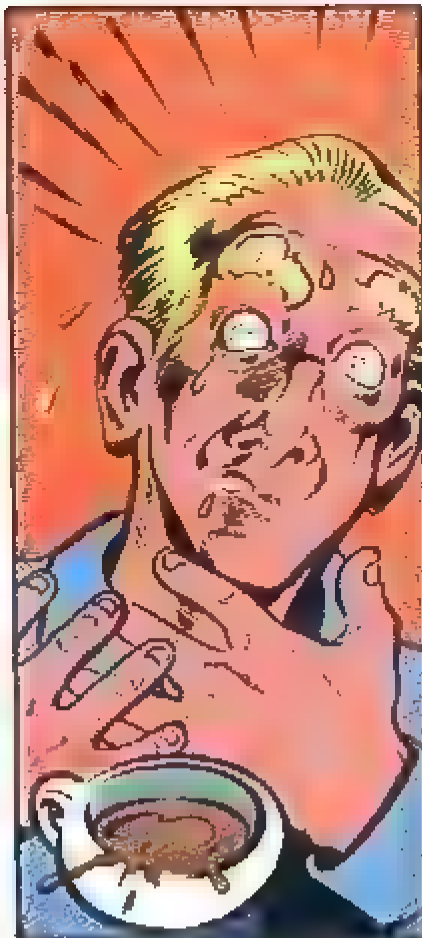

..DAAR KRAAIT GEEN HAAN MEER NAAR... OF HEIMANN MOET Z'N MOND OPENDOEN!

MAAR...
HIER, HEIMANN. JE KOFFIE!

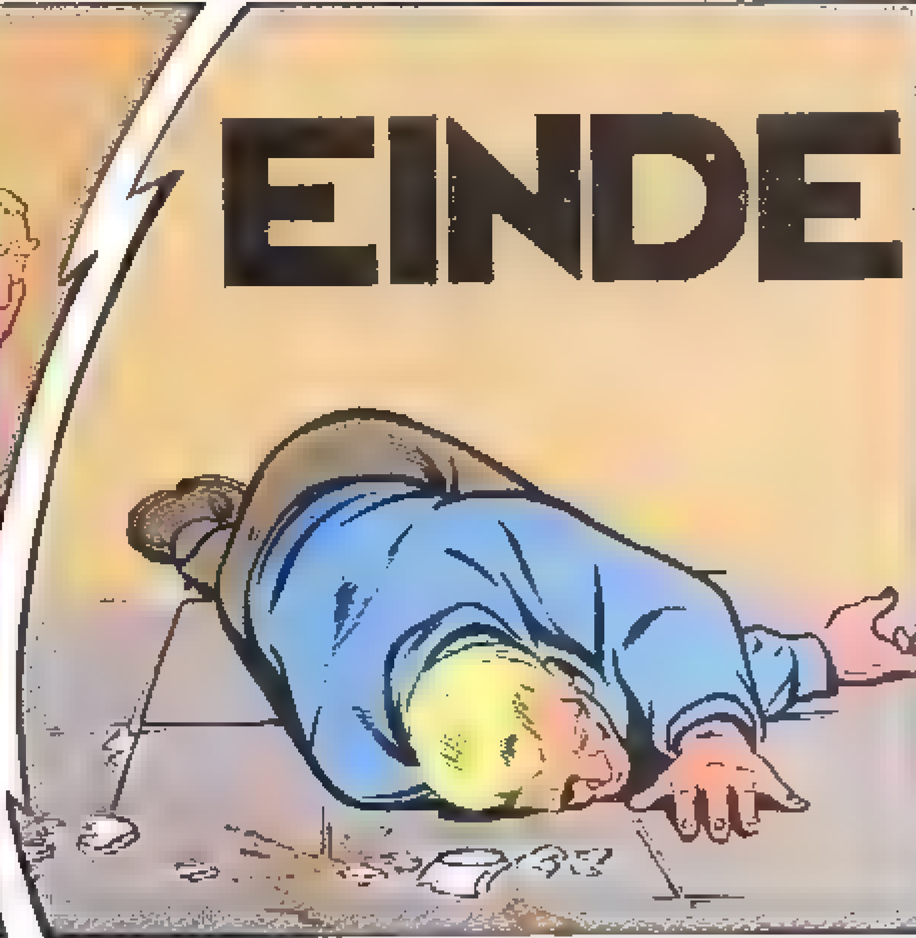
38-46

EINDE

'Ik ben lid van Natuurmonumenten en om haar van een patiëntenorganisatie'

Tienduizenden Nederlanders zijn lid van een gehandicapten-, ouder- of patiënten-organisatie. Net zoals ze lid zijn van andere organisaties. Omdat ze goed geïnformeerd willen zijn over hun handicap of ziekte (of die van hun kinderen), met anderen daarover kontakt willen houden, misschien praktische hulp nodig hebben. Blijf als gehandicapte, chronische zieke of als ouder niet afzijdig. Misschien hebt ú geen steun nodig, maar anderen juist wel. Het beste kunt u die steun geven door lid te worden van zo'n organisatie. Bel onderstaand nummer van de Gehandicaptenraad. Dat is de stichting die de algemene belangen van de verschillende organisaties bundelt. Dáár helpen ze u aan het juiste adres.

Als je het leven iets anders aan moet pakken.

Tijdens werkdagen bereikbaar vanaf 15.00-20.00 uur. (40 cent per minuut).

Bel de Gehandicaptenraad:
06 – 8 21 21 84

Benoi
P. Le Gall

NESTOR COPERIN

SAMENVATTING: Barong vertelt de legende van de krijger Udayana die, om zijn zieke vrouw te redden, Siwa ging opzoeken. Om zich te beschermen tegen de Rangda, gaf Barong hem een magische dolk... Bij zijn terugkeer in het dorp, gilde Udayana zijn onoverwinnelijkheid uit...

Benoi - PIERRE LE GALL

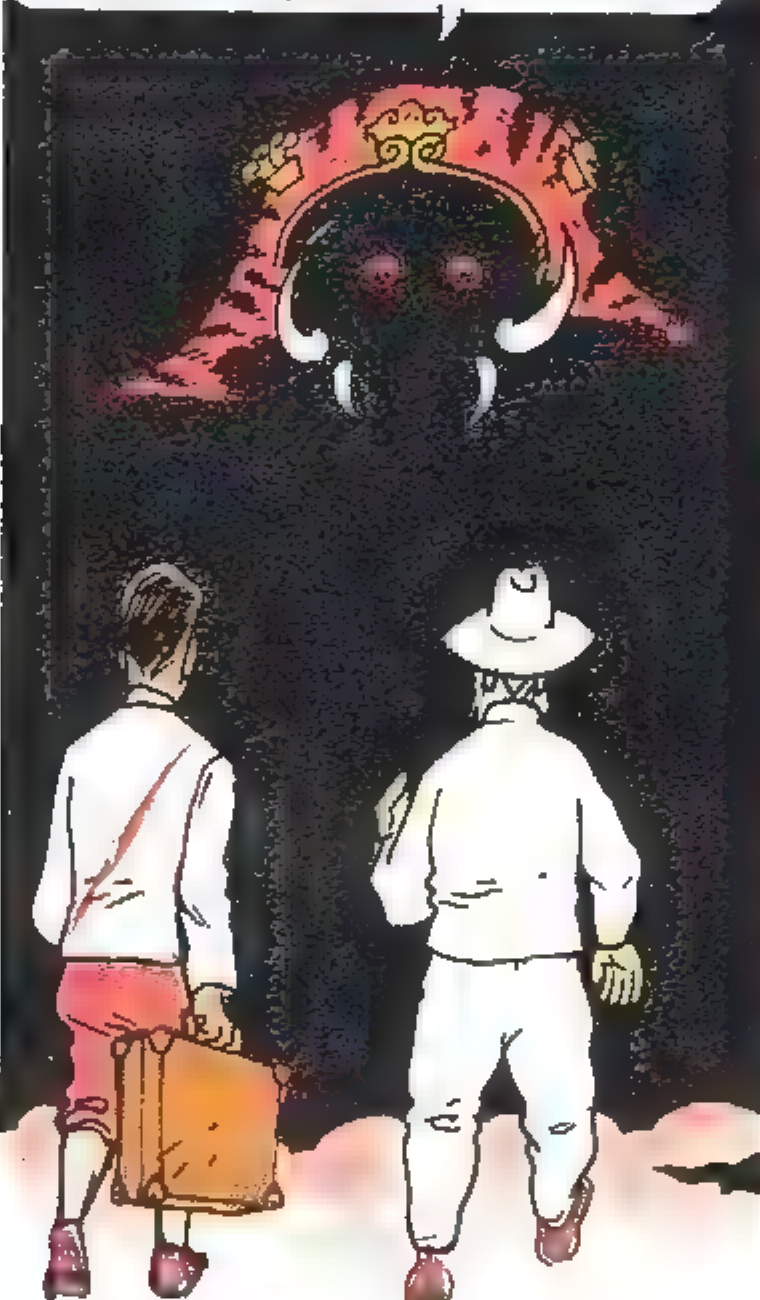
NESTOR COPERIN *DE DOLENDE GEEST*

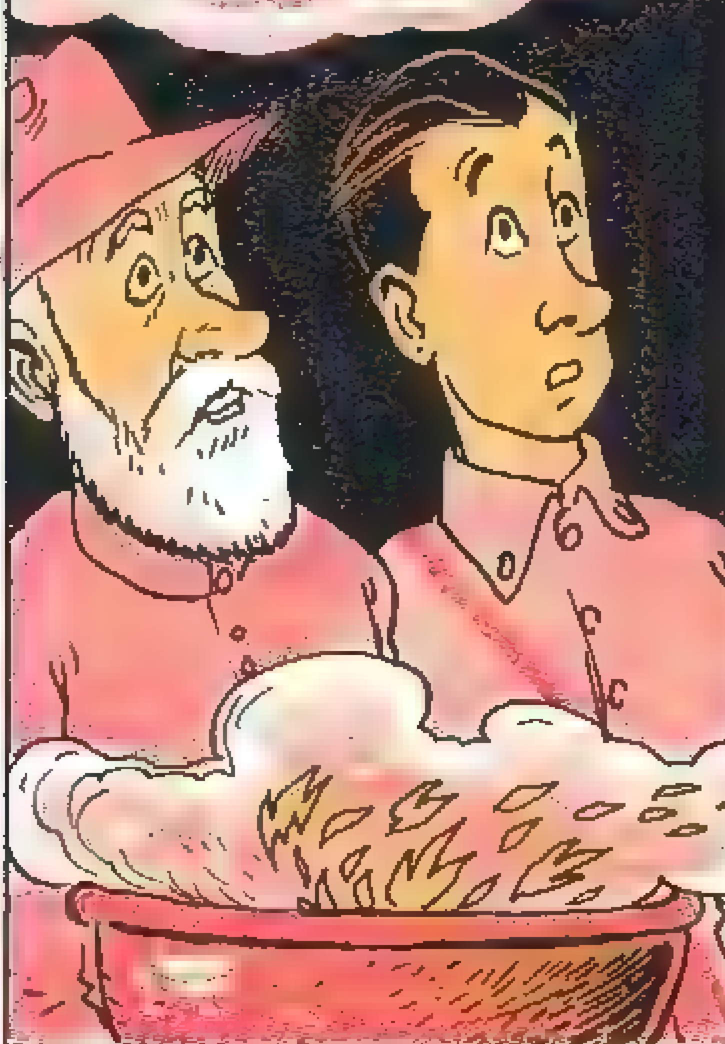

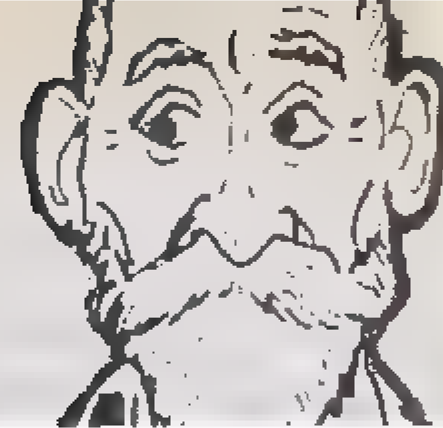

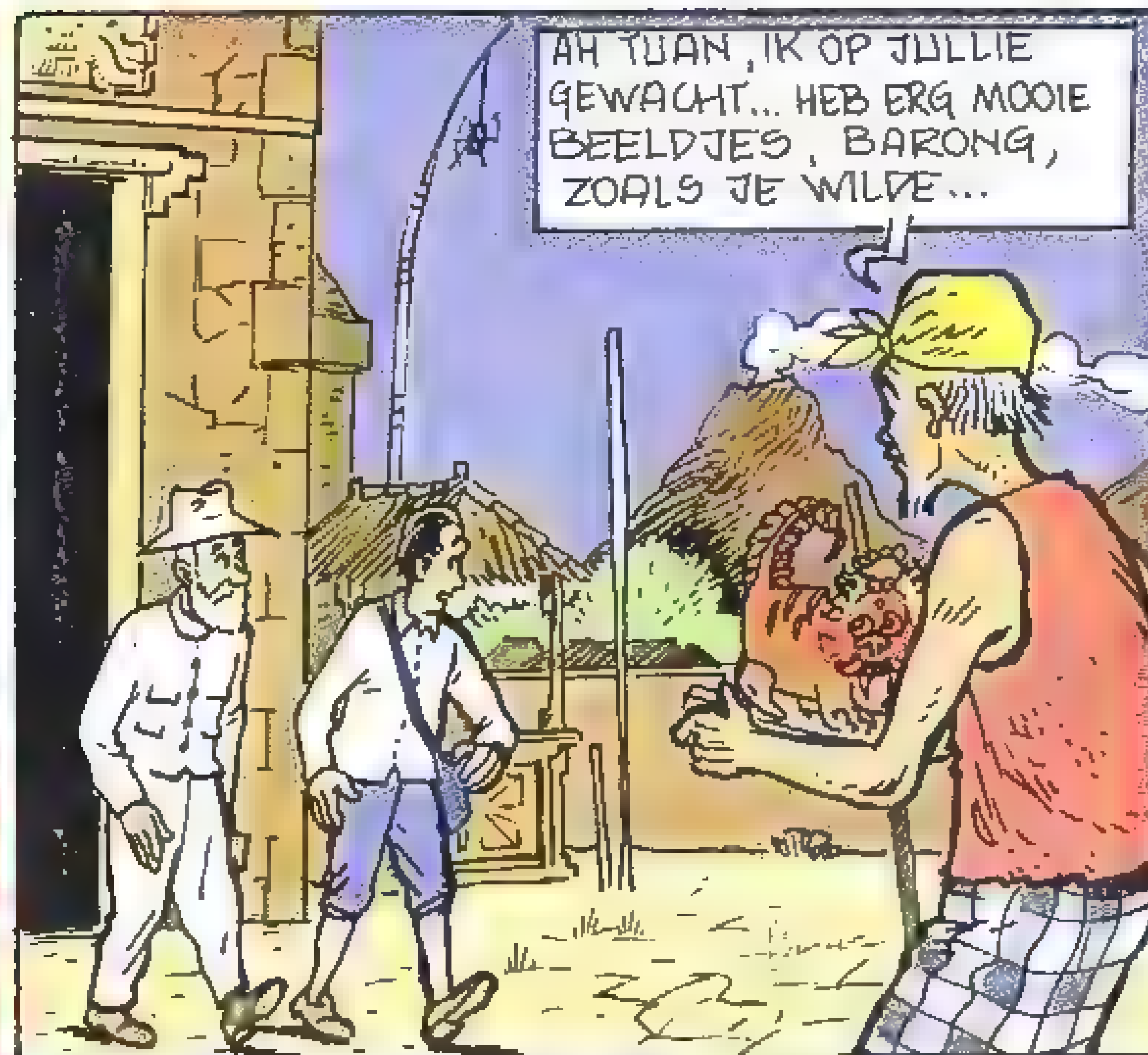

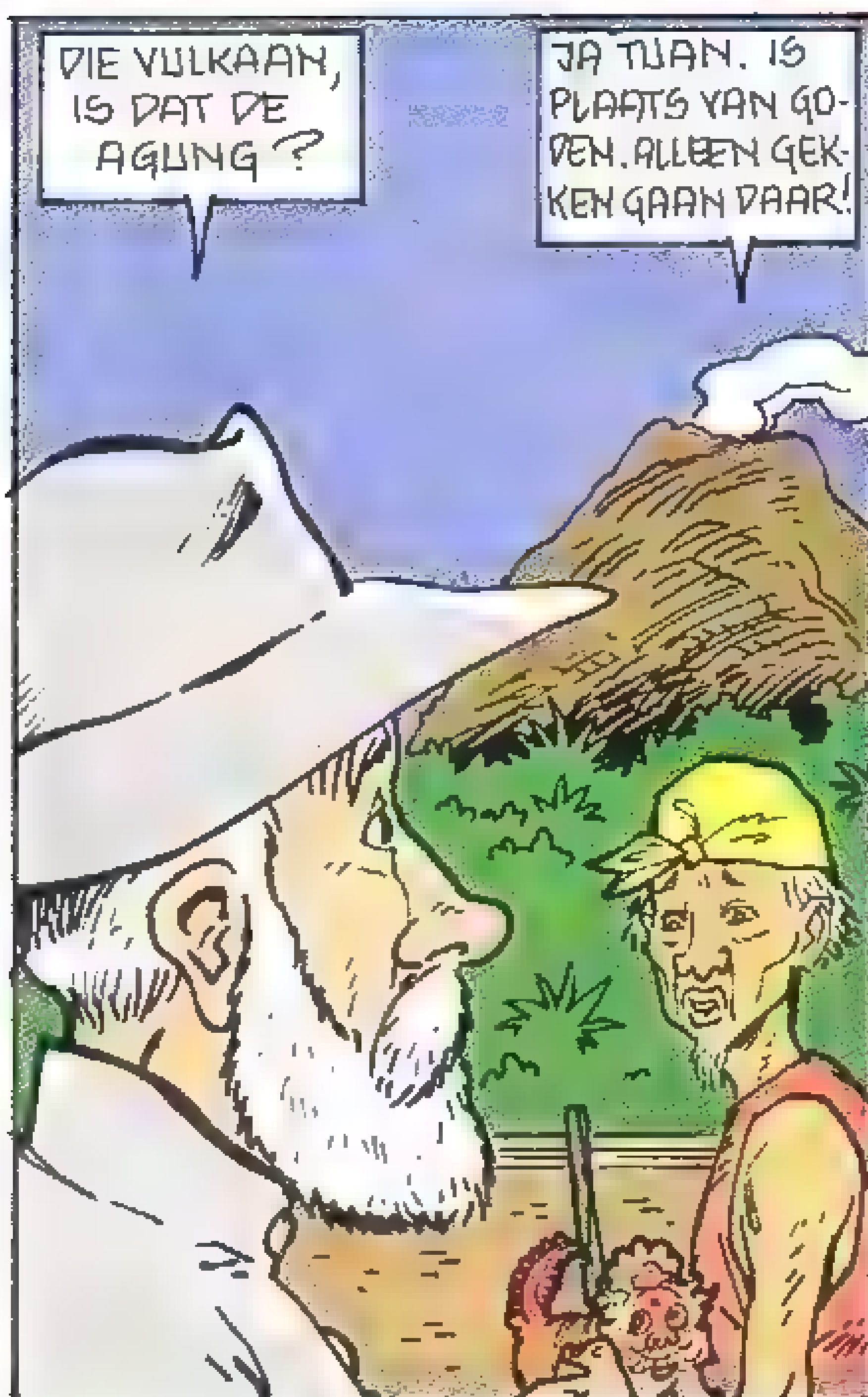
PERRE LE GAU - BELOT.

Benoi - PIERRE LE GALL -

wordt vervolgd

Dupa

DOMMEL

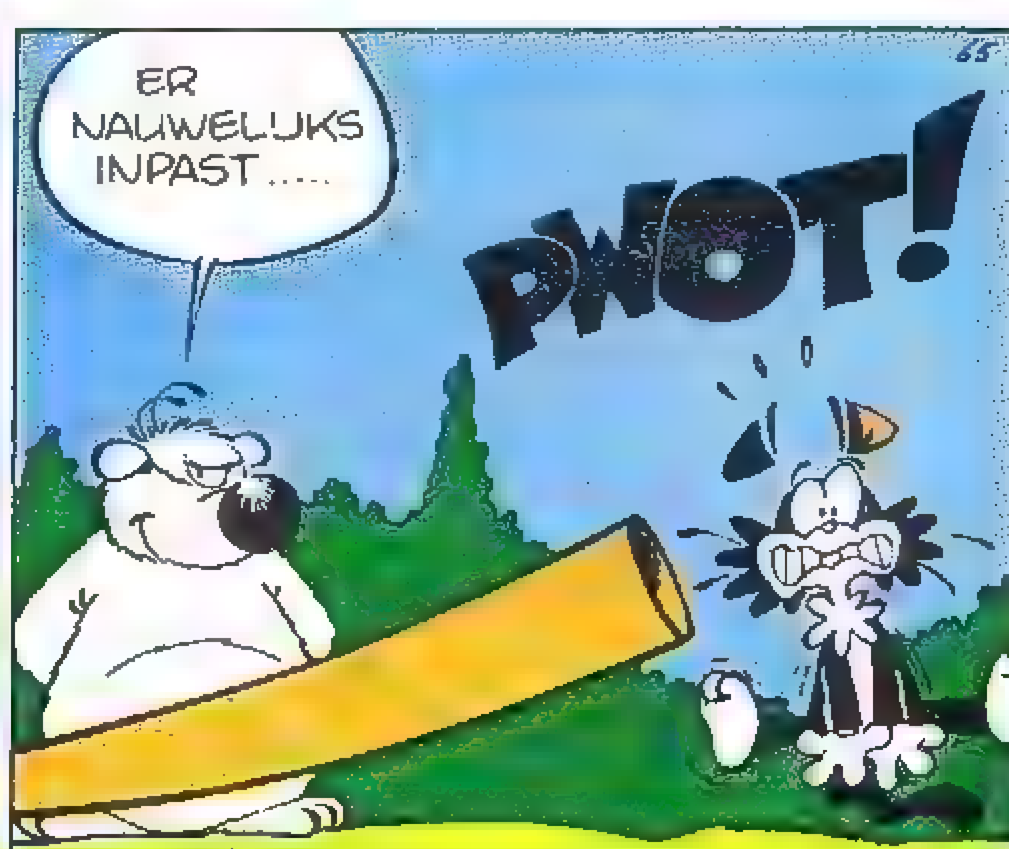

JA! IK ZWEER DAT IK JE NOOIT MEER ZAL PESTEN!

KLONK!

DAT BETEKENT DUS OOK NIET MINDER!
© 1987 Lombard/Dupa

HET VERVELENDE VAN ZO'N GAG MET DIE PLAATJES......
MPF...

IS DAT EEN GAG MET EEN ZWITSERSE WALDHOORN
© 1987 Lombard/Dupa

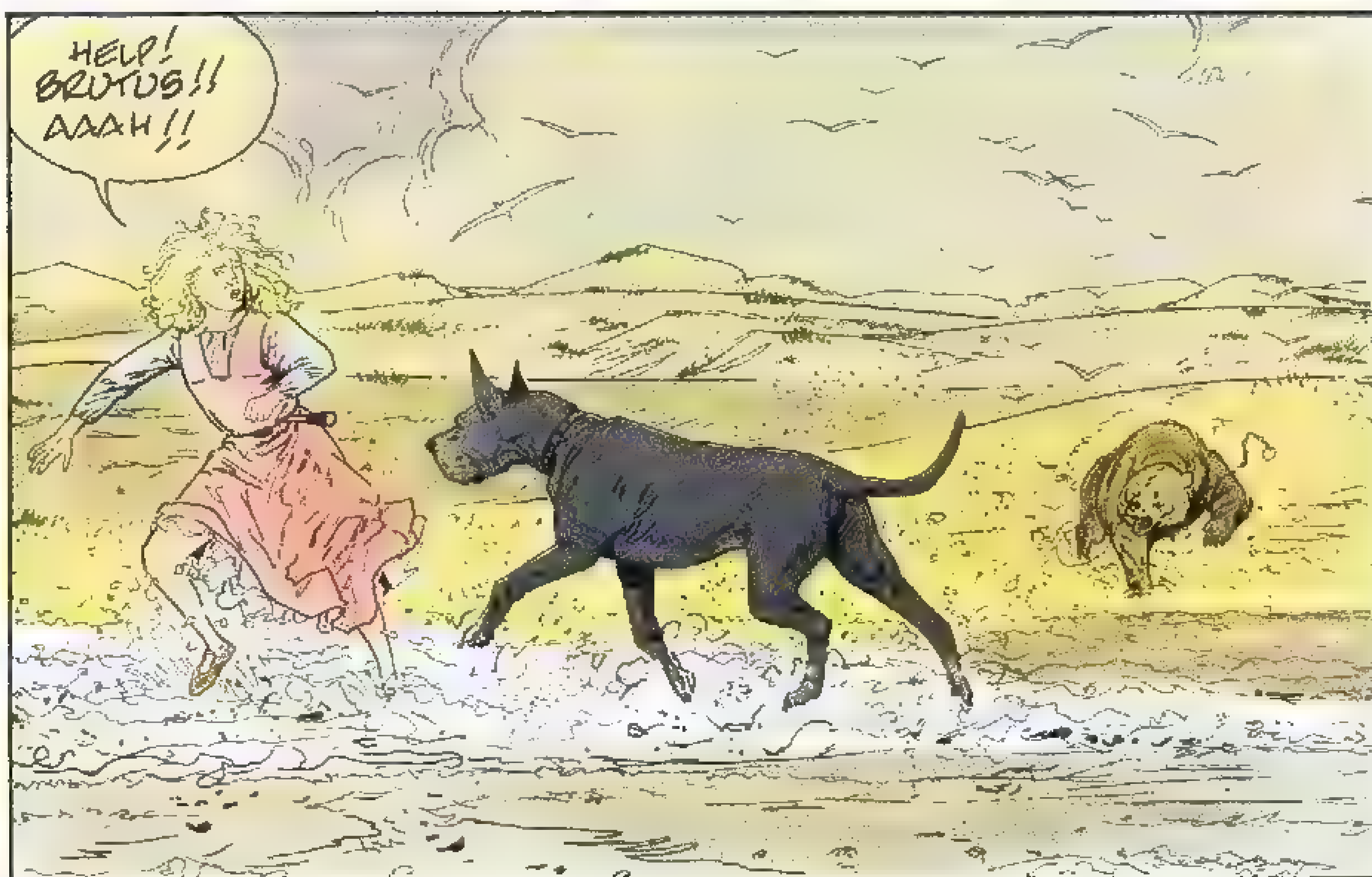

ER NAUWELIJKS INPAST.....
PWOT!

Marc-Renier

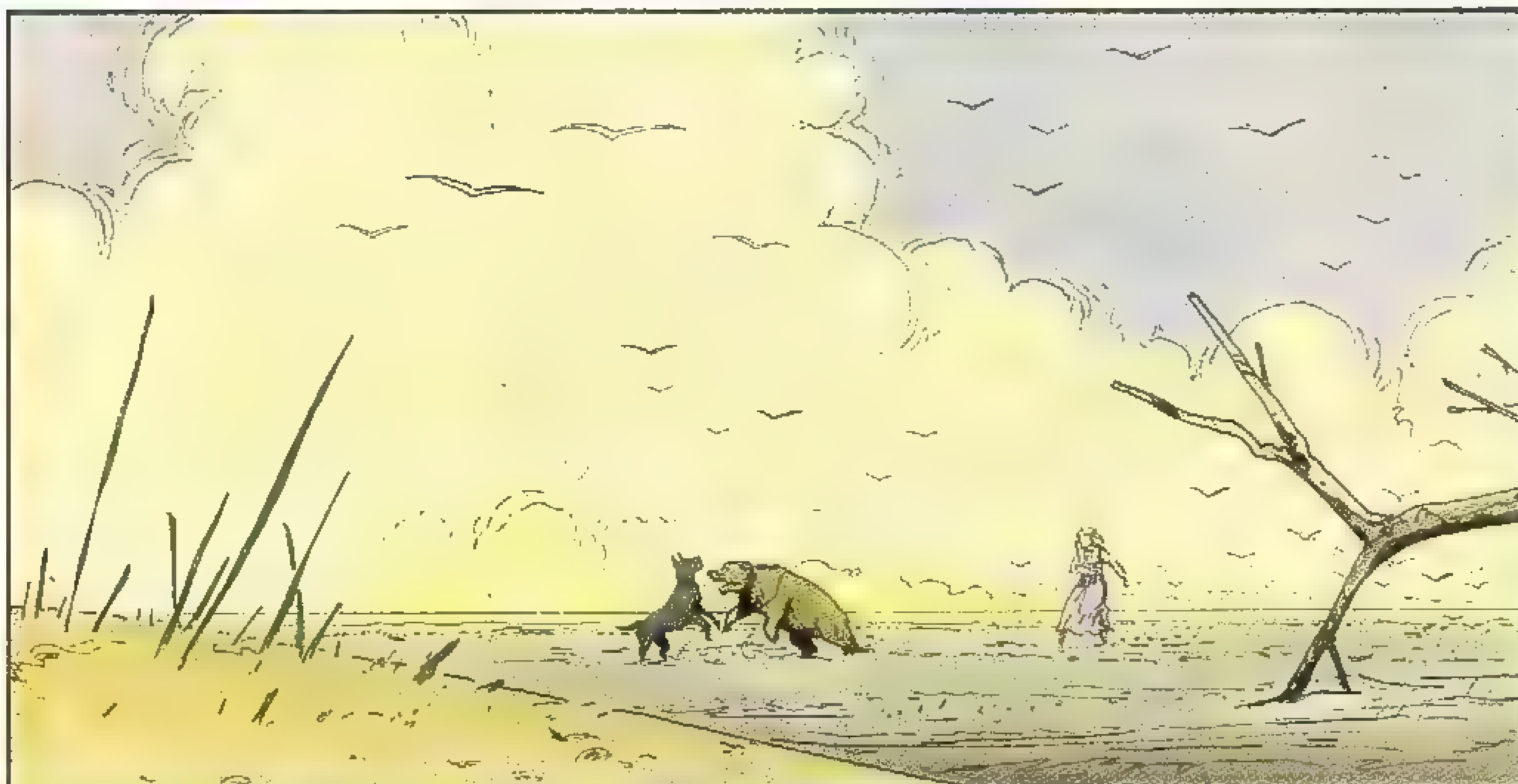
DE DANS VAN DE BEER

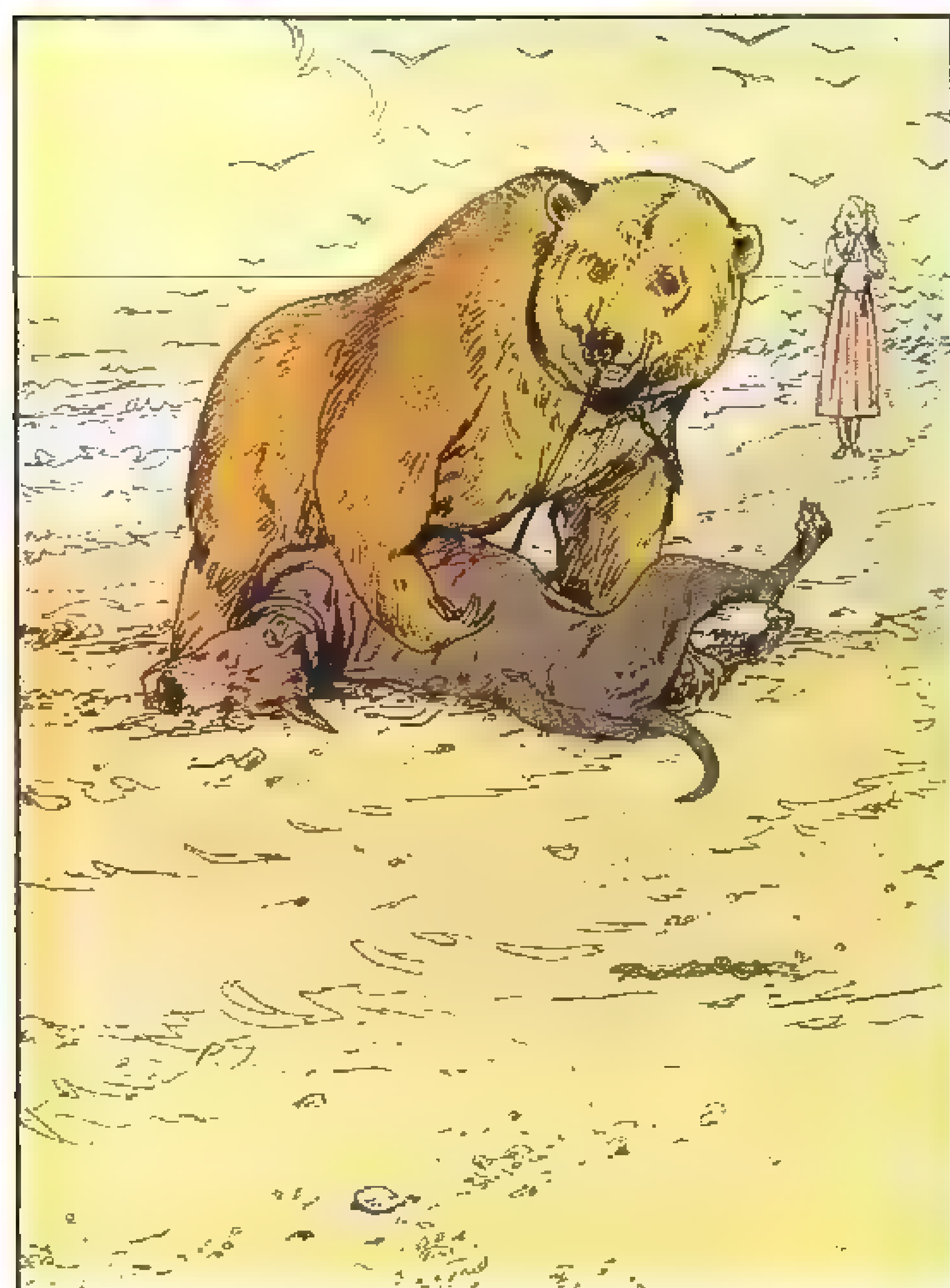
SAMENVATTING: In het dorp verneemt men dat Kathleen is verdwenen. Haar echtgenoot, de dikke Carl is woedend! Johan en Rinus besluiten haar te zoeken en ontdekken haar op het strand... in het gezelschap van de beer, maar plots wordt ze aangevallen door een grote hond...

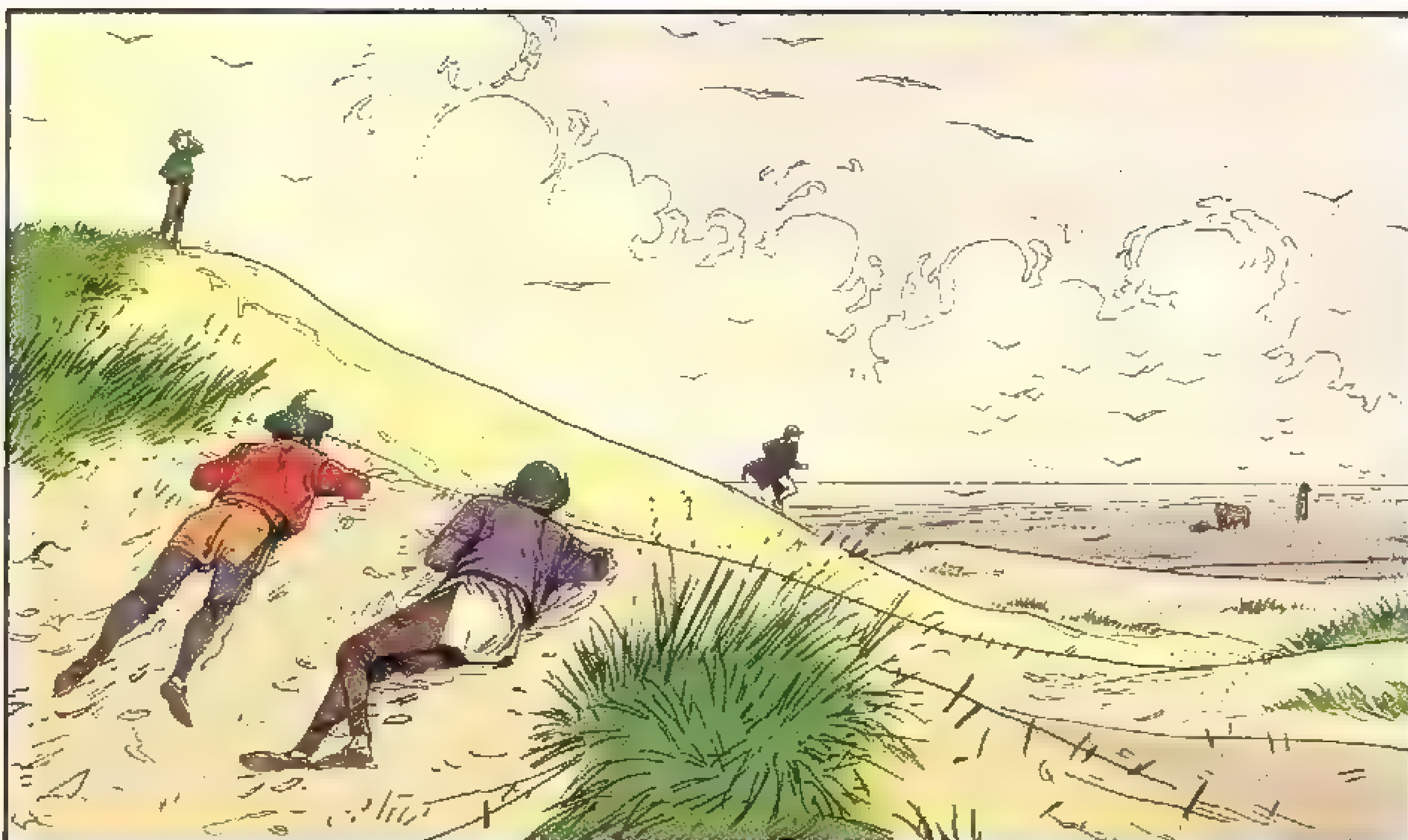

DE DANS VAN DE BEER

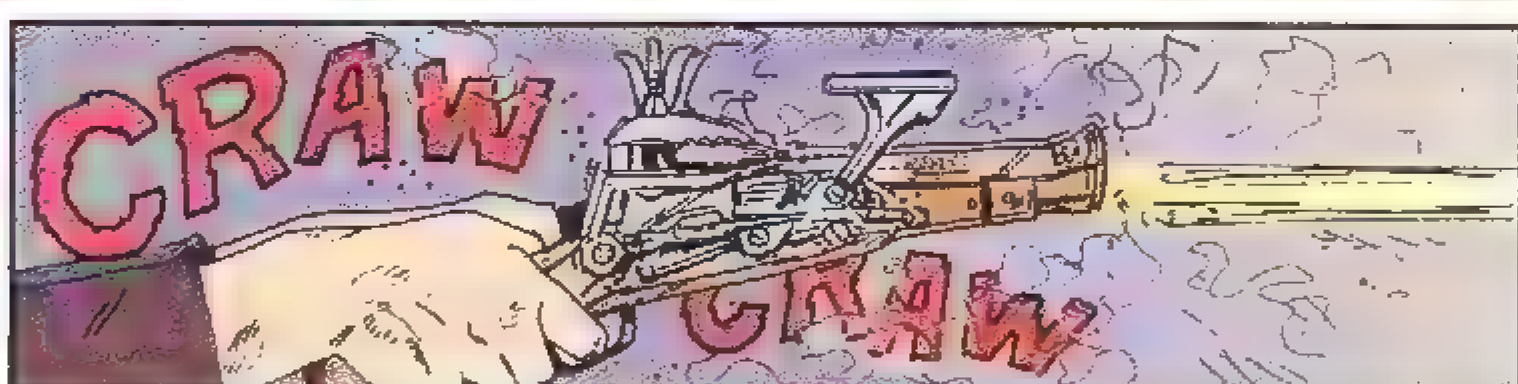

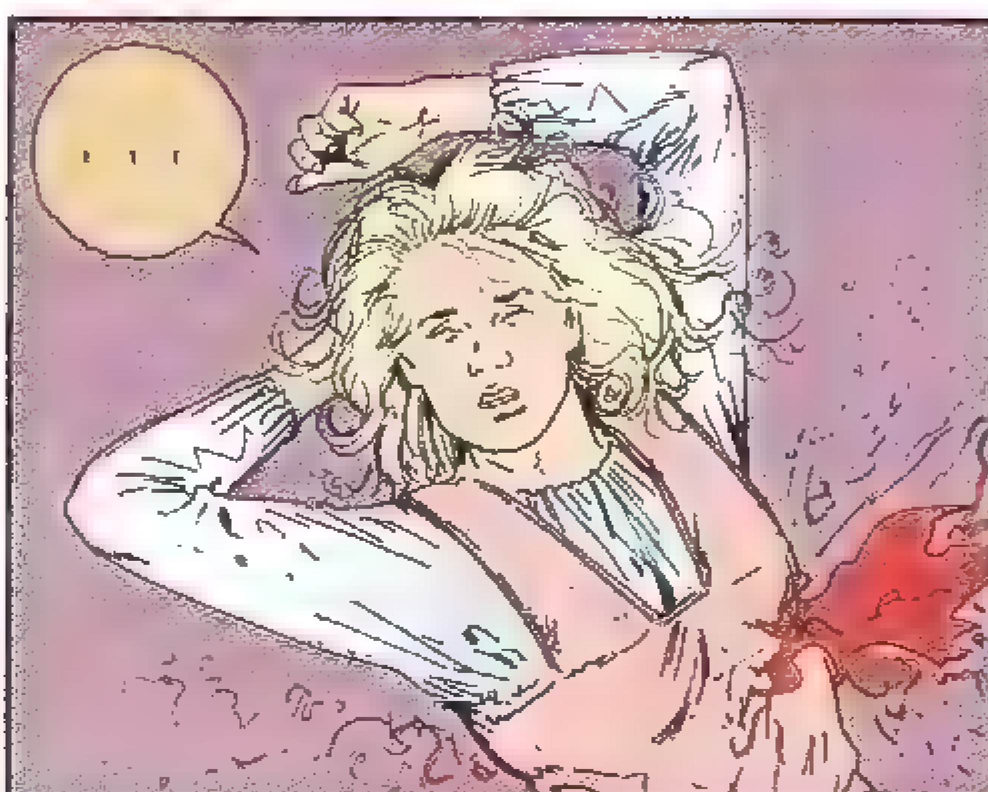

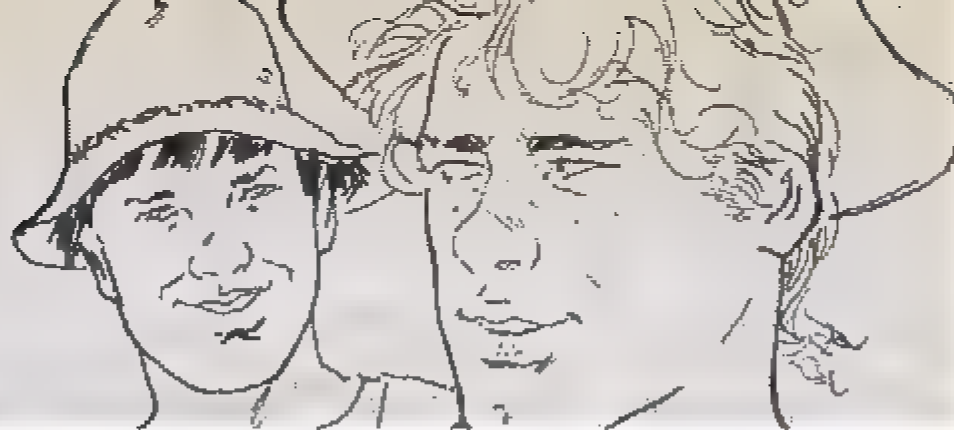

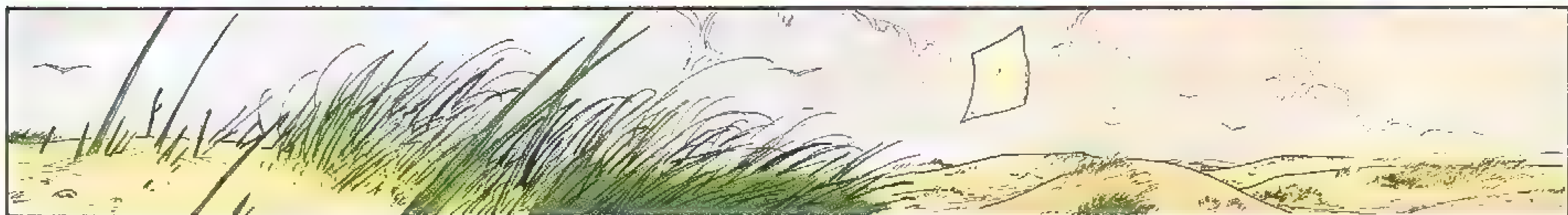
DIE TEKENING VAN PIETER, WAS DIE VOOR HAAR ?....

JA,,,

MAAR WE KOMEN TE LAAT, JOHAN !!,,,

P brueghel
21
III 1988

einde

HAPPY IN JE HUID.

LEO BURNETT 762

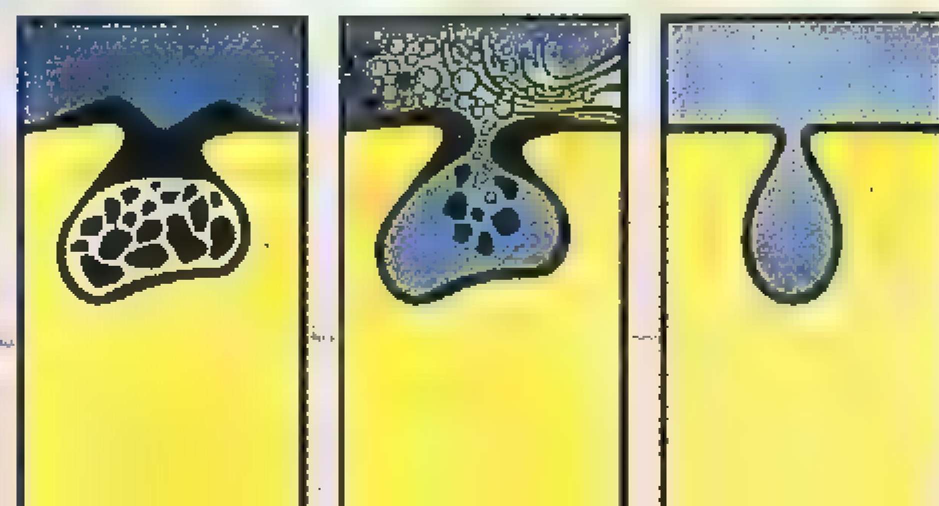
Schuim ze gaaf met Biactol. Elke dag.

Puistjes en meeëters zijn geen drama. Maar je doet er wel iets aan. Elke dag je zeep vervangen door Biactol. De zuiverende gel in je handpalm laten schuimen, je huid wassen en naspoelen. Je voelt meteen dat het werkt en na een paar dagen kun je al merken dat je huid zuiverder wordt, gaver. Je voelt je weer happy in je huid.

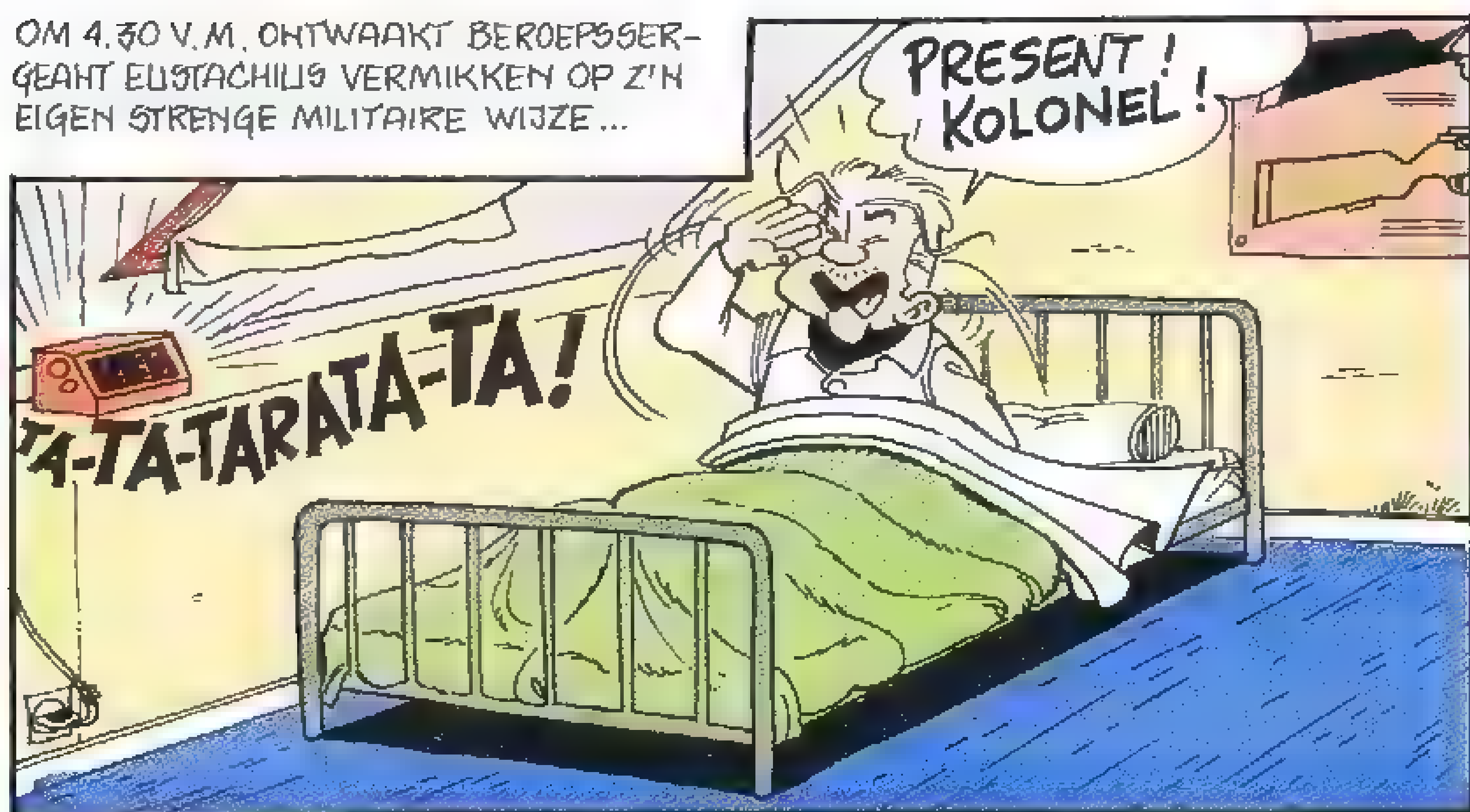
1. Overtollig sebum verstopt de poriën → huidproblemen.
2. Biactol's reinigende werking → opent de poriën. Ontsmettend hoofdbestanddeel → verwijdert bakteriën.
3. Perfekt schone poriën → gave, mooie huid.

Didgé

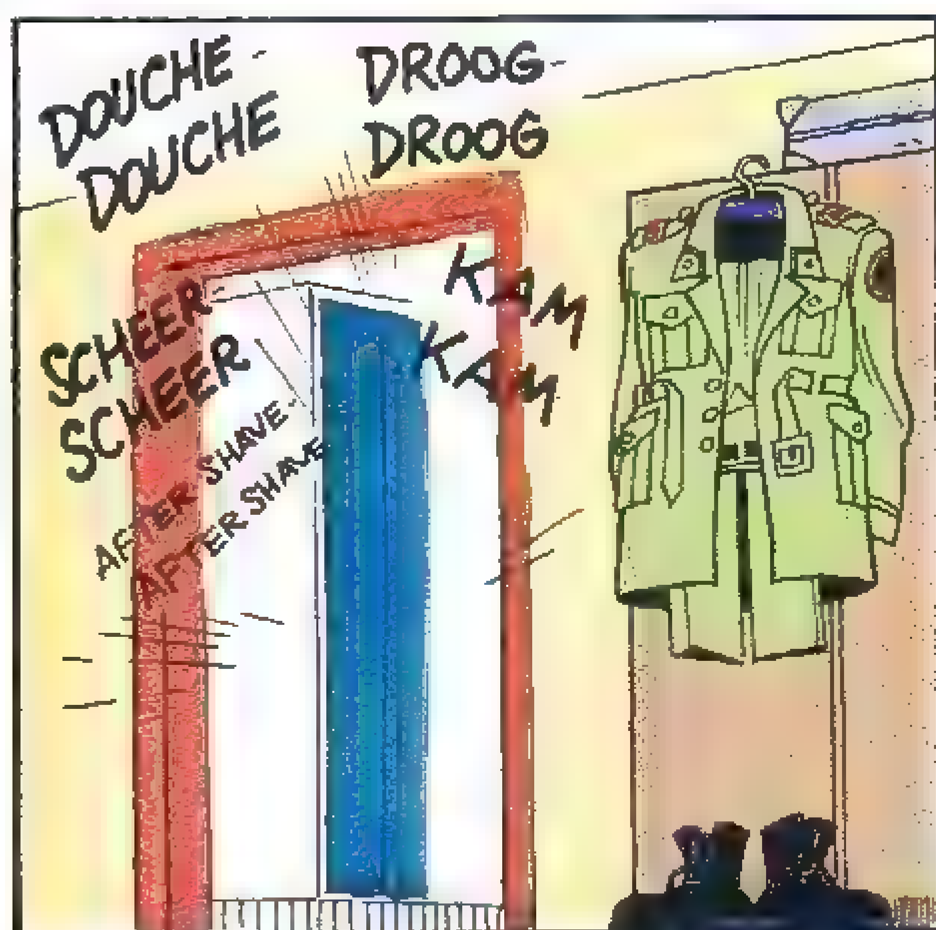
Mr EDOUARD

1A-

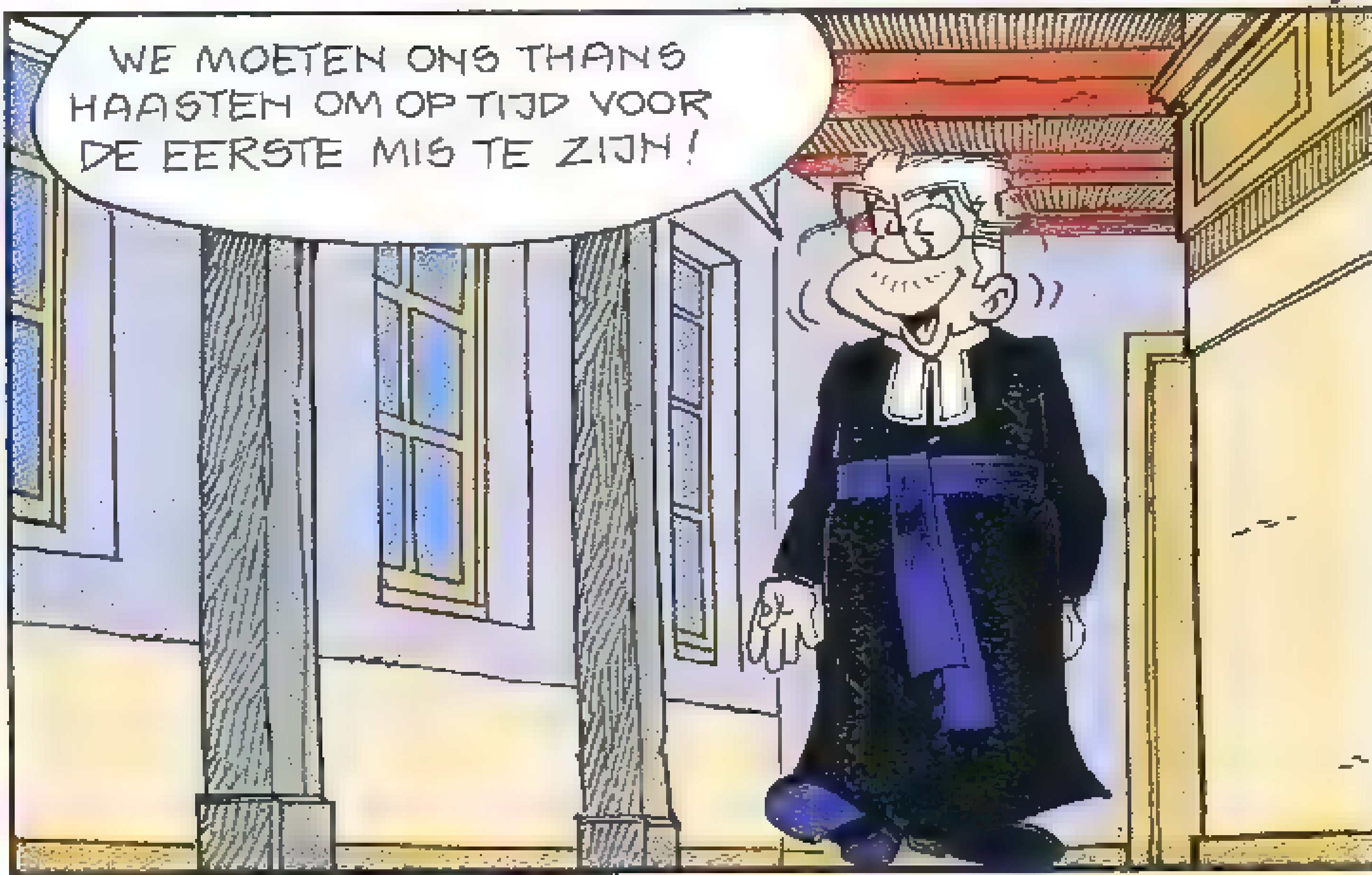

1B-

Mr EDOUARD DE FAMILIE VERMIKKEN

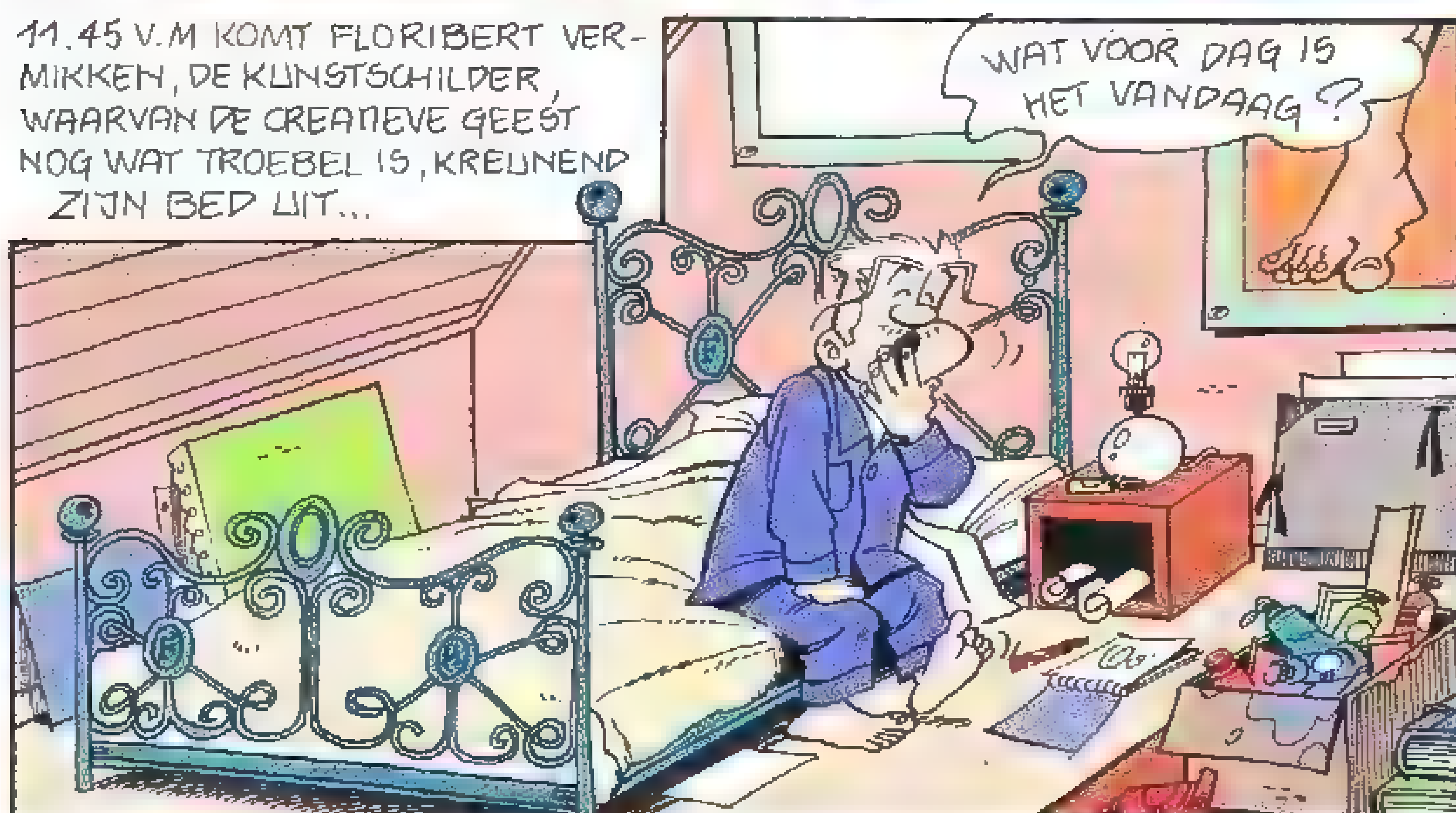

2A

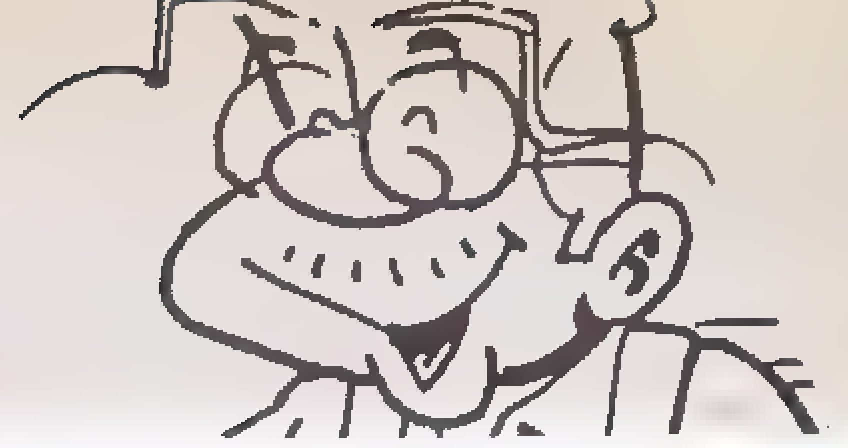

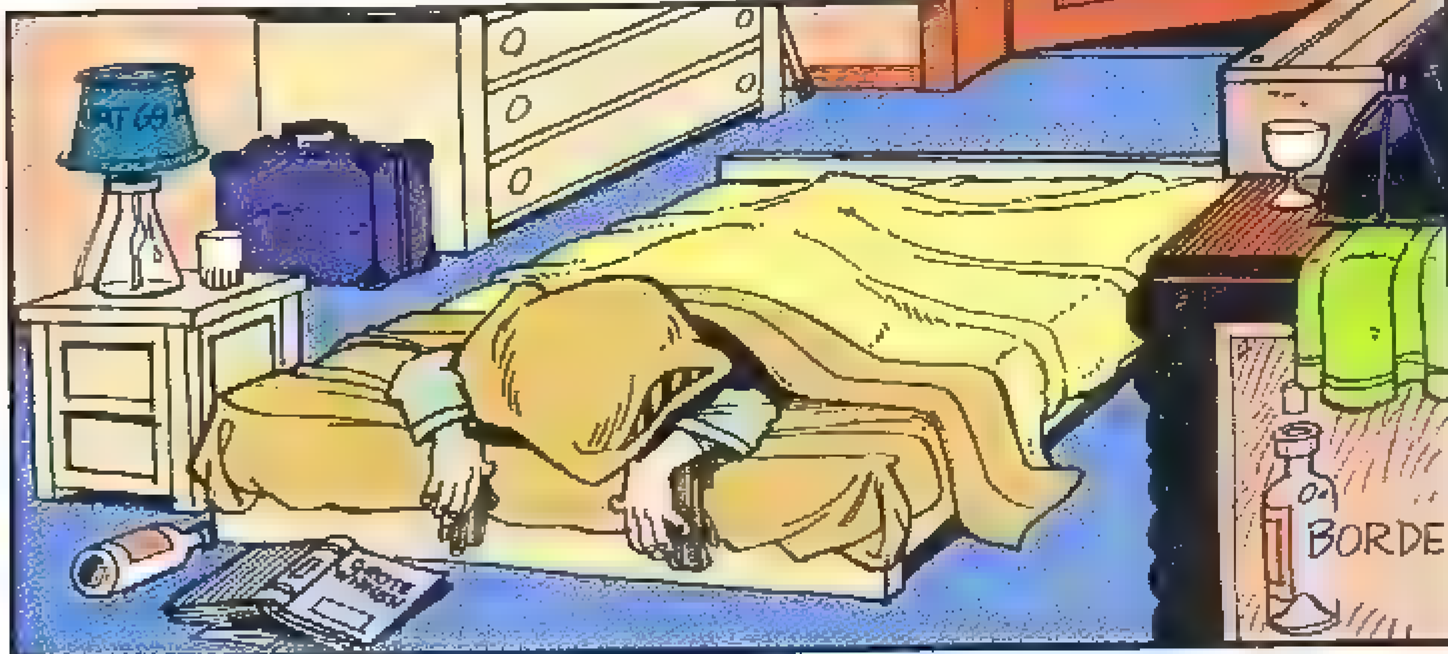
2B

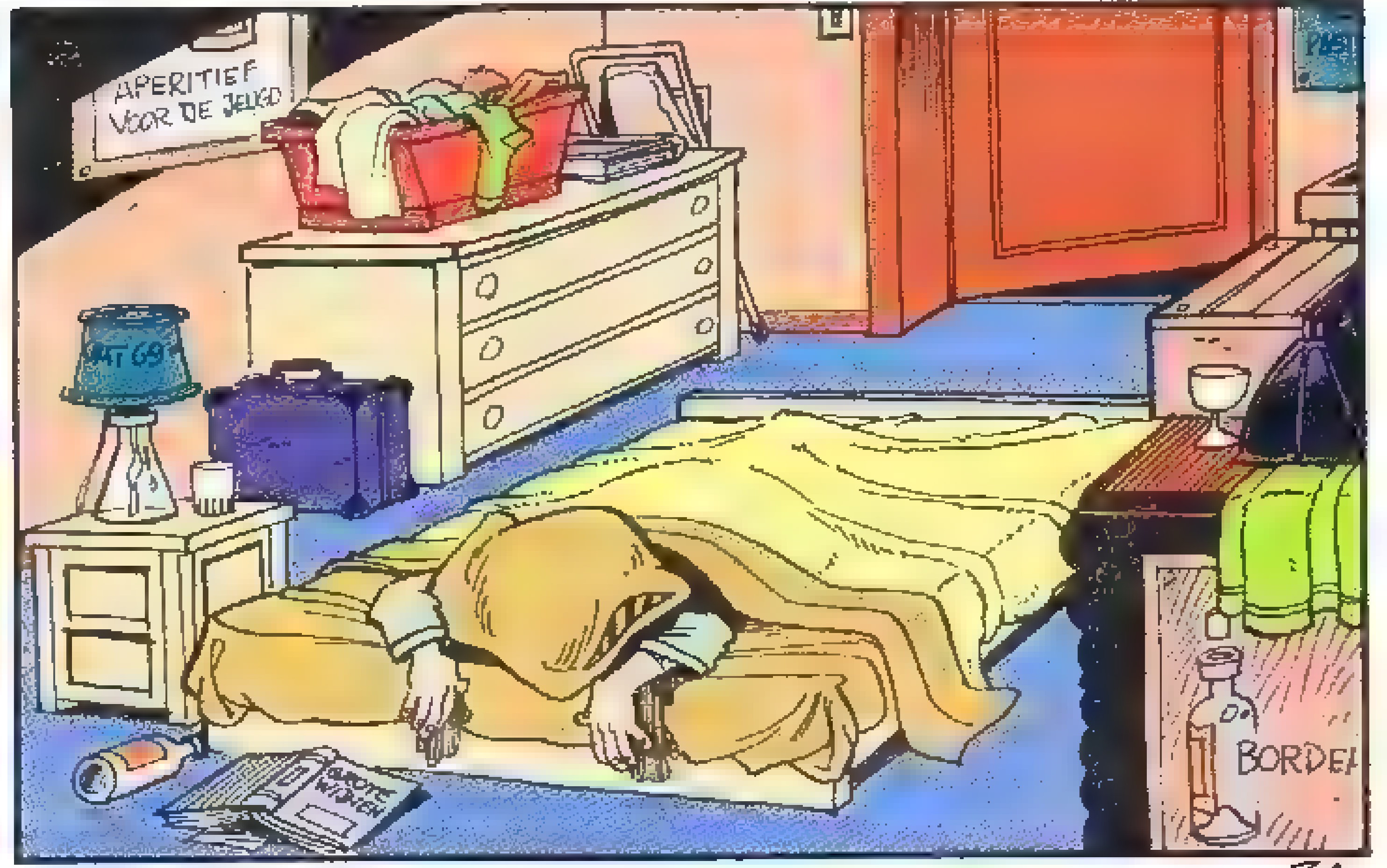

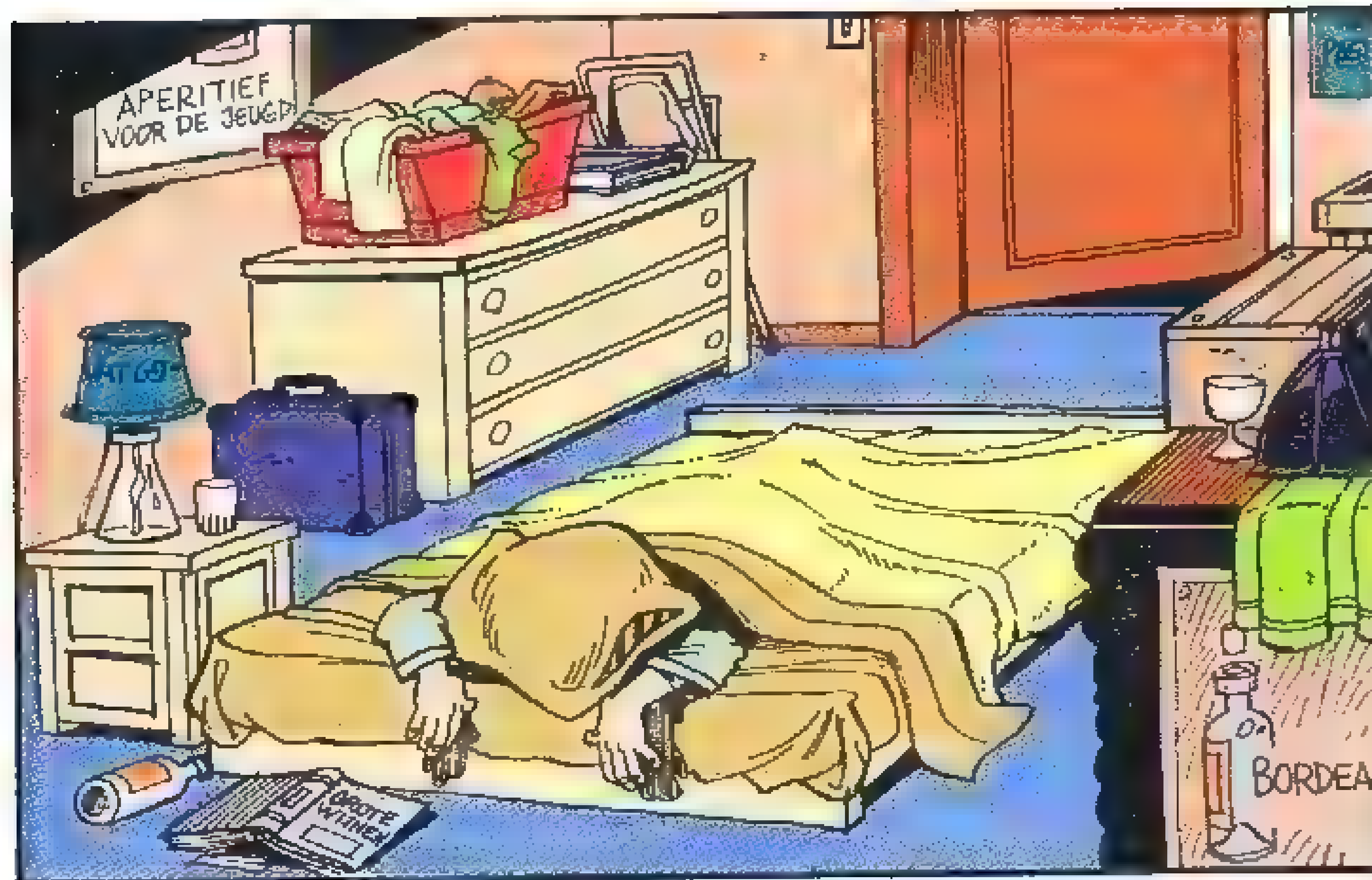

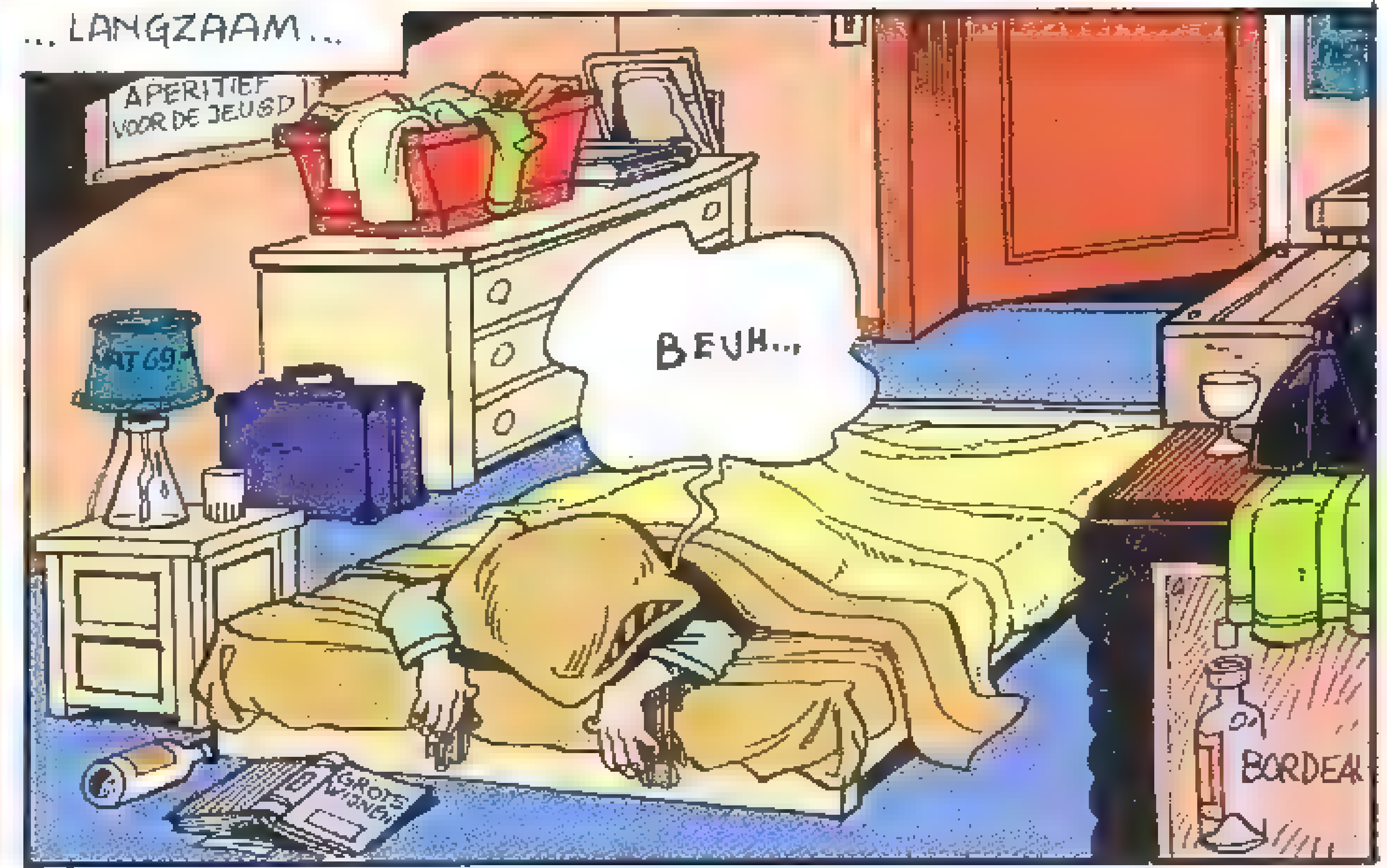
OM 15.10 H.M. NADERT ALOYSIUS VERMIKKEN, VERTEGENWOORDIGER IN WIJN EN STERKE DRANK, WIENS LOSBANDIGE LEVEN HEM ZELFS HET WOORD DISCIPLINE HEEFT DOEN VERGETEN, HET BEWUSTZIJN...

3A-

DE VIJF BROERS ZIJN ONDANKS HUN VERBAZINGWEKKENDE OVEREENKOMST IN UITERLIJK, ZEER VERSCHILLEND. HUN STERKE KARAKTERS LEIDDEN VAAK TOT MENINGSVERSCHILLEN DIE TOT WRIJVINGEN EN ZELFS HEFTIGE TWISTEN, AANLEIDING GAVEN!

HET IS DAN OOK SLECHTS BIJ UITZONDERING DAT WE DEZE MANNEN ZOALS OP HUN EERSTE LEVENSDAG BIJ ELKAAR ZIEN EN DAN IS DAT OP HUN VERJAARDAG. DEZE ONVERWOESTBARE RITE BESLUIT IEDER LEVENSJAAR DAT ZE STEEDS VERDER NAAR DE LEEFTIJD VAN METHUSALEM VOERT.

3B-

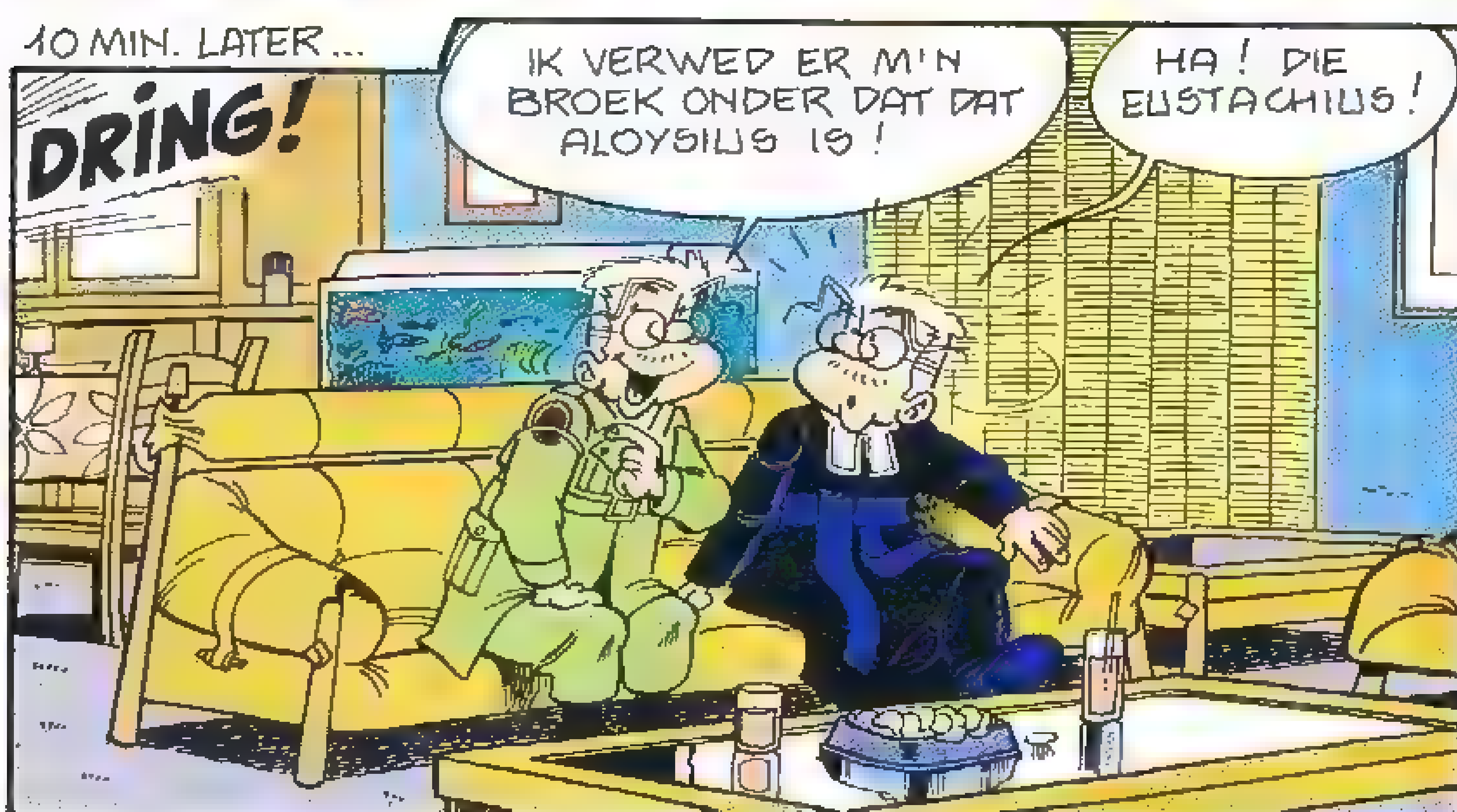

Mr EDOUARD

TJA, IN MIJN BEROEP MOET JE WEL!
NIET ALLEEN HET LEGER KOMT OP TIJD DE CLERUS IS ER OOK AL!

...EN DE KERK GROET U BROEDERS!
HAHA! DIE HEILIGE ANSELMUS!
KOM BINNEN ANDERS VAT JE KOU!

10 MIN. LATER...
DRING!
IK VERWED ER M'N BROEK ONDER DAT DAT ALOYSIUS IS!
HA! DIE EUSTACHIUS!

KOM FLORIBERT!
GOEIENAVOND ALLEMAAL!

HIER MET DIE BROEK OF MOET IK 'M KOMEN HALEN?
HA! DIE ANSELMUS!

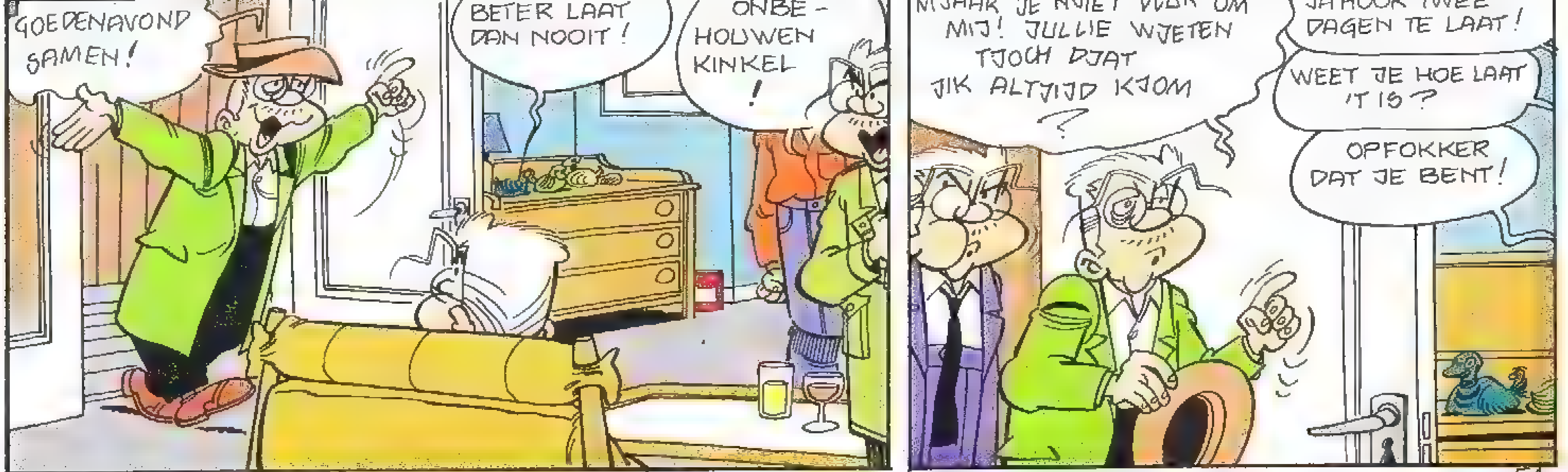

LANGZAAM VERSTRIJKT EEN UUR...
WAAR BLIJFT ALOYSIUS? HIJ IS 'T ZEKER VERGETEN!
'N BEETJE GEDULD! HIJ KOMT ZO!
ALS WE 'NS ZONDER 'M BEGONNEN?

JA, MAAR IK BEGIN ECHT HONGER TE KRIJGEN!
IEDEREEN HEEFT TREK!

EDOUARD, ALS DIE SUKKEL NIET GAUW KOMT,.. STA IK NIET VOOR 'T VLEES IN!
MAAK JE NIET DRUK. 'T IS 'N KWESTIE VAN MINUTEN!

JA, MAAR ALS IK HONGER HEB, WORD IK SJAGRIJNIG!
WE WORDEN ALLEMAAL SJAGRIJNIG!

PAS VERSCHENEN BIJ DE LOMBARD UITGAVEN! "DE DROEVIGE KLOON"

DIDGÉ 88*

P. Cadot
P. Richelle

JORDAN DE VERZWOLGEN STANDBEELDEN

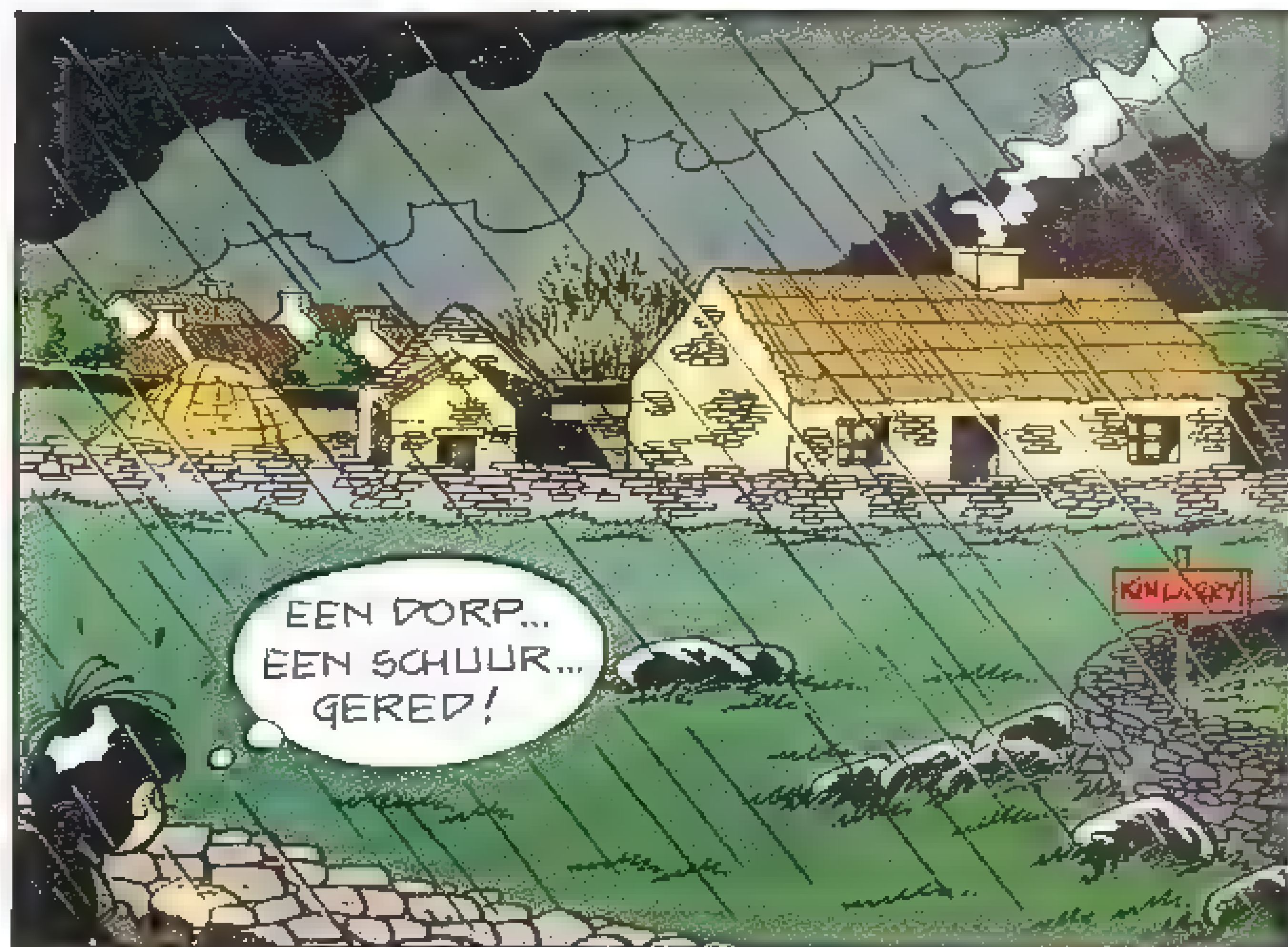

SAMENVATTING: In Kinlarry overleggen de dorpelingen met elkaar wie, naar de ruïnes durft te gaan om de onderwijzer te zoeken! Ondertussen, op enkele mijlen daarvandaan ontdekt Jordan de zee...

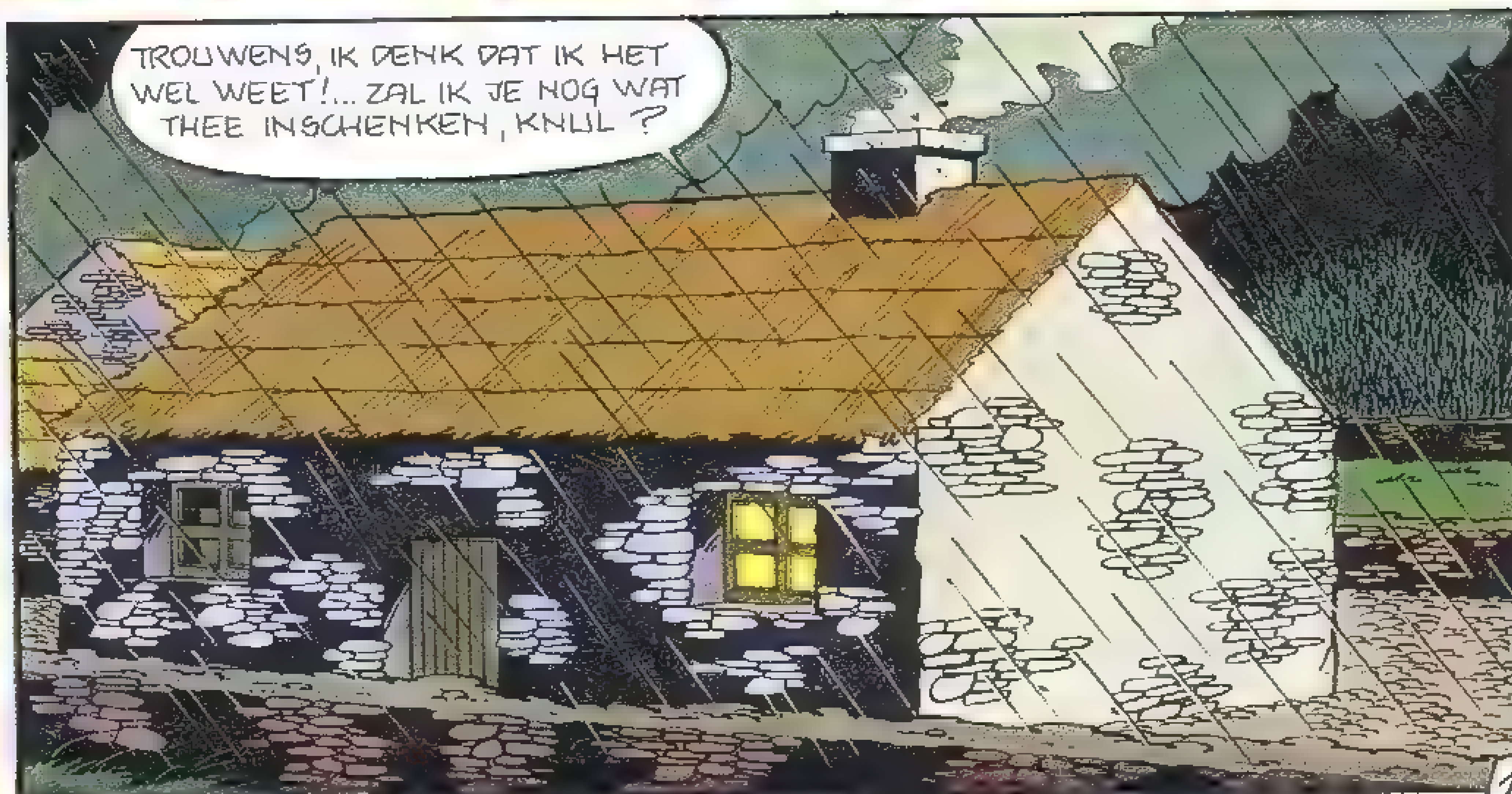

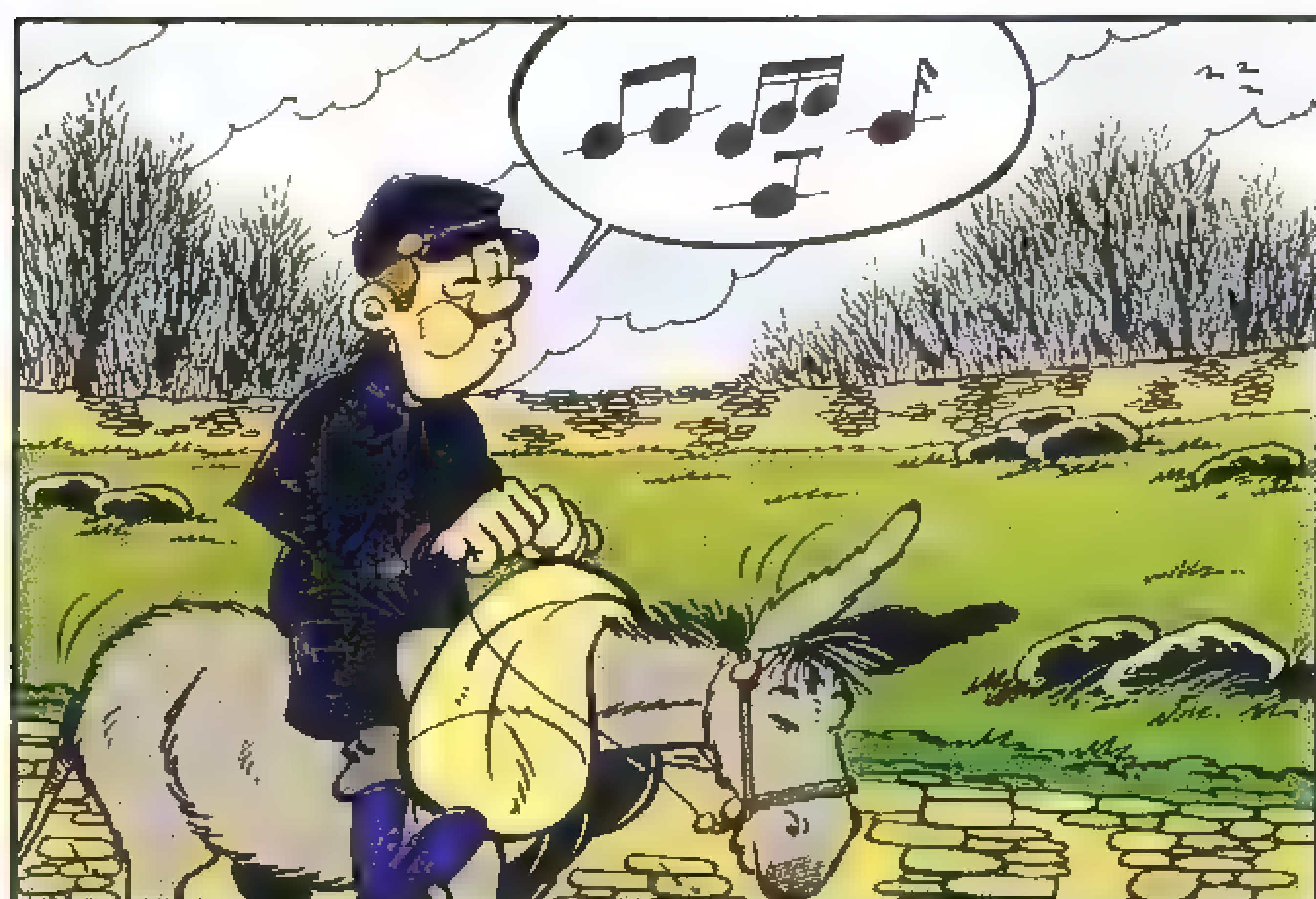

JORDAN

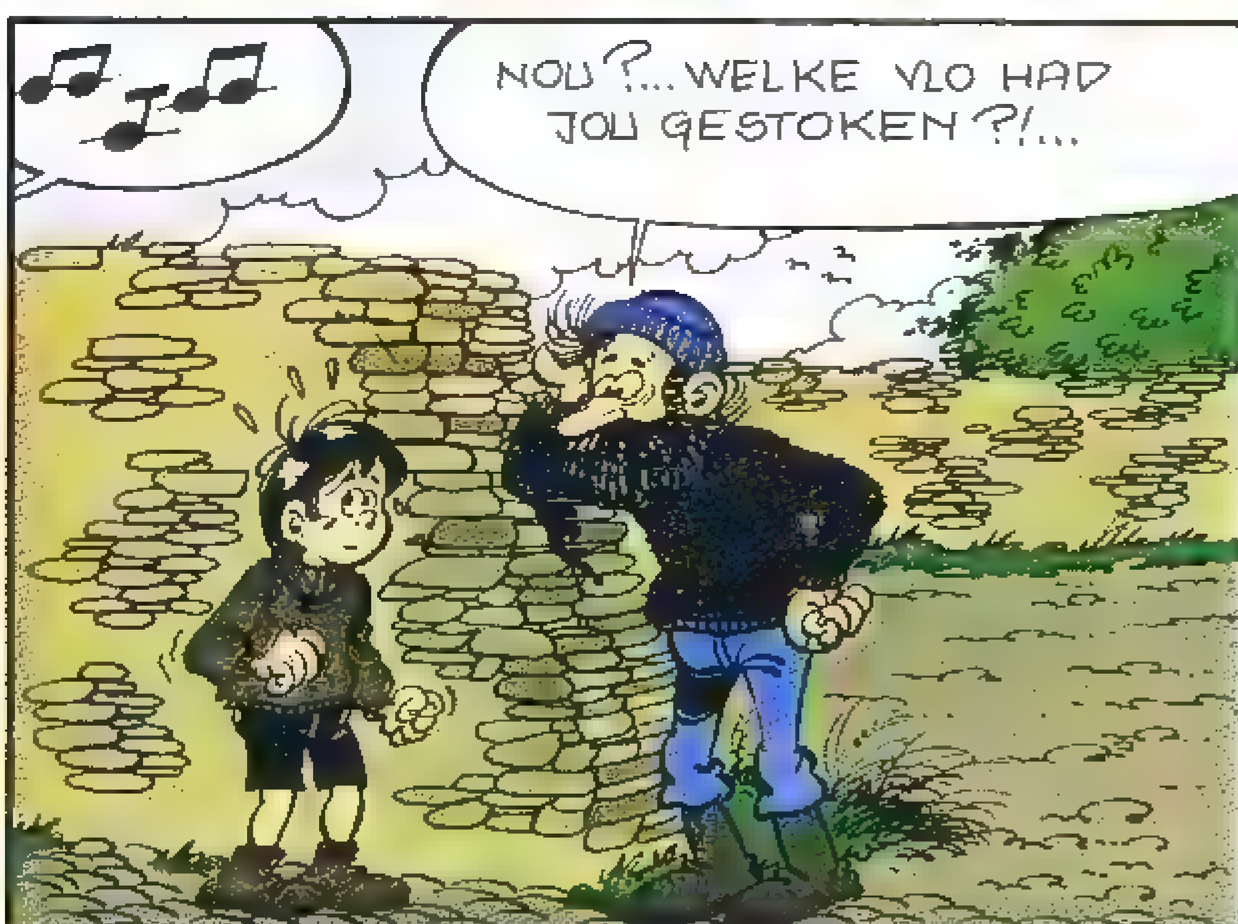

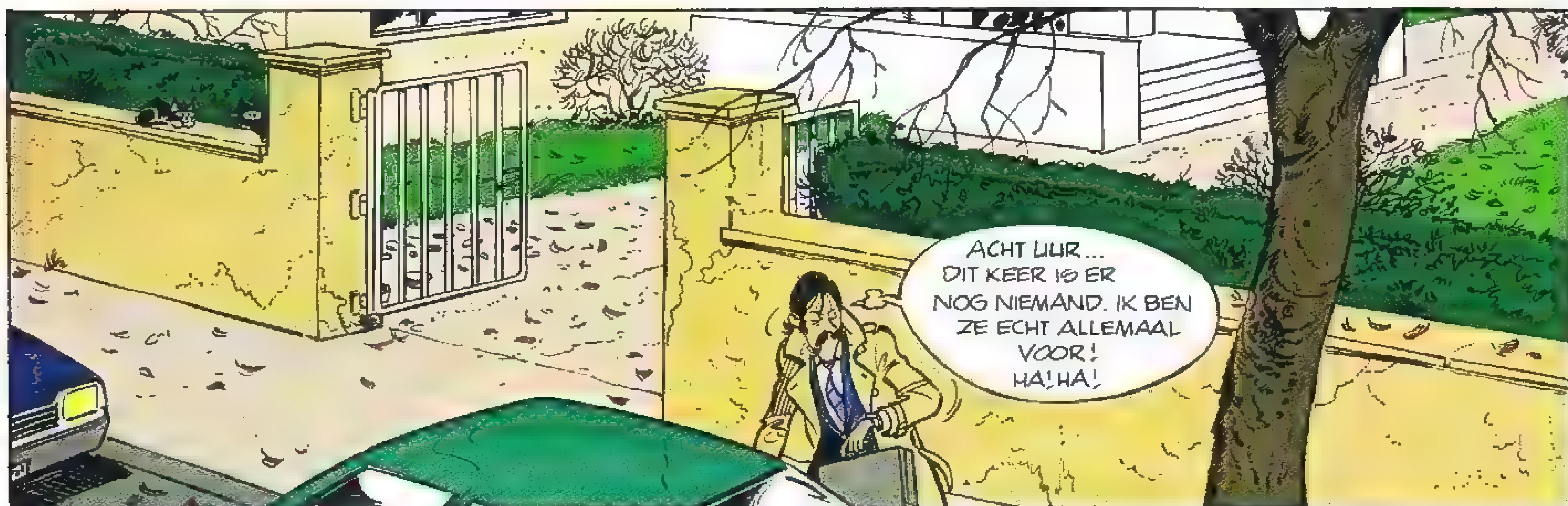

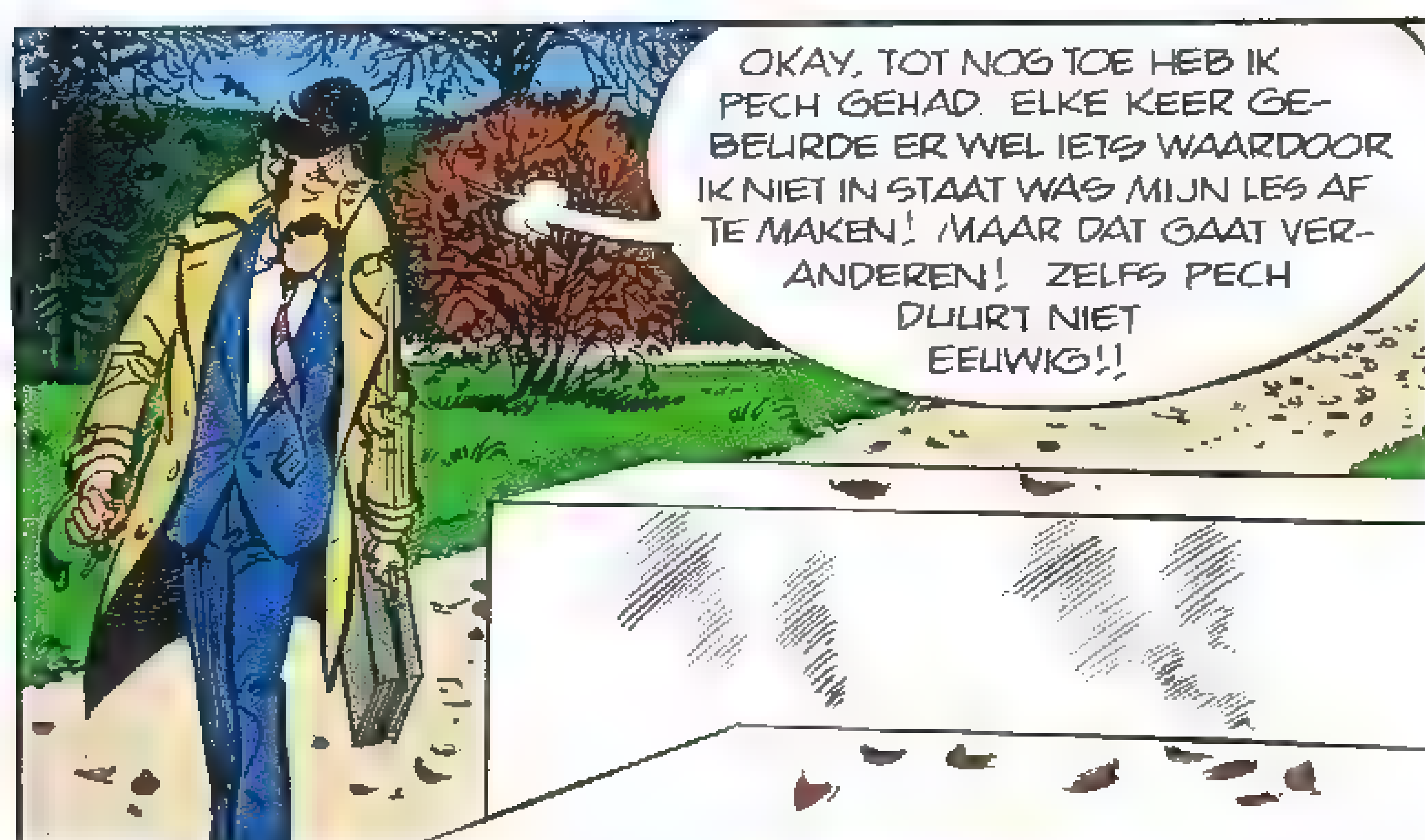
wordt vervolgd

Sidney
Bom

JULIE, KLAARTJE, CECILE

JULIE, KLAARTJE, CECILE

PAS VERSCHENEN BIJ DE LOMBARD UITGAVEN! HET IS 'N PUINHOOP!

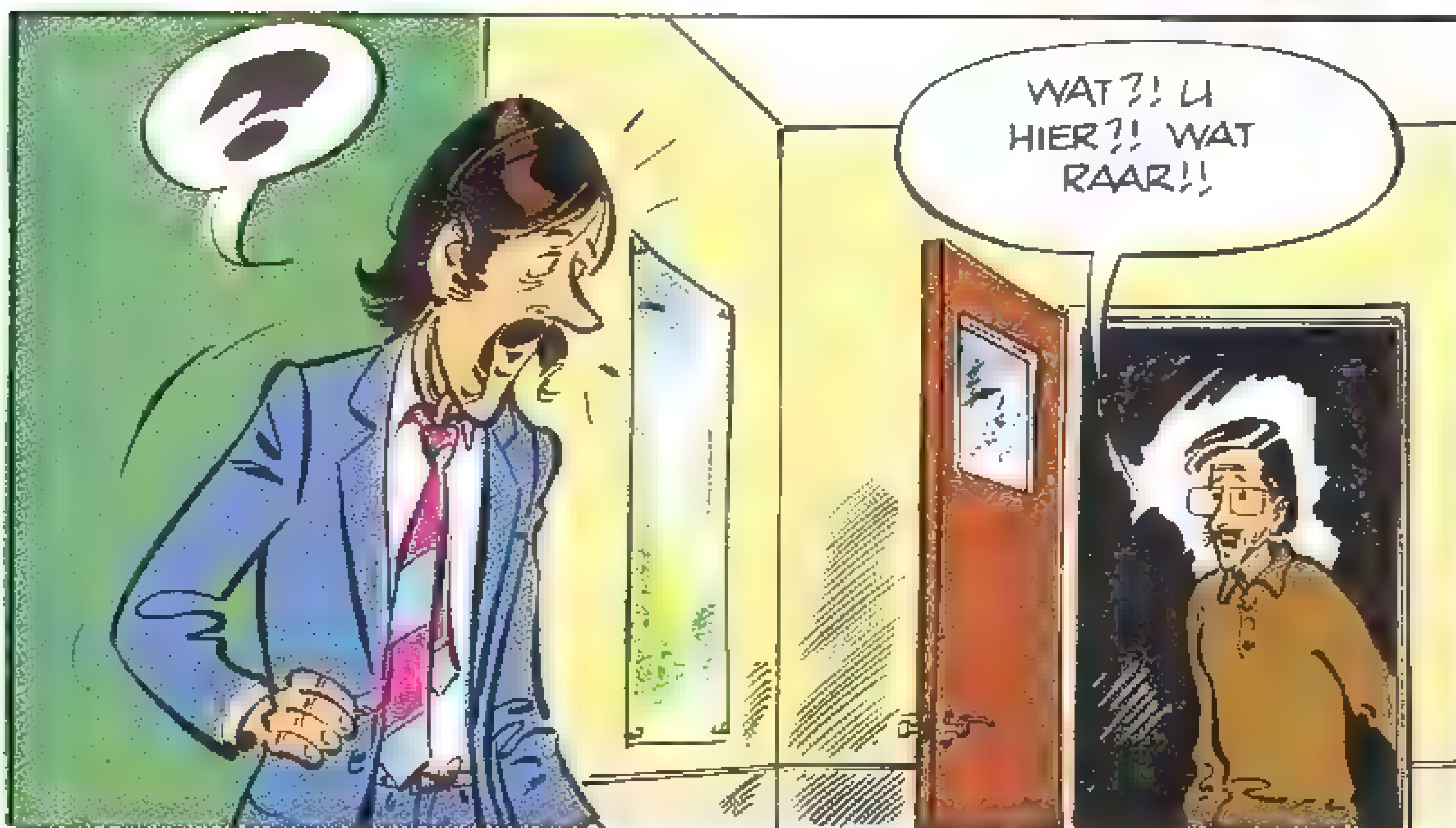

EINDE

Hugo Het Kasteel der Meeuwen

De abdij van Monnikendam...

Een klein meisje, Luciole, dat over merkwaardige krachten beschikt...

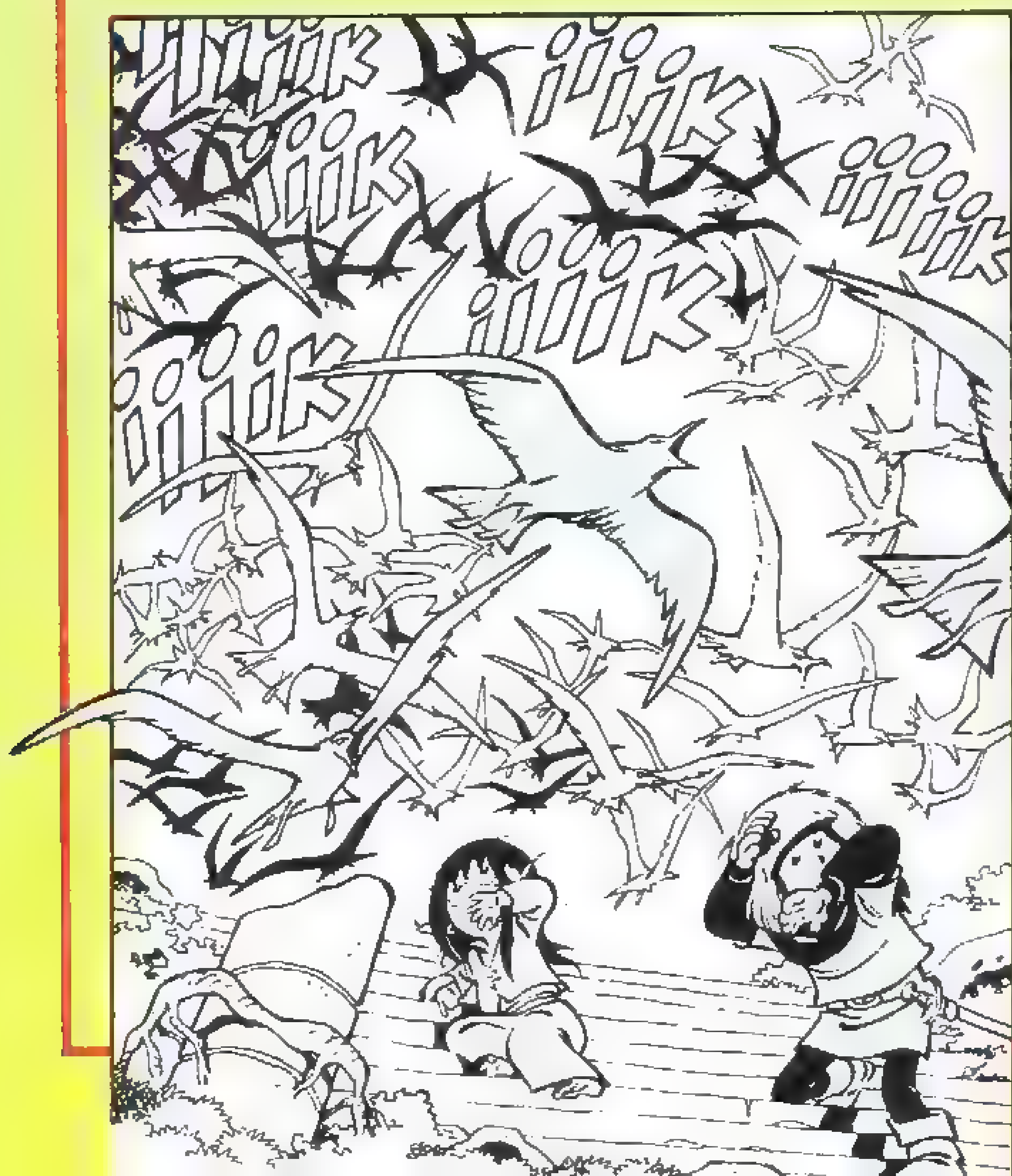
Een verontrustende schaduw die weggedoken in het struikgewas het kind in de gaten houdt...

Een geheimzinnige edelsteen, de Cardiopaal, schitterend als een zon en hevig begeerd door de heks Misminne...
En wanneer de onuitputtelijke nieuwsgierigheid van Narcisse daaraan wordt toegevoegd, dan begint voor Hugo een verbijsterend avontuur, dat kinderen en ouders met enorm plezier zullen lezen en herlezen.

Reeks Hugo
Het kasteel van de meeuwen
door Bédu

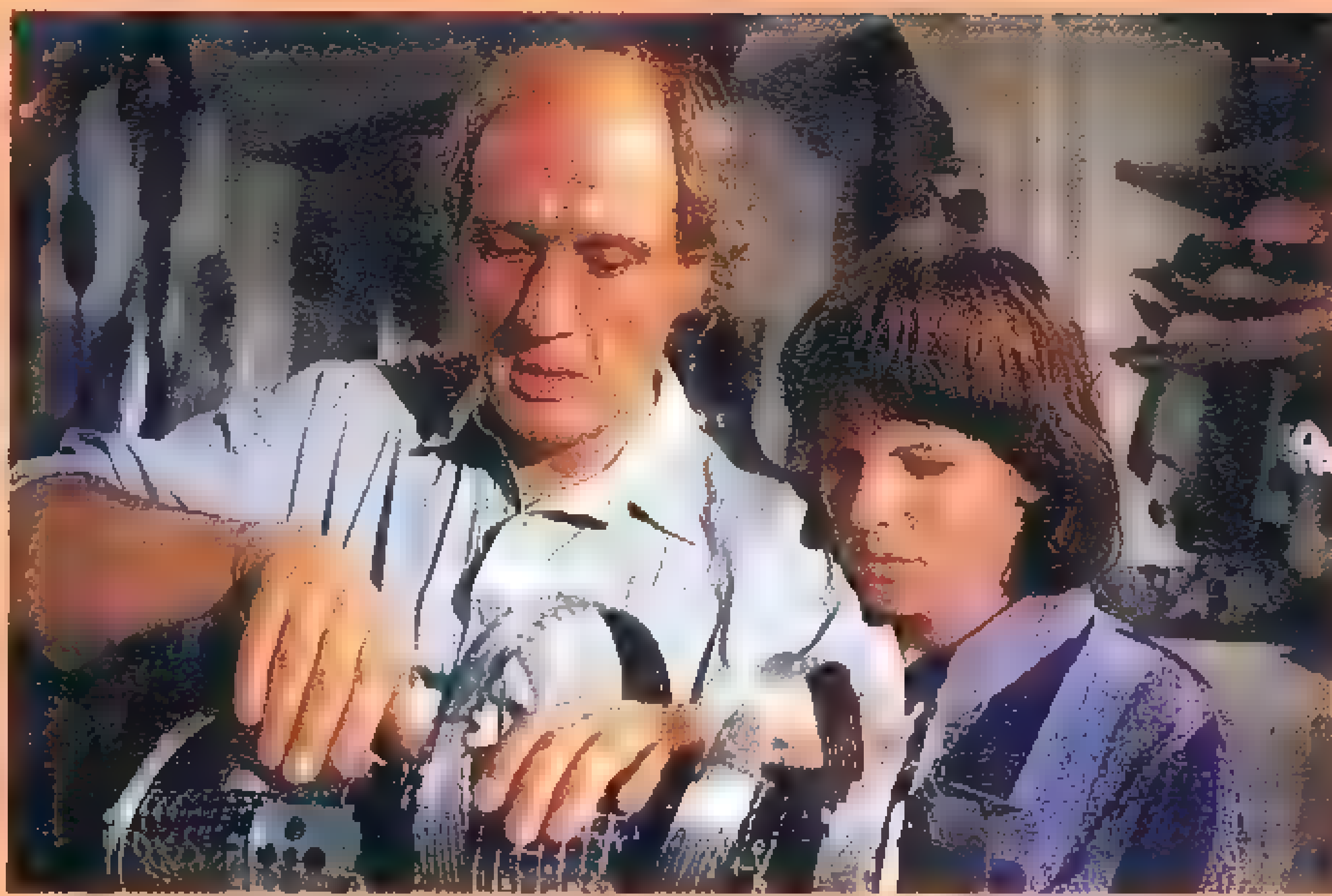
Album nr. 4
48 pagina's kleur
145 BF/7,50 fl.

KARST VAN DER MEULEN

Karst van der Meulen (39) is één van de weinige Nederlandse filmregisseurs die gedurende zijn 20-jarige filmcarrière films maakt, die bij uitstek geschikt zijn voor het hele gezin.

Karst hierover: Ik noem het bewust familiefilms; kinderen vinden zich vaak te oud om naar een kinderfilm te gaan. Ze denken, dat het dan kinderachtig is. Als ze naar mijn films gaan hoeven ze zich niet te schamen hun ouders mee te nemen. Mijn films zijn voor iedereen. Niet dat ik geweld of sex uit de weg ga. Het gaat niet alleen om geweld. Een vechtpartij kan er best in voorkomen. Op dat moment is het een wezenlijk onderdeel van de film.

Karst is een bescheiden verschijning in filmland. Hij filmt liever, dan dat hij over zich zelf praat. Omschrijf je zelf eens, vragen we hem.

Dat is moeilijk. In mijn films probeer ik mijn gevoel te verwoorden. Mijn houding in het leven tracht ik in een film vorm te geven. Ik laat de kijker meekijken hoe ik de dingen zie.

Maak je geen consessies als je je gedachten in film probeert om te zetten?

Dat is relatief. Met een Nederlandse film doe je per definitie consessies. Je moet rekening houden met een krap budget. Technisch ben je, daardoor, beperkter. De technici, en niet te vergeten de acteurs, werken graag aan mijn films mee. Ze verlangen geen topbedragen, omdat het niet om een hard-commerciële film gaat.

Je schrijft de verhalen voor je films altijd zelf?

Eén keer ben ik van een bestaand boek uitgegaan. DE ZEVENSPRONG van Tonke Dragt. Hebben we plannen voor een bioscoopfilm, dan gaan Piet Geelhoed en ik samen het bos in. Al wandelend fantaseren we een verhaal bij elkaar. Soms, zoals in mijn nieuwste film Kunst & Vliegwerk doen we er eigentijdse dingen in: burenruzies, die uitmonden in een privé-oorlog. We zorgen er wel voor niet te tijdgebonden te zijn. We houden rekening met haardracht; geen punk. Bij kleding letten we op bepaalde overheersende modekleuren. Een enkel meisje vindt dat jammer. Ik wil mijn films niet dateren. Bovendien zit er tussen de opnames van Kunst & Vliegwerk en het uitbrengen één jaar. Daar moet je rekening mee houden.

Kinderen spelen in je films de hoofdrol. Hoe ontdek je ze?

Tijdens het schrijven van het verhaal ga ik op zoek naar kinderen. Ik ga op scholen in de buurt ('t Gooi) kijken. Vooral tijdens de lessen handenarbeid en tekenen. Ik maak een praatje met ze, kijk hoe ze bewegen en zich gedragen. Met Kunst & Vliegwerk begonnen de opnames in juli en augustus van 1988. In januari van datzelfde jaar had ik de kinderen al uitgezocht en met elkaar laten kennismaken.

Je blijft, als de film klaar is, meestal contact met ze houden?

Voor mijn gevoel zijn het stuk voor stuk mijn eigen kinderen. Ze blijven me dierbaar. Eén van hen is pas nog bij me geweest om te zeggen, dat hij zich ging verloven. Nu is hij 30 jaar; ik ken hem sinds zijn elfde jaar. In de regel doet een kind maar één keer mee. Je werkt zo intensief met ze, dat het contact na het maken van een film niet voorbij is. *Je films draaien over de gehele wereld. In veel landen zijn je films bekroond. O.a. in Rusland, Moskou.*

In het buitenland worden mijn films zeer serieus genomen. In Europa doen ze het goed. In Amerika is er minder belangstelling. Voor het buitenland leveren wij de geluidsbanden zonder stemmen; die voegen ze zelf toe. Daar waar mogelijk probeer ik een vinger aan de pols te houden. Japans spreek ik niet; Spaans ontgaat me en de Russen zeggen volgens mij wel eens andere dingen... Knokken voor Twee draait in 22 landen. Vervelend vind ik wel, dat op filmbeurzen mensen geen films kopen maar meters. De inhoud van de films interesseert ze weinig. "Hoeveel meter bedraagt de film? Oh, 3200 meter. Kun je er 200 meter uithalen?"

Wordt in de Nederlandse bioscoop wel zorgvuldig met je film omgegaan?

Als ik zelf naar de bioscoop ga, filmkijken, zorg ik ervoor daar te komen, waar een film goed gedraaid wordt. Steeds meer bioscopen besteden meer aandacht aan hun publiek. Gelukkig! Ze worden klantvriendelijker. Dat hoort zo! Met een film probeer je iets op te bouwen. Muziek geeft een eventuele stemming. Het zou jammer zijn als de geluidskwaliteit slecht zou zijn, of als de film "zo maar" wordt gestopt om pauze te houden.

Terugkomend op je kinderen in de films; hoe werk je met ze?

Met hen kun je niet in het extreme gaan. In de acteerprestaties probeer je zoveel mogelijk diepgang te krijgen. Je brengt ze in een bepaald soort stemming, zodat ze zich op hun gemak voelen. Je laat ze, daar waar mogelijk, improviserend spelen. Je kunt het niet te strak vastleggen, hoewel je rekening moet houden met de techniek. Alles moet op te vangen zijn. De kinderen moeten binnen het beeld blijven én passen. Tijdens de opnames ontstaat tussen technici en acteurs een hechte band. Barst een kind bij de filmopnames in huilen uit, dan lacht niemand hem uit. Ze voelen zich daardoor veilig. Hanneke, één van de hoofdrolspelertjes, wilde met me theedrinken in een groot poppenhuis. We hebben op dat moment de opnames even opgeschort. Georgette Hagedoorn en Lex Goudsmit vonden het niet erg even te moeten wachten. We laten de kinderen in hun eigen waarde en dat wordt geaccepteerd.

Met Kunst & Vliegwerk is een langgekoesterde wens in vervulling gegaan...

Al 10 jaar probeer ik Herman van Veen een hoofdrol in één van mijn films te laten spelen. Met Martijn en de Magiër (1979) zou hij meedoen. Met een benefiet-wedstrijd blesseerde hij zijn enkel. Hierna kreeg hij het zo druk, dat het me nu pas lukte hem te krijgen voor een hoofdrol.

Binnenkort begint Karst met opnames voor nieuwe afleveringen uit de zeer populaire serie MIJN IDEE, waarvan tot nu toe 13 afleveringen op tv zijn vertoond. Uit ruim 1000 nieuwe ideeën koos hij een zevental verhalen, die hem geschikt leken te worden verfilmd. Ruim een jaar zullen we moeten wachten voor ze op de beeldbuis te zien zijn. Nu kunnen we kijken naar Kunst & Vliegwerk. De film vertelt het verhaal over kunstenaar Hans (Herman van Veen), die met zijn drie kinderen een niet alledaagse hobby beoefent: het bouwen van raketten. Een exemplaar van maar liefst zes meter hoog staat geïnstalleerd in hun tuintje. Tot wanhoop van hun buurman worden eerst talloze schaalmodellen gelanceerd. Helaas zijn buurmans ruiten van zijn groentekas niet raketbestendig.

Door toeval komt een man in de buurt van de grote raket. Hij kruipt erin en gooit achteloos zijn brandende sigaret weg, daarmee het mechanisme ontstekend. De raket vliegt de lucht in. Bij het neerkomen raakt de man, door de enorme schok, zijn geheugen kwijt. De kinderen raken met hem opgezadeld en proberen zijn geheugen weer "terug te vinden".

Ga zelf maar kijken hoe het verder gaat, met je ouders weet je wel... Het eind van de film is spectaculair. Zeer spectaculair zelfs! Karst heeft met deze film de familiefilm volwassen benaderd. Dergelijke producties moeten vaker te zien zijn. Kosten noch moeite zijn gespaard om Kunst & Vliegwerk tot in de details geloofwaardig te maken.

Voor Karst een groot compliment; voor de Kuifje-lezer een aanrader!

Rein van Willigen

M. Weyland

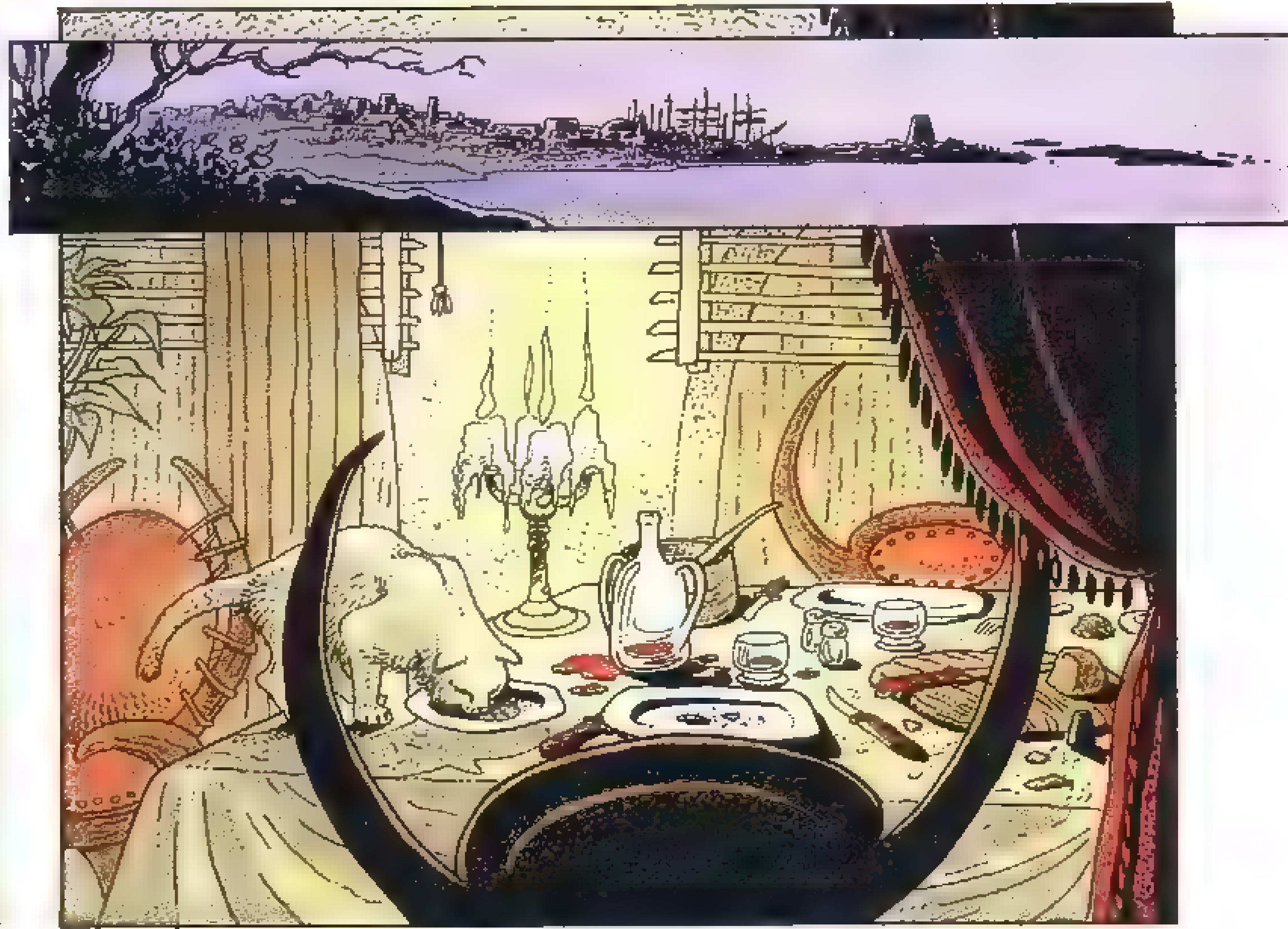
ARIA

SAMENVATTING: Wat een verrassing voor Aria als zij de vrouw van Glore ontmoet: haar dubbelgangster! Ganièle begrijpt nu dat haar echtgenoot haar gehuwd heeft omdat ze zoveel gelijkenis vertoonde met Aria... die hij nog steeds aanbidt! Glore maakt zich kwaad en krijgt een aanval...

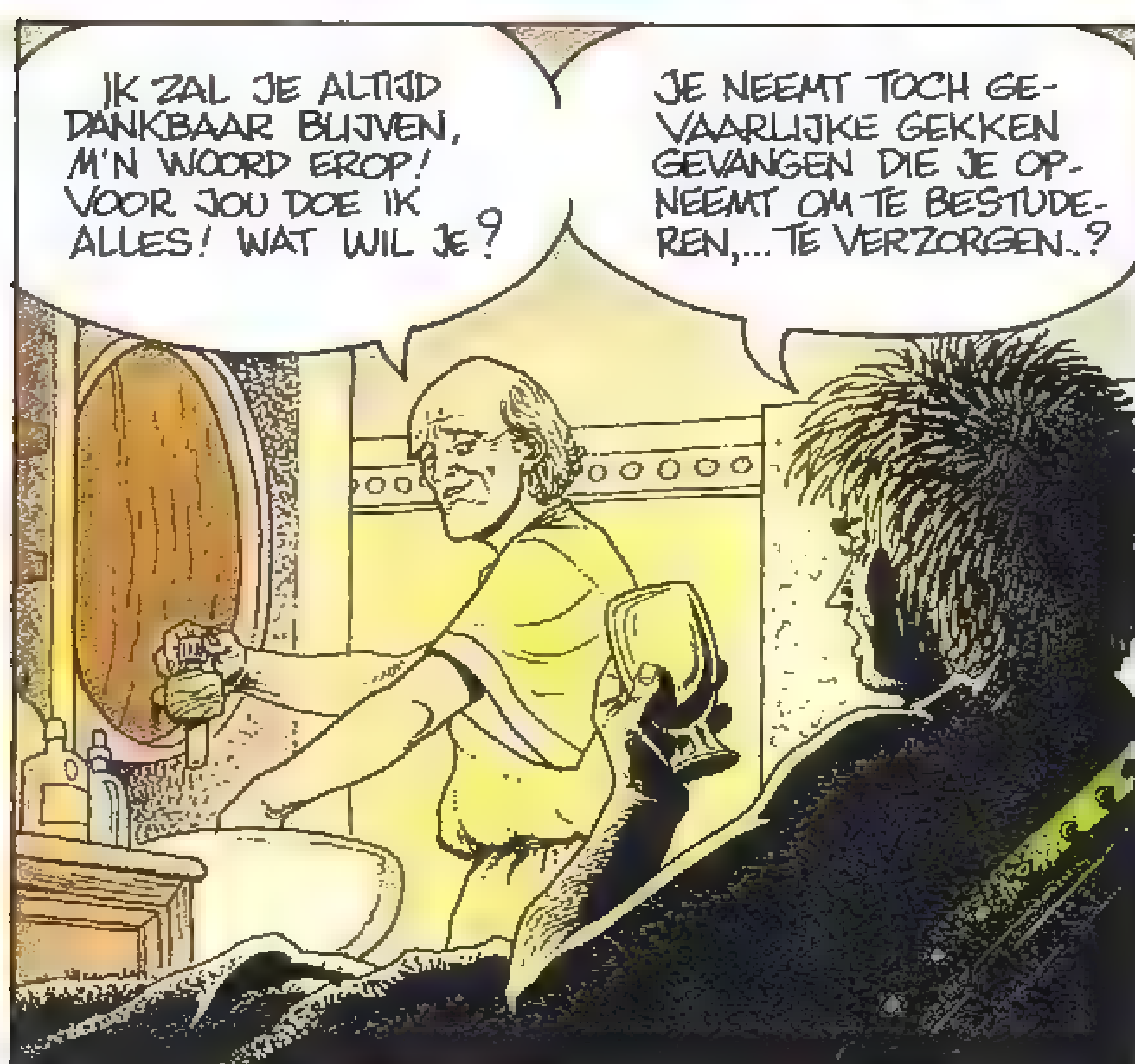

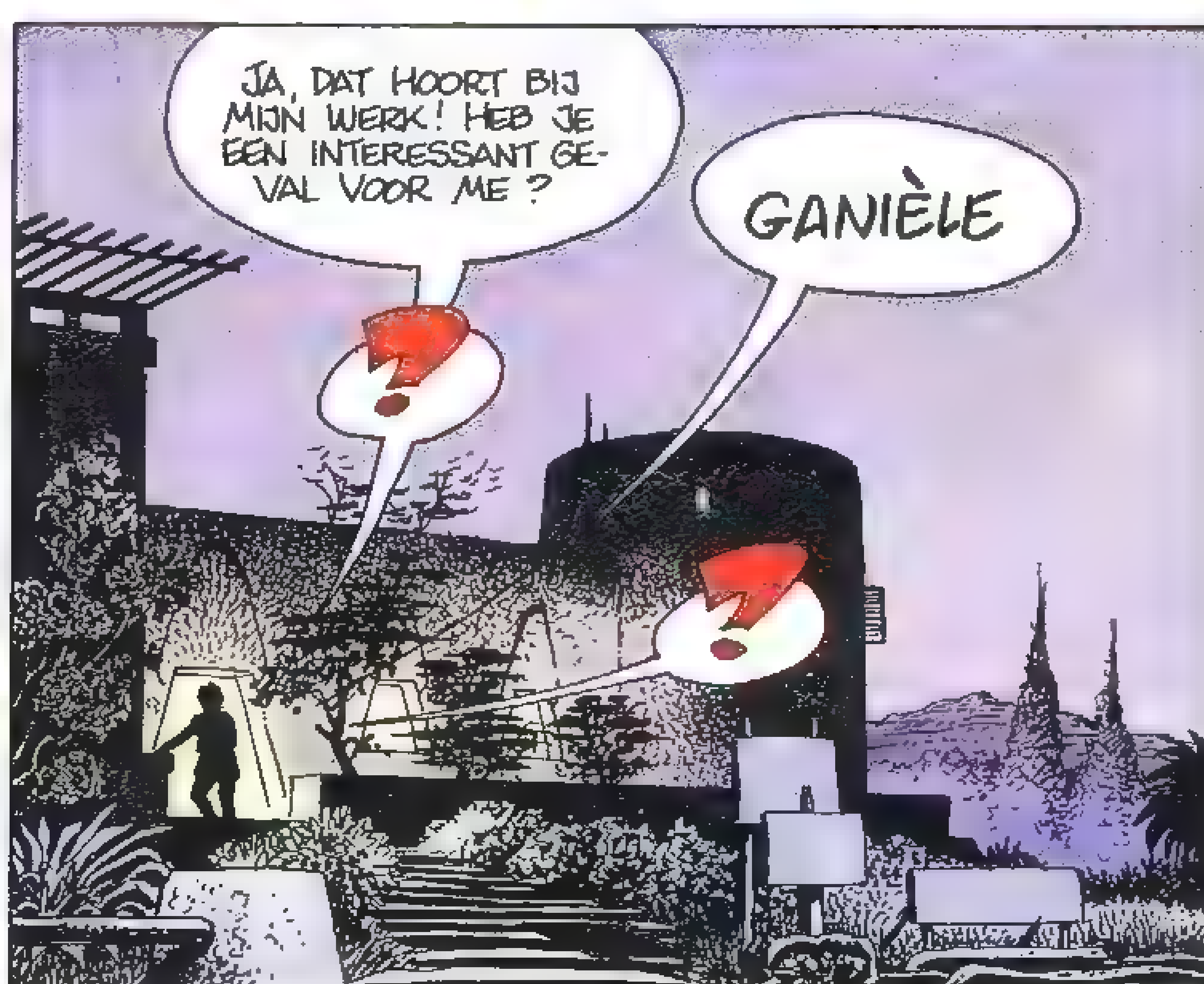
ARIA IANESCH-HANDRA

DE DOKTER IS ONDERWEG, MEESTERES... HOOGSTE TIJD OM Z'N HELPERS OP TE HALEN...
DANK JE, YALKOÏ! ... VERDWIJN NU SNEL!

DIE BERUCHTE WET, WAAR GLORE HET OVER HAD, KWAM HEM GOED VAN PAS OM MIJ ALS 'GESTOORDE' AF TE VOEREN...

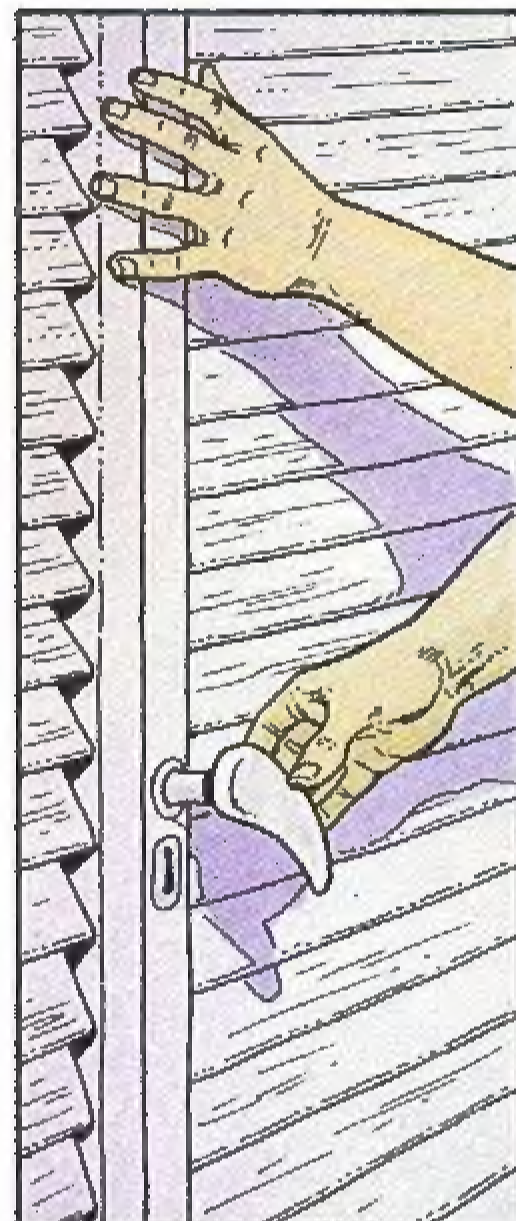

SLAAP JE, ARIA ?
HUH?

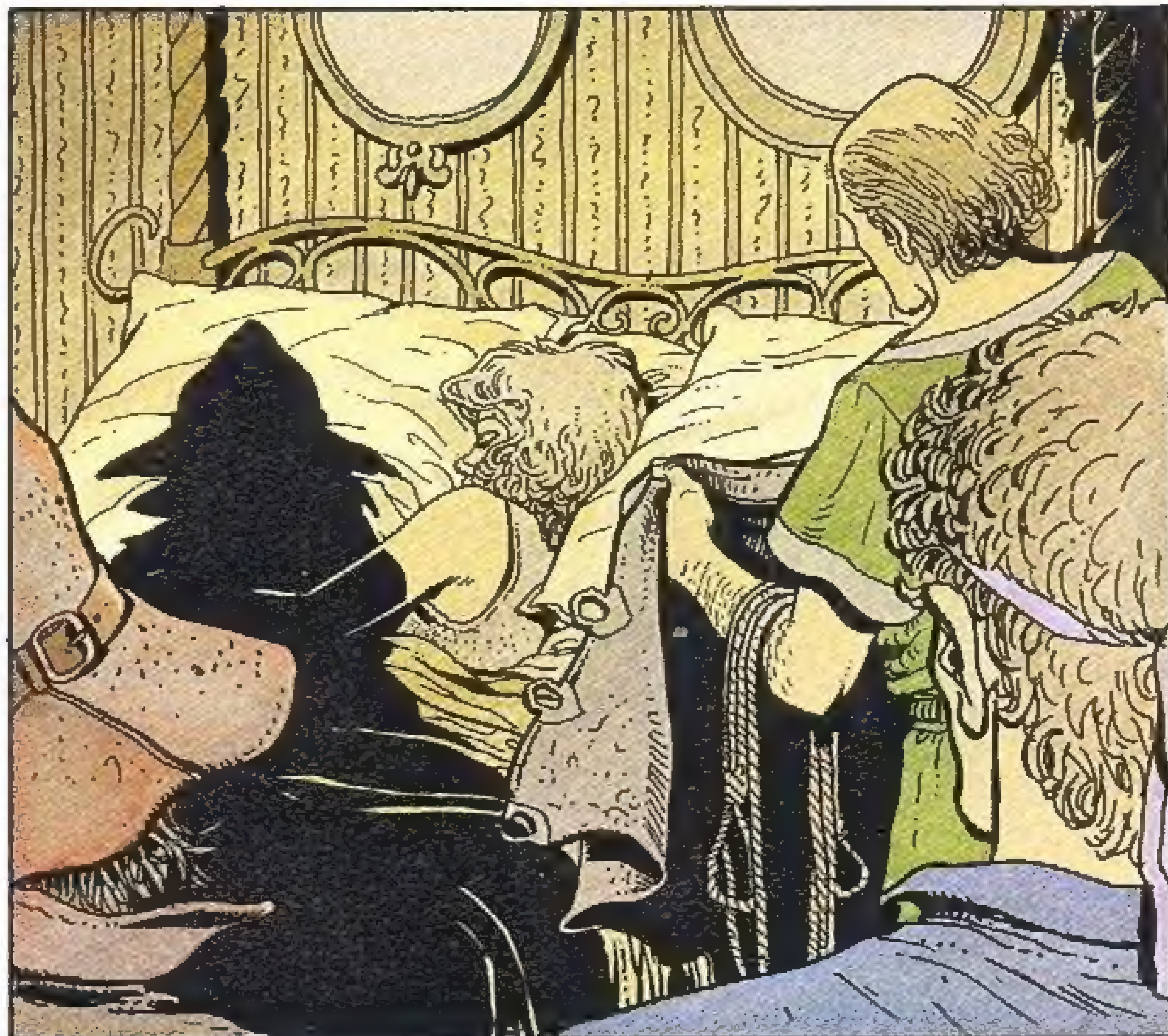

IK HOUD'T NIET UIT OP DE KAMER VAN GLORE... ALLES DAAR HERINNERT ME AAN DIE SCHOFT... IK... IK SLAAP LIEVER HIER!
... MAAR, HIER STAAT TOCH MAAR ÉÉN BED ?... 'K SNAP 'T AL.. JE WILT VAN KAMER RUILEN.....

.. GEEN PROBLEEM HOOR... OF IK NU HIER OF DAAR SLAAP ... NORMAAL SLAAP IK ONDER DE BLOTE HEMEL..SLAAP ZE..

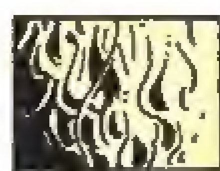

LAAT ME LOS! NEE! HMFF! ARGH!

ARIA

DE VERDOVING IS UITGEWERKT... ZE REDT 'T WEL!

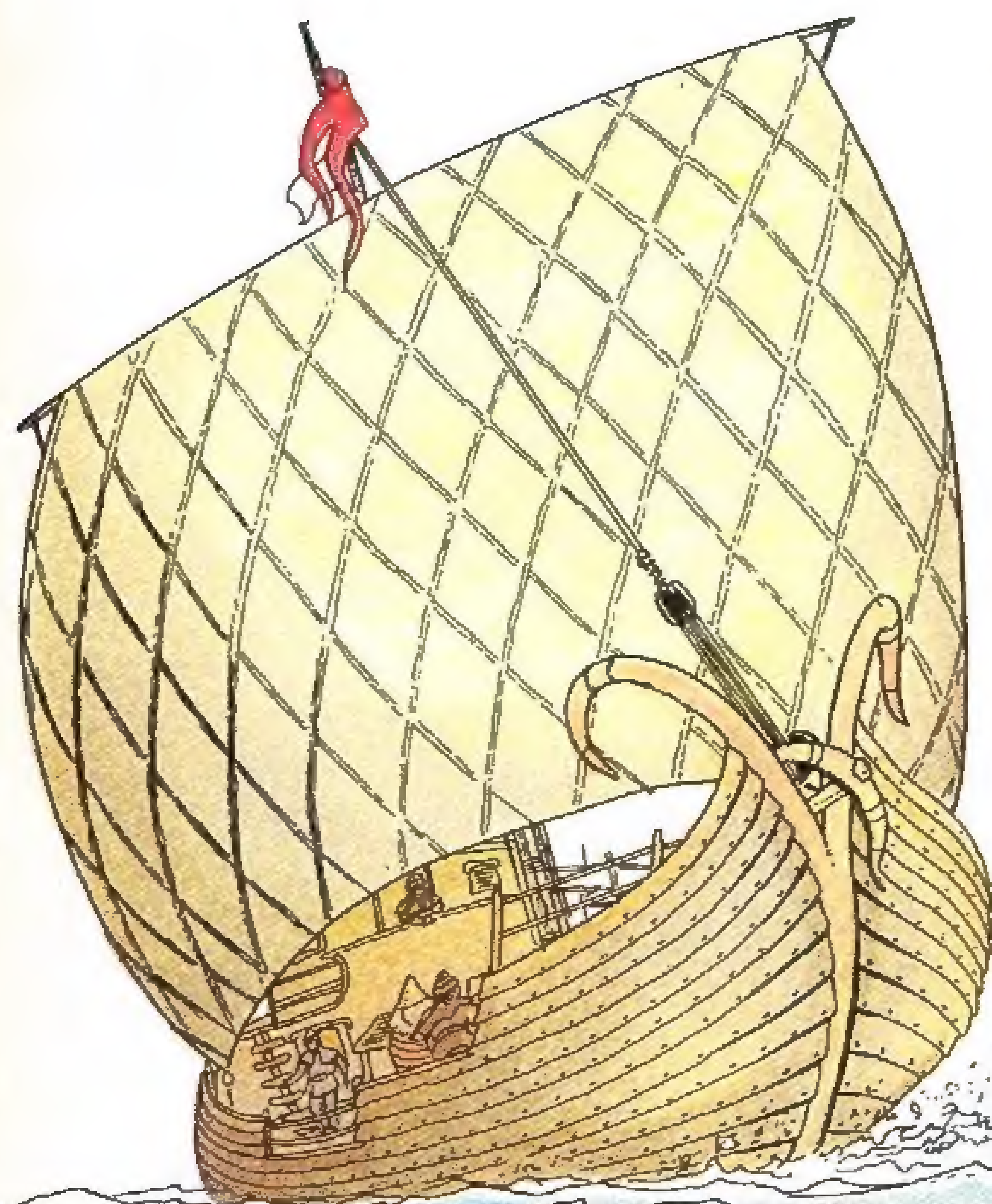
TJEE.. WAT VOEL IK ME RAAR... 'K HEB ZIN OM.. WAAR ZIJN WE?

MIDDEN OP ZEE, SCHAT! OP VOLLE ZEE!

WAAROM?

EN WAT MOET IK MET DIE KETTING??? DIT IS ONBEGRIJPELIJK !!!

JIJ BENT TOCH GANIËLE DE VROUW VAN GLORE? BLIJKBAAR BEN JE NET ALS WIJ GEVAARLIJK GEK...

ZE VERTELDEN DAT JE MAN, JE MET ONS NAAR HET GESTICHT OVERZEE HEEFT GESTUURD...

DAAROM HEBBEN DE HELPERS VAN DE DOKTER JE EEN STERK VERDOVEND MIDDEL TOEGEDIEND...

MAAR IK BEN GANIELE TOCH HELEMAAL NIET!

JE WAS NOG MAAR NET BIJ ONS GEBRACHT, TOEN SOLDATEN ONS KWAMEN OP HALEN VOOR DIT BOOTREISJE!

AH!

... GANIËLE... IK WAS HAAR RIVALE... HET OMRUILEN VAN DE KAMERS.. GLORE MOET EEN PLANNETJE BERAAMD HEBBEN, DAT DOOR GANIELE DOORZIEN WERD..?! DAT ZOU ME VAN HEM NIETS VERBAZEN!

wordt vervolgd

Alleen voor Nederlandse lezers

Dit geweldige exclusieve Dommel horloge is voor jou!

Het eerste echte Dommelhorloge van ouderwetse kwaliteit in een roestvrijstalen kast en met bewegende oogjes.

Als je nu een abonnement neemt op Kuifje is dit fantastische Dommel horloge voor jou. (En het is nergens te koop!)

Bon of briefkaartje opsturen naar Weekblad Kuifje.
Afd. Abonnementen — Postbus 77 — 5126 ZH Gilze

BON

Ik neem een halfjaar abonnement (26 nrs. voor f 65,-) op het weekblad Kuifje en kies als welkomstgeschenk:

- ☐ **Dommelhorloge**
- ☐ **Een eenmalige korting van f 10,- op het eerste abonnementsgeld. Ik betaal dan geen f 65,-- maar f 55,--.**

* aankruisen wat je kiest.

Naam: ....

Adres: .... nr.: ....

Postcode: .... Plaats: ....

Geboortedatum: ....

....

Voor de betaling wordt een acceptgirokaart toegestuurd.

Opletten leesportefeuillelezers svp niet in dit blad knippen, maar bon overnemen of briefkaartje sturen.

Deze aanbieding is alleen voor Nederland geldig.

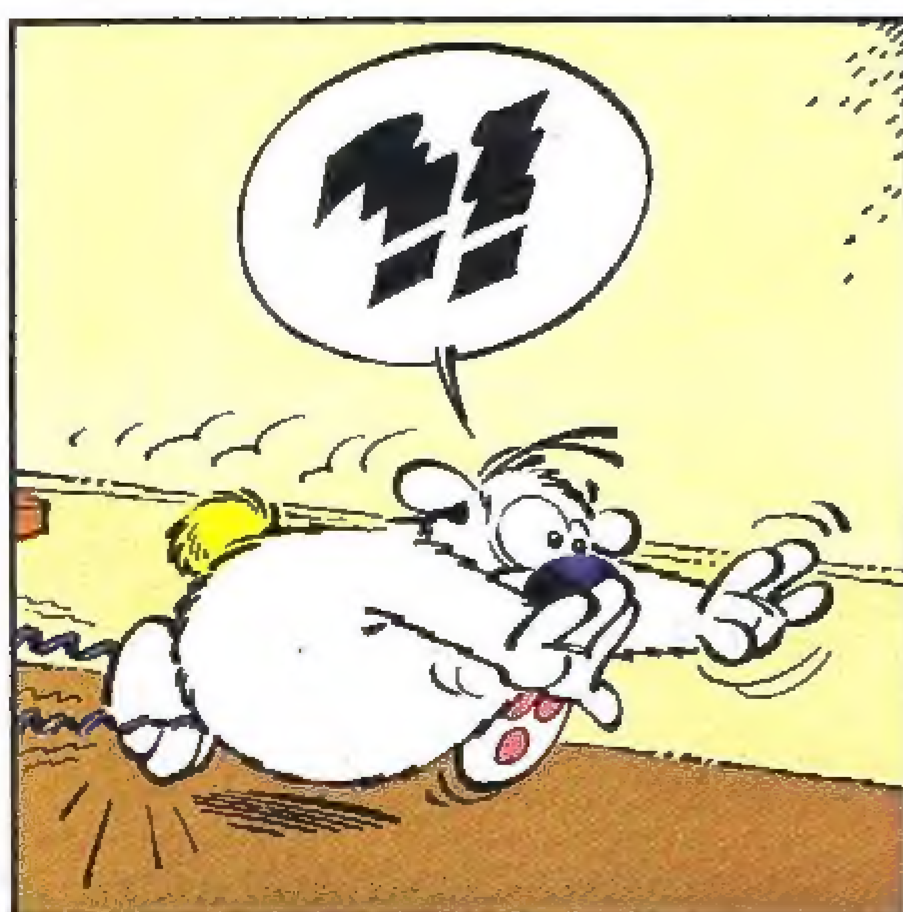

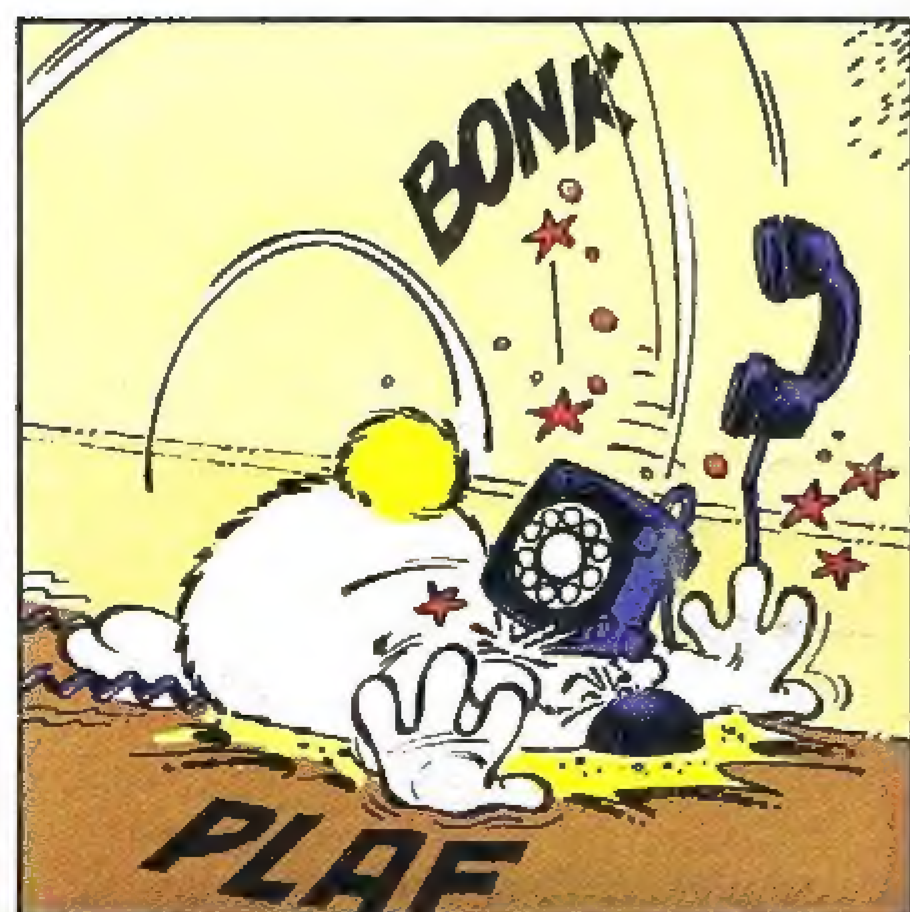
Dupa

DOMMEL

DE NIEUWE SPOEDAANSLUITING, DAT IS TOCH HIER?... EEN SEMAFOOR ?...

IK GA ER VAN UIT DAT U EEN DAK HEBT?... EN EEN LADDER?...

DRIN

?